

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ ПОТОЧНОЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ПІДПРИЄМСТВА

Студентки 2 курсу, 2м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
спеціалізації «Облік і
оподаткування»

Табачинської Ольги
Романівни

Науковий керівник
к.е.н.,
ст. викладач

Кияшко Ольга
Михайлівна

Гарант освітньої програми
д.е.н., професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи обліку, контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості.....	7
1.1. Сутність дебіторської та кредиторської заборгованості як об'єкта обліку, аналізу, контролю та оподаткування.....	7
1.2. Огляд та аналіз нормативної бази і спеціальної літератури з обліку, контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості.....	17
1.3. Організаційно-економічна характеристика ПП «Бі Вуд».....	24
Висновки до розділу 1.....	30
РОЗДІЛ 2. Організація і методика обліку поточної дебіторської та кредиторської заборгованості.....	32
2.1. Організація і методика фінансового обліку поточної дебіторської та кредиторської заборгованості.....	32
2.2. Управлінський облік поточної дебіторської та кредиторської заборгованості для управління.....	48
2.3. Розкриття інформації про поточну дебіторську і кредиторську заборгованість у звітності підприємства.....	57
Висновки до розділу 2.....	61
РОЗДІЛ 3. Організація і методика контролю та аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості.....	64

3.1. Мета, завдання, інформаційні джерела контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості.....	64
3.2. Методика контролю поточної дебіторської та кредиторської заборгованості..	69
3.3. Методика і організація аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості.....	76
Висновки до розділу 3.....	84
ВИСНОВКИ.....	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	91
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Через нестабільне політично-економічне середовище в Україні, розміри дебіторсько-кредиторської заборгованості підприємств досягли величезних розмірів, тому проблеми обліку, контролю і аналізу є актуальними майже для кожного суб'єкта господарювання.

Під час написання магістерської роботи дослідили показники поточної дебіторської та кредиторської заборгованості за 2012-2016 рр. Стрімке підвищення показників відбулось у 2016 році, причиною стало погіршення політичного становища в країні та світова економічна криза. Результати дослідження представлені у Додатку А.

Основною проблемою є несвоєчасне або неповне виконання зобов'язань, в першу чергу, порушення строків оплати або поставки товарів, робіт та послуг. Основою фінансово-господарської діяльності підприємства є розрахункові операції, внаслідок яких, з однієї сторони, виникає дебіторська, а з іншої – кредиторська заборгованість. Невчасне погашення заборгованостей негативно впливає на фінансовий стан підприємства та показує суб'єкт господарювання як ненадійного партнера на ринку. Тому потрібно здійснювати ефективне управління дебіторською і кредиторською заборгованістю, яке сприятиме постійному зменшенню їх розмірів.

У працях відомих вітчизняних вчених, зокрема І. О. Бланк, М. Д. Білик, Ф. Ф. Бутинець, А. Д. Бутко, С. Ф. Голов, Л. В. Городянська, О. М. Кияшко, Р. О. Костирко, В. М. Костюченко, Г. О. Кравченко, С. А. Кузнєцова, Л. О. Лігоненко, А. А. Мазаракі, Г. В. Митрофанов, Є. В. Мних, Л. В. Нападовська, Н. М. Новікова, Ю. І. Осадчий, Г. В. Савицька, В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко, А. П. Шаповалова досліджено широке коло питань, пов'язаних з методикою, організацією та управлінням бухгалтерського обліку дебіторської та кредиторської заборгованостей. Серед зарубіжних науковців, дослідження яких пов'язані з даною проблематикою, слід виділити праці А. Апчерча, Д. Нортон. Проте залишається ряд питань, які недостатньо висвітлені у наукових працях на даний час і потребують розгляду. Зокрема, теоретичні і методичні аспекти класифікації дебіторської та кредиторської заборгованості; аналіз заборгованості та контроль розрахунків. Тому необхідність подальшого вивчення та удосконалення теоретичних та практичних засад обліку, контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості, обумовила вибір теми магістерської роботи.

Метою дипломної роботи є обґрунтування теоретичних, методичних і практичних питань організації обліку, контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості та розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення на прикладі виробничого підприємства.

Основні завдання написання випускної кваліфікаційної роботи:

- розкрити сутність дебіторської та кредиторської заборгованості;
- опрацювати нормативну базу і спеціальну літературу з обліку, контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості;
- дати організаційно-економічну характеристику ПП «Бі Вуд»;
- розглянути організацію і методику обліку поточної дебіторської та кредиторської заборгованості;
- запропонувати управлінський облік поточної дебіторської та кредиторської заборгованості;

- розкриття інформації про поточну дебіторську і кредиторську заборгованість у звітності підприємства;
- ознайомитись з метою, завданням, інформаційними джерелами контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості;
- опробувати методику контролю поточної дебіторської та кредиторської заборгованості;
- розробити методику і організацію аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку, контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку, контролю та аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості приватного підприємства «Бі Вуд».

Методологічні прийоми досліджень. Теоретичні – системний аналіз наукової та навчальної літератури з проблеми дослідження. Синтез – для узагальнення розрізнених аспектів методики обліку, контролю і аналізу заборгованості. Аналіз – для деталізації і розчленування об'єкта дослідження на окремі важливі складові елементи. Статистичні та аналітичні розрахунки – для дослідження облікової інформації. Порівняння – при уточненні й дослідженні рахунків з обліку поточної дебіторської та кредиторської заборгованості. Табличний (графічний) – для наочного зображення результатів дослідження.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти, наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених, матеріали наукових конференцій і досліджень, статистичні матеріали Державної служби статистики України, первинна документація та звітність підприємства.

Практична значущість обраної теми для підприємства. Запровадження запропонованих рекомендацій підвищить рівень організації та ведення обліку поточної дебіторської та кредиторської заборгованості, удосконалисть контроль рівня заборгованості.

Наукова гіпотеза ґрунтується на припущенні, що дослідження системи обліку, контролю та аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості на Приватному підприємстві «Бі Вуд» дозволить в найближчому майбутньому ефективно здійснювати облік та контроль заборгованостей.

Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні теоретико-методологічних положень і розробці практичних рекомендацій з обліку, контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості. Отримані під час дослідження результати є важливими для подальшого розвитку та удосконалення обліку, контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості, а саме:

- 1) запропоновано класифікувати поточну дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги за терміном непогашення;
- 2) запропоновано ввести аналітичні рахунки до субрахунку 631 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»;
- 3) впроваджено в обліковій системі документ під назвою «Відомість розрахунків з покупцями та замовниками» та «Відомість розрахунків з постачальниками та підрядниками».

Апробація результатів дослідження. Матеріали випускної кваліфікаційної роботи було подано до друку у збірнику наукових праць студентів КНТЕУ. Результати даного дослідження апробовані, оцінені та можуть бути використані у практичній діяльності ПП «Бі Вуд».

Структура, зміст та обсяги магістерської роботи. Магістерська робота за структурою включає в себе вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел та додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ І АНАЛІЗУ ПОТОЧНОЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ

1.1. Сутність дебіторської та кредиторської заборгованості як об'єкта обліку, аналізу, контролю та оподаткування

Через нестабільну економічну ситуацію в Україні велика кількість підприємств перебувають на межі фінансової кризи. Однією з найпоширеніших проблем є складнощі із взаємоплатежами між суб'єктами господарювання – несвоєчасне та/або неповне виконання зобов'язань, в першу чергу стосовно строків оплати та поставки товарів, робіт та послуг. Саме тому в сучасних ринкових відносинах велика увага приділяється таким поняттям як дебіторська та кредиторська заборгованість.

Основу фінансово-господарської діяльності підприємства становлять розрахункові операції, внаслідок яких, з однієї сторони виникає дебіторська, а з іншої – кредиторська заборгованість. Несвоєчасне погашення заборгованостей негативно впливає на фінансовий стан підприємства та показує суб'єкт господарювання як ненадійного партнера на ринку. Тому, слід ефективно управляти дебіторською та кредиторською заборгованістю, сприяти постійному зменшенню її розміру. Для того, щоб здійснити всі необхідні заходи по ефективному управлінню заборгованостями потрібно чітко розмежовувати поняття дебіторська та кредиторська заборгованість та вивчити їх економічну сутність.

Сутність дебіторської заборгованості була і залишається предметом досліджень багатьох вчених, проте значних змін у трактуванні поняття й досі не відбулось. Поняття «дебіторська заборгованість» вперше було вжито у VIII столітті нашої ери. Значний внесок у розуміння дебіторської заборгованості зробили Е. Дегранжа і Дж. Дзаппи, які почали її розглядати як один із показників, що характеризує фінансовий стан підприємства [4, с. 246]. Пізніше, у

1926 році, Корецький С. І. представив власне бачення поняттям дебіторська і кредиторська заборгованість у своїй праці: «Взаємовідносини двох осіб, що укладають угоду можна виразити латинськими термінами: дебет (повинен) і кредит (вірить комусь, має за кимось)» [9, с. 60].

Трактувань поняття «дебіторська заборгованість» у сучасній економічній літературі є чимало, найбільш вживані подано в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Огляд наукових підходів щодо визначення сутності об'єкту управління

№ пор.	Зміст об'єкту управління	Представники наукової школи
1.	Дебіторська заборгованість – заборгованість юридичних або фізичних осіб, що виникла в процесі господарської діяльності певного підприємства, організації чи установи	А. Г. Завгородній, Г. Л. Вознюк, Т.С. Смовженко [21, с. 73]
2.	Дебіторська заборгованість – це борг підприємству, організації, фізичній особі, що виник у процесі господарських відносин з іншими юридичними і фізичними особами	Є. Г. Панченко [40, с. 303]
3.	Дебіторська заборгованість – це фінансовий актив, що є контрактним правом однієї сторони отримати гроші й узгоджується з відповідним зобов'язанням сплати іншої сторони	С. Ф. Голов [15]
4.	Дебіторська заборгованість – це фінансовий актив, який є контрактним правом отримувати грошові кошти або цінні папери від іншого підприємства	О. Г. Лищенко [33]
5.	Дебіторська заборгованість – сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату, що виникла в результаті минулих подій, яку кредитор може вимагати відшкодувати	О. М. Кияшко [26]
6.	Дебіторська заборгованість – грошове вираження результату вимушеної або заздалегідь запланованої господарсько-економічної операції кредитного характеру з контрагентами (юридичними або фізичними особами), що мала місце у минулому та борг за неї може бути достовірно визначений, узгоджений з контрагентом та сплачений підприємству у майбутньому, а в поточний момент відображений у балансі підприємства як актив	В. С. Белозерцев [3]

Продовження табл. 1.1

7.	Дебіторська заборгованість – це складова оборотного капіталу, яка є комплексом вимог до фізичних чи юридичних осіб щодо оплати товарів, продукції, послуг	Г.Г. Кірейцев [28]
8.	Дебіторська заборгованість – це складова оборотного капіталу, яка є комплексом вимог до фізичних чи юридичних осіб щодо оплати товарів, продукції, послуг	І.Н. Коренева [30]
9.	Дебіторська заборгованість – неоплачені юридичними та фізичними особами послуги з транспортування вантажів та/або вилучені кошти з кругообігу підприємства, що мають документальне підтвердження, яке надає право на отримання боргу в вигляді грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів	Є.В. Дубровська [18]

Підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок, що не існує єдиного тлумачення поняття «дебіторська заборгованість», а навпаки кожне з них доповнює одне одного.

Тлумачень поняття «кредиторська заборгованість» є не менше, деякі з них представлено у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Огляд наукових підходів щодо визначення сутності об'єкту управління

№ пор.	Зміст об'єкту управління	Представники наукової школи
1.	Кредиторська заборгованість – це форма розрахунку за товари і послуги, які придбаються у ході операцій компанії, що періодично повторюються і використовуються у виробництві чи для перепродажу	Ф.Ф. Бутинець [10]
2.	Кредиторська заборгованість – це складова кругообігу капіталу, котра виступає предметом обов'язкових правовідносин між боржником і його кредитором, що виникли на стадії постачання і мають гривневий еквівалент	Р. П. Гончарук [16, с. 49]
3.	Кредиторська заборгованість – це суми, які нараховуються постачальникам за купівлю у них товарів або послуг в кредит	С. Ф. Голов, В. М. Костюченко [15, с. 320]
4.	Кредиторська заборгованість – це заборгованість підприємства іншим юридичним і фізичним особам, що виникла у результаті здійснених раніше дій (подій), оцінена в гривнях і щодо якої у підприємства існують	Г. О. Партин, А. Г. Загородній [41, с. 112]

	зобов'язання її погашення в певний строк	
--	--	--

Продовження табл. 1.2

5.	Кредиторська заборгованість – це тимчасове залучення активів у господарську діяльність підприємства завдяки тимчасово безоплатного одержання майна інших суб'єктів господарювання	Ю. С. Цал-Цалко [56, с. 260]
6.	Кредиторська заборгованість – це тимчасово залучені суб'єктом у власне користування грошові кошти, які підлягають поверненню юридичній або фізичній особі	Н. М. Ткаченко [55, с. 683]
7.	Кредиторська заборгованість — це особлива частина майна організації, що є предметом обов'язкових правовідносин між організацією і її кредиторами	Ю. А. Василенко, Н. В. Чебанова [57, с. 413]

Думки вчених щодо тлумачення поняття кредиторська заборгованість, представлено у таблиці 1.2. настановляють на висновок щодо неоднозначності. Існують певні розбіжності, які потребують вдосконалення.

Основним правовим документом обліку дебіторської та кредиторської заборгованості є відповідно П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» та П(С)БО 11 "Зобов'язання".

Згідно з П(С)БО 10, дебітори – юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів. Відповідно дебіторська заборгованість – сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату [43].

Згідно з П(С)БО 10 та Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, дебіторська заборгованість поділяється на такі види (рис. 1.1).

Як видно з рис. 1.1. дебіторська заборгованість поділяється на довгострокову та поточну.

Довгострокова дебіторська заборгованість – це сума дебіторської заборгованості, яка не виникає в ході нормального операційного циклу та буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу.

Поточна дебіторська заборгованість – це сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом дванадцяти місяців з дати балансу [43].

У свою чергу, поточна дебіторська заборгованість поділяється на очікувану, сумнівну та безнадійну.

Сумнівна заборгованість – це дебіторська заборгованість, щодо якої існує невпевненість у її погашенні боржником.

Безнадійна заборгованість – це дебіторська заборгованість, щодо якої існує впевненість у її непогашенні боржником або строк позовної давності якої закінчився.

Дебіторська заборгованість також класифікується за об'єктами стосовно яких вона виникла. Виділяють такі види:

- заборгованість орендаря за фінансовою орендою;
- заборгованість забезпечена векселями;
- надані позики;
- дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги;
- дебіторська заборгованість за розрахунками;
- інша дебіторська заборгованість.

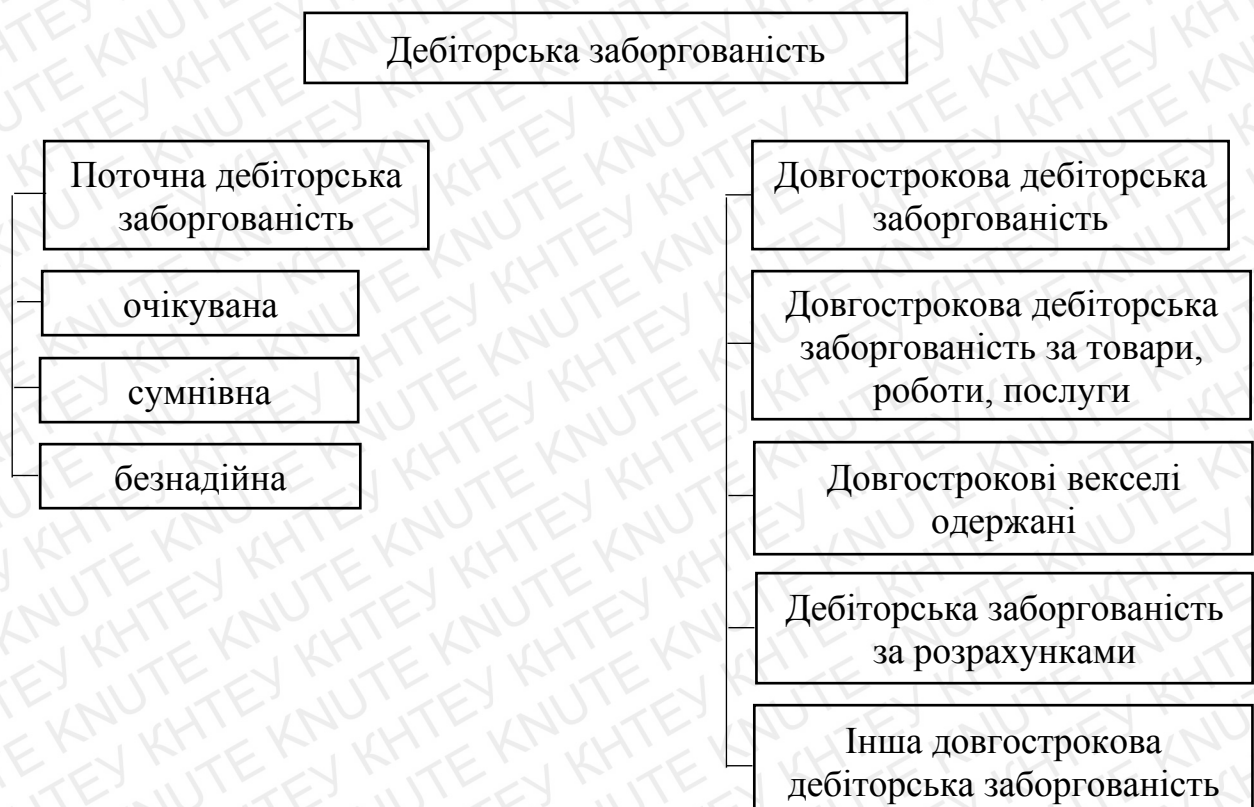

Рис. 1.1. Класифікація дебіторської заборгованості за П(С)БО 10

“Дебіторська заборгованість”

Також дебіторська заборгованість можна класифікувати залежно від своєчасності погашення. За цією ознакою виділяють :

- ✓ дебіторську заборгованість, визначений угодою строк оплати якої не настав;
- ✓ дебіторську заборгованість не оплачену у строк.

На думку Шип В.Ю., є доцільним поділити дебіторської заборгованості за ступенем дотримання фінансової дисципліни на допустиму та невинуватену, яка виникає внаслідок недоліків у діяльності підприємства (наприклад, при виявленні недостач, розкрадань товарно-матеріальних цінностей і коштів). Такий поділ дасть можливість простежити порушення фінансово-розрахункової дисципліни і виявити: неякісну роботу контрагента — відсутність коштів у покупця, незадовільну організацію роботи його бухгалтерії; неякісну роботу підприємства-постачальника — порушення договорів поставки [59].

На нашу думку, класифікація дебіторської заборгованості за вітчизняним досвідом недостатньо враховує вимоги, вона більше зорієнтована на регульовану економіку. Групування дебіторської заборгованості за зарубіжним досвідом є більш повним, тому що існує така класифікаційна ланка, як «Для контролю і регулювання», якого немає у вітчизняній класифікації, представлено на рис. 1.2. Тому потрібно враховувати досвід зарубіжних країн для успішного ведення господарської діяльності та для розширення міжнародних відносин [13].

Успішний досвід західних країн свідчить про те, що дебіторська заборгованість у їхніх активах становить 20-21%. В Україні невеликий відсоток фірм та компаній можуть показати такий показник у своїх балансах. Це свідчить про те, що необхідним є здійснення ефективного управління дебіторською заборгованістю, а це є неможливим без її раціонального визнання та оцінки.

Так як жодне з підприємств не може бути впевнене у погашенні заборгованості, тому більшість суб'єктів господарювання створюють резерв

сумнівних боргів. Величина резерву сумнівних боргів визначається за одним із двох методів:

- 1) застосуванням абсолютної суми сумнівної заборгованості – величина резерву визначається на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів;
- 2) застосуванням коефіцієнта сумнівності – величина резерву вираховується множенням суми залишку дебіторської заборгованості на початок періоду на коефіцієнт сумнівності.

Коефіцієнт сумнівності можна розрахувати за допомогою:

- визначення питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході;
- класифікації дебіторської заборгованості за строками непогашення;
- визначення середньої питомої ваги списаної протягом періоду дебіторської заборгованості у сумі дебіторської заборгованості на початок відповідного періоду за попередні 3-5 років [43].

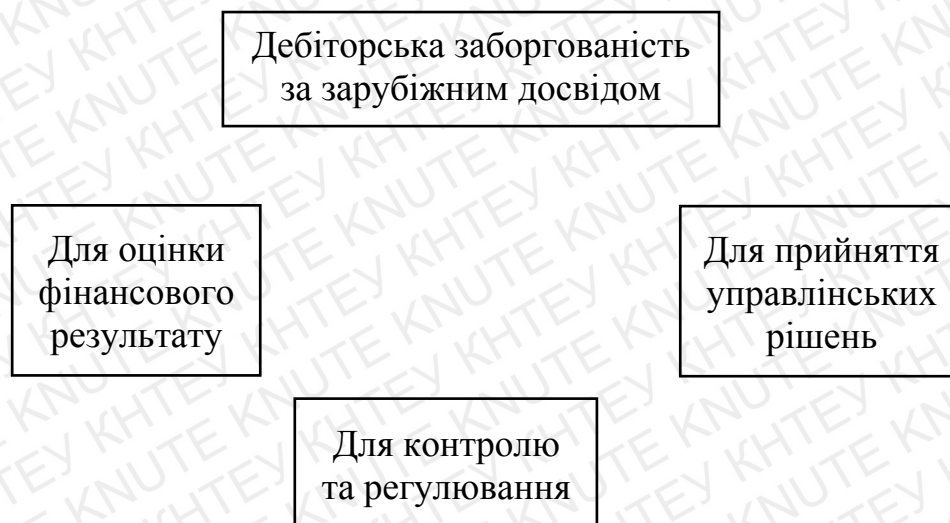

Рис. 1.2. Класифікація дебіторської заборгованості відповідно до зарубіжного досвіду

Джерело: сформовано автором за даними [13]

Згідно з П(С)БО 11, зобов'язання – це заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, і поділяються на такі види (рис. 1.3).

Довгострокові зобов'язання — всі зобов'язання, які не є поточними зобов'язаннями.

Поточні зобов'язання — зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців, починаючи з дати балансу [44].

Рис. 1.3. Класифікація кредиторської заборгованості за П(С)БО 11

“Зобов'язання”

Непередбачене зобов'язання має декілька трактувань - це:

1) зобов'язання, що може виникнути внаслідок минулих подій та існування якого буде підтверджено лише тоді, коли відбудеться або не відбудеться одна чи більше невизначених майбутніх подій, над якими підприємство не має повного контролю;

2) теперішнє зобов'язання, що виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки малоймовірно, що для врегулювання зобов'язання потрібно буде використати ресурси, які втілюють у собі економічні вигоди, або оскільки суму зобов'язання не можна достовірно визначити.

Відповідно до П(С)БО 11, до довгострокових зобов'язань включають:

- довгострокові кредити банків;
- відстрочені податкові зобов'язання;
- інші довгострокові зобов'язання;
- довгострокові забезпечення.

А до поточних зобов'язань, згідно з П(С)БО 11, включають:

- короткострокові кредити банків;

- поточну кредиторську заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, за товари, роботи, послуги, за розрахунками з бюджетом, у тому числі з податку на прибуток, за розрахунками зі страхування, за розрахунками з оплати праці, за розрахунками з учасниками, за розрахунками із внутрішніх розрахунків; короткострокові векселі видані;
- інші поточні зобов'язання;
- поточні забезпечення.

Також доцільно класифікувати кредиторську заборгованість за терміном погашення. За цим критерієм заборгованість перед постачальниками та підрядниками класифікують таким чином:

- з терміном погашення до трьох місяців;
- з терміном погашення від трьох до шести місяців;
- з терміном погашення більше шести місяців.

Найбільш розгалужену класифікацію зобов'язань за різними класифікаційними ознаками запропонував колектив Житомирської наукової бухгалтерської школи на чолі з Ф.Ф. Бутинцем [9, с. 461], представлено у табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Класифікація зобов'язань за Житомирською науковою бухгалтерською школою

Класифікаційна ознака	Вид
-за складністю	прості та складні
-за визначеністю у часі	обмежені у часі та безстрокові
- за забезпеченістю виконання зобов'язань	забезпечені та незабезпечені
- залежно від підстави виникнення зобов'язання	договірні та позадоговірні
- за способом погашення	монетарні та немонетарні
за часом виникнення	теперішні та майбутні
за терміном погашення	довгострокові та короткострокові
за можливістю оцінки	фактичні, оціночні та умовні

Вчений Бланк І.О. вважає доцільним виділяти такі основні види кредиторської заборгованості:

- за товари, роботи та послуги, термін оплати за якими не настав;

- за товари, роботи та послуги, котрі вчасно не оплачені;
- за виданими векселями;
- за отриманими авансами;
- за розрахунками з бюджетом і позабюджетними платежами;
- зі страхування;
- з оплати праці;
- інші види кредиторської заборгованості [5, с. 294].

Більш детальну класифікацію зобов'язань пропонує Остапченко Н. В. і розділяє їх за такими ознаками: терміном виконання, можливістю реструктуризації, методом реструктуризації, періодом погашення, можливістю передбачення, методом погашення, наслідками невчасного виконання, ризикованістю невиконання, можливістю управління та впливом на ефективність [39, с. 8].

Під час здійснення господарських операцій у період світової економічної кризи велика ймовірність виникнення дебіторської або кредиторської заборгованості. Значна величина однієї із заборгованостей негативно впливає на ліквідність активів, фінансовий стан та платоспроможність підприємства.

На виникнення дебіторської та кредиторської заборгованості впливають фактори, які представлені у табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Фактори, які впливають на виникнення та збільшення розміру заборгованості

Зовнішні фактори	– стан економіки країни;
	– інфляція;
	– стабільність курсу національної валюти;
	– політика влади щодо розвитку галузі підприємства;
	– рівень розвитку збутового ринку підприємства;
Внутрішні фактори	– податкова система країни;
	– особливості маркетингової та кредитної політики підприємства;
	– обсяги реалізації продукції;
	– конкурентоспроможність продукції;
	– рівень кваліфікації працівників;
	– стан контролю за дебіторською/кредиторською заборгованістю підприємства;

Перераховані вище фактори впливають на виникнення та обсяг заборгованості та фінансові результати підприємства. Скоротити перелік зовнішніх факторів підприємству не під силу, так як вони знаходяться на рівні держави в цілому, а внутрішні – підприємство може регулювати самостійно, здійснюючи контроль за розміром заборгованості, підвищуючи кваліфікацію співробітників та обсяги реалізації, удосконалюючи продукцію і розширюючи ринки збуду.

Розглянувши економічну літературу з досліджуваної теми, можна дійти висновку, що то сьогодні не має єдності поглядів щодо сутності та класифікації дебіторської та кредиторської заборгованості. Деякі підходи до класифікації заборгованостей допомагають краще узагальнити інформацію залежно від потреб споживачів, а інші – у регулюванні розрахунків та управлінні дебіторською та кредиторською заборгованістю.

1.2. Огляд та аналіз нормативної бази і спеціальної літератури з обліку, контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості

Правові засади обліку, контролю та організації документального оформлення дебіторської і кредиторської заборгованості регламентуються законами України, постановами Кабінету Міністрів, постановами Верховної Ради України, наказами міністерств і відомств, нормативно-правовими актами, Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та Міжнародними стандартами фінансової звітності.

В економічній літературі автори пропонують розглядати п'ять рівнів організації бухгалтерського обліку, кожен з яких охоплює ряд документів. Нормативно-правове регулювання поточної дебіторської та кредиторської заборгованості представлено у табл. 1.5.

Таблиця 1.5

Рівні нормативно-правового регулювання

Рівень регламентації	Назва нормативного документа
Перший рівень	Податковий кодекс України
	Цивільний кодекс України
	Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»
	Закон України «Про захист прав споживачів»
	Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»
Другий рівень	Постанова КМУ «Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів»
Третій рівень	П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
	П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»
	П(С)БО 11 «Зобов'язання»
	П(С)БО 15 «Дохід»
	П(С)БО 16 «Витрати»
Четвертий рівень	Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій
П'ятий рівень	Наказ про облікову політику підприємства

Нормативні документи, які відносяться до першого рівня регламентації мають вагоме значення, тому що їм надається першочергова перевага при розгляді спірних питань, так як вони домінують над іншими нормативними документами.

При регулюванні відносин, що складаються в процесі взаємодії підприємства з його клієнтами основна роль надається Цивільному кодексу України в якому міститься спеціальна глава, присвячена загальним положенням про надання послуг. Сторонами за договором є виконавець та замовник. Виконавець зобов'язується за проханням замовника надати послугу або товар, а замовник, у свою чергу, зобов'язується оплатити виконавцеві за виконане доручення.

Фундаментом здійснення всіх видів операцій є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», який визначає правові

принципи регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності.

Податковий кодекс України регулює відносини, що виникають у сфері податків і зборів, а також визначає перелік податків та зборів, які діють на території України, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки посадових осіб під час здійснення податкового контролю та відповідальність за порушення податкового законодавства.

Складним питанням в обліку дебіторської заборгованості є безнадійна дебіторська заборгованість, яка може виникнути через погіршення фінансового стану дебітора. Дане питання розглядає пп. 138.10.6 Податкового кодексу України, де надається визначення безнадійної дебіторської заборгованості та вказуються особливості покриття такого виду заборгованості банками і небанківськими фінансовими установами.

Питання регулювання відносин між покупцями та замовниками висвітлено в Законі України «Про захист прав споживачів». Також питання дебіторської заборгованості розглядається в Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Акти другого рівня регулюють питання відрядження, відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку, форму статистичної звітності з дебіторської заборгованості.

До третього рівня відносять Положення(стандарти) бухгалтерського обліку та інші нормативно-правові документи з обліку і фінансової звітності.

Четвертий рівень – це нормативно правові акти (інструкції, положення), які розробляються на основі П(С)БО з врахуванням особливостей підприємств.

П'ятий рівень – накази про облікову політику підприємства та організацію бухгалтерського обліку, які приймаються керівником даного підприємства.

У наказі про облікову політику висвітлюють такі питання, як: визнання та оцінка дебіторської заборгованості, її класифікація, метод формування резерву сумнівних боргів, порядок її списання, робочий план рахунків, графік та порядок

проведення інвентаризації. Підприємство не може змінювати облікову політику за власним бажанням, лише відповідно до чинного законодавства, але у такому випадку всі доповнення та зміни підприємство повинно відображати в Примітках до фінансової звітності.

Детально нормативну базу з обліку, контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості розглянуто у Додатку Б.

Якщо порівнювати регулювання обліку дебіторської та кредиторської заборгованості в Україні з міжнародною практикою, то не знайдемо єдиного стандарту в якому повністю висвітлено питання дебіторська та кредиторська заборгованість.

Питання обліку дебіторської заборгованості регулюються декількома міжнародними стандартами, а саме:

- ✚ МСБО 1 «Подання фінансової звітності»;
- ✚ МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання»;
- ✚ МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»;
- ✚ МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Проте, у жодному з них не подано визначення дебіторської заборгованості. В МСБО 32 сказано, що дебіторська заборгованість визнається фінансовим активом (це будь-який актив, який є контрактним правом отримувати грошові кошти чи інший фінансовий актив від іншого підприємства [35]).

У МСФЗ 9 вказано вимоги щодо визнання та оцінки фінансових активів та фінансових зобов'язань [37]. А у МСБО 1 наведено розкриття інформації у примітках до річної фінансової звітності [34].

Методика ведення бухгалтерського обліку зобов'язань у міжнародній практиці регламентується декількома стандартами, а саме: МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» [36], а також МСБО 1 «Подання фінансових звітів» [34], МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» [35].

Проведемо порівняльний аналіз міжнародних та національних стандартів обліку з дебіторської та кредиторської заборгованості. Результати представлені у табл. 1.6 та 1.7 відповідно.

Провівши порівняння ведення обліку за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, можна зробити висновок, що тлумачення поняття «дебіторська заборгованість», її класифікація, визнання, оцінка та резерв сумнівних боргів є іншими в порівнянні з національними стандартами. Проте є і дещо спільне, а саме: дебіторська заборгованість відображається у фінансовій звітності у складі поточних активів з класифікацією на довгострокову і короткострокову.

Таблиця 1.6

Порівняння обліку дебіторської заборгованості за П(С)БО та МСБО

Операція	За П(С)БО	За МСБО	Спільне
Визначення	Дебіторська заборгованість – сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату [43].	Дебіторська заборгованість – це фінансовий актив, який є контрактним правом отримувати грошові кошти або цінні папери від іншого підприємства.	
Класифікація дебіторської заборгованості і	1. Довгострокова (п. 4 П(С)БО 10). 2. Поточна (п. 4 П(С)БО 10): – за товари, роботи, послуги; – за розрахунками з бюджетом, за виданими авансами, нарахованими доходами, внутрішніми розрахунками; – інша дебіторська заборгованість	1. Непоточна (довгострокова) (§ 57 МСБО 1). 2. Поточна. Дебіторська заборгованість також ділиться на два види (§ 54 МСБО 1): – торговельна; – інша	
Визнання дебіторської заборгованості	дебіторська заборгованість визнається активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод і може бути достовірно визначена її сума одночасно з визнанням доходу від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг [43]	підприємству слід визнавати дебіторську заборгованість у балансі, коли воно стає стороною контрактних зобов'язань і внаслідок цього має юридичне право отримувати грошові або інші цінності [34]	
Оцінка дебіторської заборгованості	при зарахуванні на баланс дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи,	під час первісного визнання фінансового активу слід оцінювати їх за собівартістю, а	

і	послуги оцінюється за первісною вартістю, а на дату балансу — за чистою реалізаційною вартістю	після первісного визнання дебіторська заборгованість оцінюється за амортизованою собівартістю за допомогою методу ефективного процента	Дебіторська заборгованість відображається у фінансовій звітності у складі поточних активів з класифікацією на довгострокову і

			короткостроковы
--	--	--	-----------------

Продовження табл. 1.6

Відображення у звітності	за чистою реалізаційною вартістю	за чистою вартістю реалізації без зазначення первісної вартості та суми резерву сумнівних боргів
Резерв сумнівних боргів	Величина резерву сумнівних боргів визначається за одним із методів: -застосування абсолютної суми заборгованості; -застосування коефіцієнта сумнівності.	методи розрахунку величини резерву сумнівних боргів не передбачаються

Таблиця 1.7

Порівняння обліку кредиторської заборгованості за П(С)БО та МСБО

Операція	За П(С)БО	За МСБО	Спільне
Визначення	Зобов'язання - це теперішня заборгованість суб'єкта господарювання, яка виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, спричинить вибуття ресурсів із суб'єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди	Зобов'язання - це теперішня заборгованість суб'єкта господарювання, яка виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, спричинить вибуття ресурсів із суб'єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди	За П(С)БО та МСБО визначення «Зобов'язання» трактуються ідентично
Класифікація зобов'язань	1) довгострокові; 2) поточні; 3) непередбачені зобов'язання; 4) доходи майбутніх періодів	1) забезпечення; 2) умовні зобов'язання; 3) можливі зобов'язання; 4) існуючі зобов'язання	
Визнання зобов'язань	Зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду	Забезпечення слід визнавати: 1) суб'єкт господарювання має теперішню заборгованість (юридичну чи конструктивну) внаслідок минулої події; 2) ймовірно, що вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для погашення заборгованості; 3) можна достовірно оцінити суму заборгованості	
Оцінка зобов'язань	1) довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в балансі за їх теперішньою вартістю; 2) поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення; 3) непередбачені зобов'язання відображаються на позабалансових рахунках	Сума юридичних або конструктивних зобов'язань має бути найкращою оцінкою видатків, необхідних для погашення теперішньої заборгованості на дату балансу	

	підприємства оцінкою	за	обліковою		
--	-------------------------	----	-----------	--	--

Дослідивши облік кредиторської заборгованості за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку і порівнявши з національними стандартами, можна дійти висновку, що класифікація зобов'язань, їх визнання та оцінка є мають своєрідні особливості, проте трактування поняття «зобов'язання» є ідентичними між собою.

Отже, у Міжнародних стандартах фінансової звітності немає спеціального стандарту, присвяченого дебіторській і кредиторській заборгованості.

Бухгалтерський облік дебіторської та кредиторської заборгованості є невід'ємною частиною господарської діяльності будь-якої організації, і так як багато підприємств України, на теперішній час, співпрацюють з зарубіжними партнерами, необхідним є приведення вітчизняної системи обліку до вимог міжнародних стандартів. Між міжнародними та національними стандартами є ряд відмінностей: у визначенні та методах оцінки, створенні резерву сумнівних боргів, вимогах щодо розкриття інформації в бухгалтерській звітності.

Багато вчених займались дослідженнями дебіторської та кредиторської заборгованості, але є такі вчені, що і з роками їхні дослідження залишаються актуальними до тепер. Огляд джерел спеціальної літератури наведено у Додатку В.

Значний доробок у розвиток обліку, контролю та аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості внесли українські вчені Бутинець Ф.Ф., Чижевська Л.В., Герасимчук Н.В. [12], Коваленко А.Н. [29], Захожай В.Б., Базась В.М. [22], Білик М. Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. [4], Терещенко Л.О., Матієнко-Зубенко І.І. [50], Лищенко О.Г. [33], Ткаченко Н.М. [55], Верхоглядова Н.І. [11], Сопко В.В. [50] та інші. Результати їх досліджень мають велике значення для розвитку теорії і практики бухгалтерського обліку.

В працях Бутинця Ф.Ф., Чижевської Л.В., Герасимчука Н.В., Дубровської Є.В. та інших розглядаються проблеми управління дебіторською та

кредиторською заборгованістю та їх удосконалення. Такі вчені як Коваленко А.Н., Захожай В.Б., Базась В.М., Ткаченко Н.М., Сопко В.В. та Гуня, В. О., присвятили себе вивченню особливостей ведення бухгалтерського обліку та класифікації заборгованостей, хоча поки до спільного рішення стосовно визначення та поділу дебіторської та кредиторської заборгованості ще поки не дійшли.

З кожним роком все більше вчених досліджують питання удосконалення аналізу та контролю дебіторської та кредиторської заборгованості, тому що через нестабільну ситуацію в країні та світову економічну кризу розміри заборгованостей з кожним роком зростають.

1.3. Організаційно-економічна характеристика ПП «Бі Вуд»

Дослідження випускної кваліфікаційної роботи проводилось на основі даних суб'єкта господарювання ПП «Бі Вуд».

Повна назва: Приватне підприємство «Бі Вуд».

Приватне підприємство «Бі Вуд» створене 04 квітня 2011 року та зареєстроване в органах державної влади за адресою: Україна, Львівська обл., Дрогобицький р-н, с. Болахівці, вул. Хмельницького, 19.

Основні види діяльності:

- 16.29 Виробництво інших виробів з деревини ; виготовлення виробів з корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння (основний);
- 46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням;
- 47.19 Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах.

Підприємство створено з метою одержання прибутку на вкладений капітал шляхом здійснення виробничо-господарської та іншої діяльності, а також задоволення на основу одержаного прибутку соціально-економічних інтересів власника та членів трудового колективу.

Засновником і власником підприємства є громадянка України Ільницька Г.М.

Діяльність підприємства базується на основі статуту підприємства, який можна побачити у Додатку Г.

Статут підприємства – це основний документ, на основі якого діє підприємство та затверджений власниками майна. У статуті підприємства визначено такі ключові положення, як:

1. Власник підприємства;
2. Найменування підприємства;
3. Місцезнаходження підприємства;
4. Предмет і цілі діяльності підприємства;
5. Правовий статус підприємства;
6. Управління підприємством;
7. Кадри і оплата праці;
8. Ліквідація та реорганізація підприємства.

Підприємство є юридичною особою за законодавством України, має відокремлене майно, самостійний баланс, поточний (розрахунковий) та інші рахунки в банках, круглу печатку зі своїм найменуванням, кутовий та інші штампи, фірмові бланки.

Підприємство від свого імені може укладати угоди, набувати майнових та особистих немайнових прав, нести обов'язки, бути позивачем та відповідачем у суді, користуватися банківськими та іншими видами кредитів.

Підприємство повністю знаходиться на самоокупності та самофінансуванні. Зовнішніми інвестиціями та кредитами банківських та фінансових структур користувалось. На проведення реконструкції використовувалися довгострокові кредити банку. Підприємство не займалося інвестуванням коштів в інші підприємства, галузі виробництва та бізнесу. Використовуючи кошти з власних джерел та кредитів постійно оновлюються основні засоби на більш сучасні.

Підприємство, після оновлення основних засобів, отримує можливості більш ефективно використовувати свої потужності, одночасно більш стабільно

випускати продукцію, незважаючи на сезонність та цикли розвитку. Крім того, підприємство матиме можливість розширити асортимент виробленої продукції.

Управління діяльністю Підприємства здійснюється Директором Підприємства, яким є Власник Підприємства. Директор Підприємства самостійно вирішує всі питання поточної діяльності Підприємства і перспективи його розвитку. Директор Підприємства організовує всю виробничу-господарську діяльність, несе повну відповідальність за прибутковість цієї діяльності, діє від імені Підприємства, укладає договори.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку, забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого чинним законодавством терміну, своєчасне подання бухгалтерської та іншої звітності покладається на Директора та головного бухгалтера Підприємства.

Підприємство самостійно визначає свою організаційну структуру. Організаційно-виробнича структура підприємства представлена на рис. 1.4.

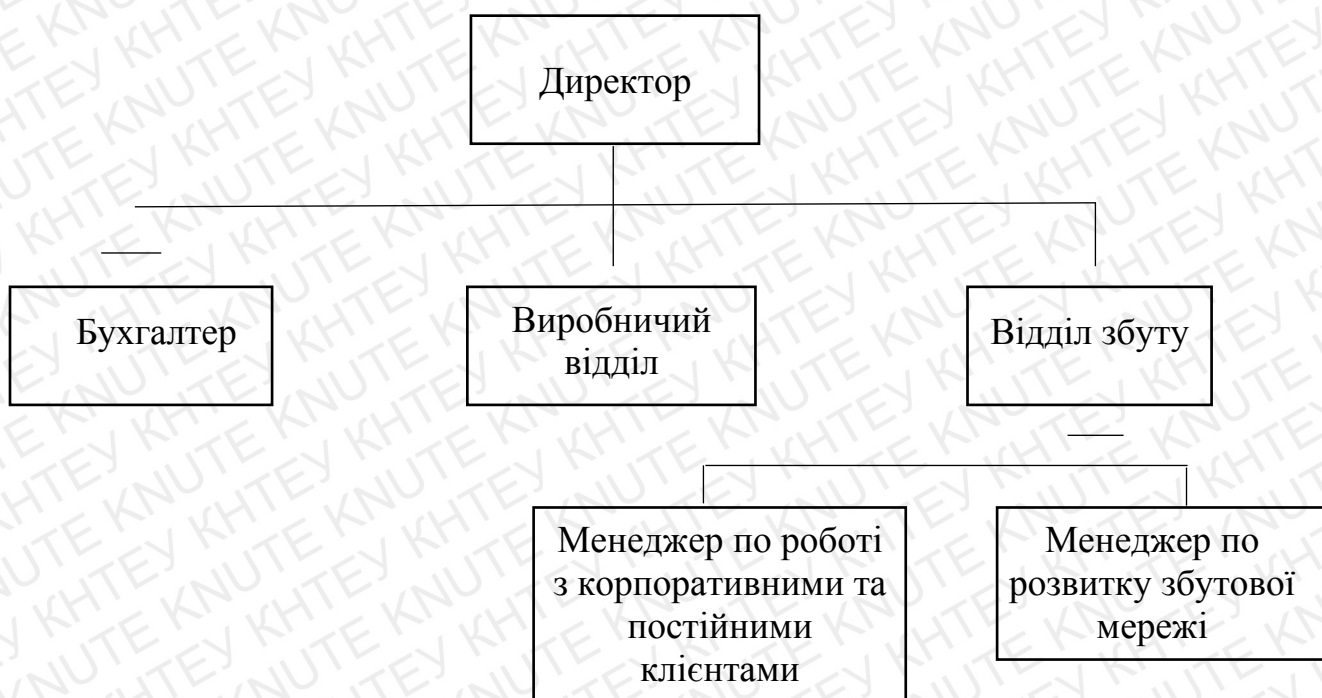

Рис. 1.4. Організаційно-виробнича структура підприємства

Основною сферою діяльності ПП «Бі Вуд» є виробництво виробів з деревини, корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння та їх майбутня реалізація. Збут виробленої продукції проводиться майже в усі регіони України. Основними клієнтами продукції є юридичні та фізичні особи з правом на торгову діяльність. Дана галузь по своїй суті повністю залежить від роботи виробників сировини. Так як дана галузь розвивається по циклових періодах, то потік сировини на підприємство має нерівномірний характер. В осінньо - зимовий період потужності підприємства завантажені значно менше в порівнянні з весняно-літнім періодом. Крім того, на розвиток підприємства впливає сезонний попит на продукцію.

Середньооблікова чисельність працівників облікового складу - 15 осіб, середня чисельність позаштатних працівників та осіб, які працюють за сумісництвом - 1 особа, чисельність працівників, які працюють на умовах неповного робочого часу (дня, тижня) - 0 осіб.

В цілях покращення виробництва підприємство проводить відповідну роботу з кадрами по підвищенню їх кваліфікації шляхом проведення внутрішнього навчання та атестації працівників робочих професій з основ технології виробництва, експлуатації обладнання, правилам безпеки, санітарії та особистої гігієни.

Працівники виробничого відділу та інші спеціалісти проходять зовнішнє підвищення кваліфікації з виїздом на навчання до відповідних установ та семінарів, а також шляхом самовдосконалення, вивчаючи фахову літературу.

ПП «Бі Вуд» це підприємство, яке не лише намагається збільшити кількість робочих місць для населення, а й усією своєю діяльністю свідомо несе повну відповідальність перед теперішніми та майбутніми поколіннями. Окрім економічного та соціального впливу в регіоні, підприємство переймається екологічними питаннями та вивчає методи екологічного господарювання в Україні.

Основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства за 2013-2017 роки наведені в табл. 1.8.

Аналізуючи основні показники фінансово-господарської діяльності ПП «Бі Вуд» за 2013 – 2017 роки бачимо, що обсяг реалізації продукції у 2015 році найбільше збільшився порівняно з іншими роками на 580,8 тис. грн. Собівартість реалізованої продукції зазнає коливань протягом досліджуваного періоду. Обсяг реалізації продукції у 2014 році істотно зменшився на 108,8 тис.грн., у зв'язку з політичним конфліктом на Донеччині та Луганщині.

Протягом 2016 року підприємство отримало чистий збиток у розмірі 57,4 тис.грн. у зв'язку з придбанням нового обладнання для виробництва.

ПП «Бі Вуд» займається оптово-роздрібною торгівлею виробами з деревини. Це мале підприємство, яке продає свою продукцію заводам та фабрикам по всій Україні та деяким приватним підприємствам. Протягом своєї діяльності підприємство показує, що його фінансовий стан є стійким.

Основні показники фінансово-господарської діяльності ПП «Бі Вуд» за 2013-2017 роки

[illegible]

Висновки до розділу 1

Дослідивши з джерел інформації сутність, класифікацію, облік, контроль та аналіз поточної дебіторської та кредиторської заборгованості можна зробити такі висновки:

1. Діяльність підприємств, організацій та установ значною мірою залежить від виникнення дебіторської та кредиторської заборгованості та перевищення значення однієї із заборгованостей має негативний вплив на фінансовий стан підприємства.

Розглянувши трактування дебіторської та кредиторської заборгованості вчених та визначення, яке наведено в П(С)БО 10, схилиюсь більше до того, що представлене в положенні.

Економіко-правову сутність дебіторської заборгованості визначає положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», а кредиторської заборгованості – П(С)БО 11 "Зобов'язання".

Згідно з П(С)БО 10, дебіторська заборгованість – сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату.

Згідно з П(С)БО 11, зобов'язання – це заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства.

2. Найбільшу частину в складі дебіторської заборгованості займає, зазвичай, дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги. Такий вид заборгованості виникає, коли підприємство реалізує продукцію у кредит (з відстрочкою платежу). Така дебіторська заборгованість визнається активом одночасно з визнанням доходу від реалізації товарів, робіт і послуг і оцінюється за первісною вартістю [43].

3. Дебіторська заборгованість відображається у Балансі за статтями, а у примітках до річної фінансової звітності дебіторська - за строками непогашення.

4. Довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в балансі за їх теперішньою вартістю, а поточні зобов'язання – за сумою погашення [44].

5. Для того, щоб підприємство було платоспроможне, ліквідне та конкурентоспроможне необхідно здійснювати постійний контроль за формуванням, рухом та стягненням дебіторської та кредиторської заборгованості, проводити порівняльний аналіз та визначити основні принципи кредитної політики по відношенню до покупців та постачальників.

Під час дослідження даної теми було розглянуто класифікацію дебіторської та кредиторської заборгованості. Не існує єдиної класифікації, кожна доповнює одна одну, і перед тим як вибирати, яку саме варто застосовувати необхідно звернути на економічний вид діяльності підприємства. А також, які управлінські рішення необхідно буде приймати.

Досліджено нормативно-правову базу і спеціальну літературу, що регулює формування та відображення в бухгалтерському обліку інформації про дебіторську та кредиторську заборгованість.

Проведено порівняння обліку дебіторської та кредиторської заборгованості за П(С)БО та МСБО, знайдено спільні риси та відмінності.

Також розкрито організаційно-економічну характеристику ПП «Бі Вуд» та проведено аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності підприємства за 2013-2017 роки.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ ПОТОЧНОЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI

2.1. Організація і методика фінансового обліку поточної дебіторської та кредиторської заборгованості

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно починаючи з дня реєстрації підприємства до моменту його ліквідації.

Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві є компетенцією для його власника або уповноваженого органу відповідно до законодавства та установчих документів. Тому, що саме вони несуть відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення господарських операцій у первинних документах, збереження документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну. Бухгалтерський облік повинен відображати всі господарські операції на бухгалтерських рахунках та їхній вплив на фінансовий результат підприємства.

Організацію облікової системи на ПП «Бі Вуд» варто розглядати і як функцію управління, і як виконуваний технологічний процес, тобто в єдності структурно-організаційних та технологічних елементів. Структурно-організаційними елементами виступають функціональні відділи, групи та сектори облікового апарату, а технологічними – документація, документообіг, облікова реєстрація, форми обліку та звітності підприємства.

Основні моменти організації бухгалтерського обліку підприємства закріплені в наказі про облікову політику, який представлений у Додатку Д. Облікова політика містить інформацію про розкриття фактів здійснення фінансово-господарської діяльності за допомогою прийомів та способів обліку, а саме: первинного спостереження, вартісного вимірювання, групування та узагальнення, з дотриманням принципів бухгалтерського обліку.

Після затвердження власником Приватного підприємства «Бі Вуд» наказу про облікову політику він набуває статусу юридичного документа.

Особливості організації бухгалтерського обліку на ПП «Бі Вуд» регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996 – XIV [46].

При організації і веденні бухгалтерського обліку ПП «Бі Вуд» керується Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, що визначають принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності.

Складовою частиною організації обліку є первинні документи, що використовуються для відображення господарських операцій та перелік облікових регістрів, необхідних для накопичення і систематизації інформації.

Збирання даних є однією з найбільш трудомістких стадій облікової процедури. Скорочення витрат часу та праці на збирання та реєстрацію інформації можливе завдяки широкому використанню сучасних технічних засобів та програмних продуктів.

Використання новітніх інформаційних технологій, які орієнтовані на збирання відомостей, накопичення, зберігання, обробку та передання даних – один із способів удосконалення первинного обліку. З їх допомогою можна створювати більш раціональні схеми підготовки, а також скорочувати час на їх обробку.

Згідно з Положенням “Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку”, затвердженим наказом МФУ від 24.05.95 № 88, первинні документи – це письмові свідоцтва, що фіксують та підтверджують господарські операції, включаючи розпорядження та дозволи адміністрації (власника) на їх проведення [47]. У даному Положенні зазначено, що документ може бути створений ручним або машинним способом, проте він має бути також записаний на паперовому або магнітному носії..

Спосіб створення та зовнішній вигляд документа може бути паперовим або електронним, основною умовою оформлення документів є наявність всіх необхідних реквізитів, а саме:

- назва підприємства, установи, від імені яких складений документ;
- назва документа (форми) та код форми;
- дата і місце складання;
- зміст господарської операції та її вимірники (у натуральному та вартісному виразі);
- посади, прізвища і підписи осіб, відповідальних за дозвіл та здійснення господарської операції і складання первинного документа.

У своїй діяльності ПП «Бі Вуд» використовує бланки документів, затверджених МФУ, НБУ та іншими галузевими міністерствами. Також вони можуть користуватися самостійно розробленими формами документів (окрім фінансових) за умови, що матимуть всі необхідні реквізити.

Оскільки розрахунки складаються з двостороннього руху як грошових коштів, так і товарів, робіт, послуг, то й документи при проведенні розрахункових операцій поділяються на дві категорії: фінансові та товарно-розрахункові.

Бланки фінансових документів мають відповідати формі, затвердженій НБУ, а товарно-розрахункові документи можуть мати як стандартний вигляд у формі затверджених бланків, так і бути модифіковані самим підприємством.

Одним з документів, що створюється підприємством самостійно є реєстр документів до сплати. Це зведений розпорядчий документ, який надається на підпис керівникові підприємства для отримання дозволу на оплату рахунків. Під час підготовки реєстру документів на оплату, бухгалтер перевіряє своєчасність їх надходження, відповідність умовам договорів, правильність цін, тарифів та зроблених розрахунків. Потім формується реєстр і представляється керівникові для вирішення питань з оплати всього реєстру документів або деяких з них. Такий підхід виключає можливість нецільового витрачання коштів, а також недостовірність сум розрахунків. Приклад витягу реєстру наведено на рис. 2.1.

Вважаю за потрібне створити на підприємстві реєстр виписаних документів. У даному реєстрі необхідно зазначати момент створення документу та номер присвоєного йому індивідуального коду. Такий реєстр запобігатиме

зловживанням з приводу безконтрольної виписки документів та вживання їх не в інтересах підприємства.

Затверджую:

Директор _____ Г. М. Ільницька

“15” вересня 2018 р.

Витяг з реєстру документів до сплати ПП «Бі Вуд» за “15” вересня 2018 р.

№ п/п	Кому оплачуємо	№ і дата документу	За що сплачуємо	Сума
1.	ДП "Дрогобицьке лісове господарство"	Рах.-фактура №225/09	За сировину	12 800,00
2.	ТОВ "Епіцентр К"	Рах.-фактура №10532	За канцтовари та офісне обладнання	4 200,00
3.	ТОВ "Крапка Плюс"	Рах.-фактура №389	За ремонт принтера	120,00
	Разом:			17 120,00

Виконавець _____ головний бухгалтер Г.М. Ільницька

Рис. 2.1. Зразок витягу з реєстру документів до сплати на ПП «Бі Вуд»

Облік операцій по поточній дебіторській та кредиторській заборгованості здійснюється на підставі господарських договорів та первинних документів, що засвідчують факт здійснення господарської операції. У договорі зазначається суть та умови, обов'язки сторін щодо виконання умов домовленості та відповідальність сторін у разі порушення таких зобов'язань.

Договір вважається укладеним з моменту набуття ним обумовленої форми (письмової або нотаріально засвідченої). Укладання договору складається з двох стадій: оферти (пропозиція укласти договір) та акцепту (відповідь про згоду укласти договір). Пропозиція про укладання договору може бути висловлена усно або зроблена письмово із зазначенням строку для відповіді або без нього. Якщо оферта містить вказівку на строк для відповіді, договір вважається укладеним, якщо особа, яка внесла пропозицію укласти договір, одержала від іншої сторони відповідь про прийняття пропозиції (акцепт) протягом цього терміну. Якщо ж оферта не містить вказівок на строк та зроблена у письмовій формі, то договір вважається укладеним, коли відповідь про прийняття пропозиції одержана протягом необхідного для цього строку.

Основними положеннями договорів є: строк та місце виконання зобов'язань; ціна договору, яка визначається угодою сторін та форма розрахунків. Після досягнення сторонами згоди за всіма умовами договору, настає момент його підписання.

Надходження товарів від постачальників оформляється рахунком-фактурою, товарно-транспортною накладною, податковою накладною. Приймання товарно-матеріальних цінностей оформляється прибутковим ордером, проте якщо виявлено кількісні або якісні розбіжності ще складається акт приймання матеріалів.

Погашає кредиторську заборгованість ПП «Бі Вуд» перед постачальниками шляхом безготівкових розрахунків, за допомогою платіжного доручення або у рідкісних випадках використовують чеки.

На ПП «Бі Вуд» існують такі первинні документи з обліку дебіторської та кредиторської заборгованості як накладні, рахунки-фактури, прибуткові касові ордери, видаткові касові ордери, товарно-транспортна накладна, банківські виписки та інші. Дані документи мають свої особливості і правила заповнення, а також умови за яких кожен з них складається. Бухгалтеру необхідно слідкувати за правильністю і своєчасністю заповнення таких документів.

Перелік первинних документів наявно представлено у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Первинні документи з обліку дебіторської та кредиторської заборгованості

Виникнення заборгованості	Погашення заборгованості
Накладні	Прибуткові касові ордери
Рахунки-фактури	Виписки банку
Акти прийнятих робіт та послуг	Квитанції платіжного терміналу
Товарно-транспортні накладні	
Податкові накладні	

За наявності первинних документів, перелік яких наведено у таблиці вище, можна констатувати факт виникнення або погашення заборгованості.

Детальніше розглянемо документи, які оформлюються під час виникнення дебіторської заборгованості.

Накладна (Додаток Ж) виписується в двох примірниках, де зазначено номер накладної, дата видачі, відомості про назву сировини, кількість, ціна за одиницю продукції і загальна сума, а також зазначається сума податку на додану вартість. Також у накладній наведені дані про те, кому видана накладна і від кого. Завіряється підписами директора підприємства, яке реалізовує продукцію, головного бухгалтера підприємства, особи, яка здала продукцію і особи, яка прийняла продукцію.

Разом з накладною продавцю видається рахунок-фактура (Додаток З), який виписується на підприємстві в двох примірниках, як і накладна. Перший примірник залишається у завідуючого складом, а другий – видається покупцю. В рахунку фактурі зазначається найменування підприємств, які продають та які отримують продукцію, також містяться дані про обслуговуючий банк підприємства постачальника та підприємства платника, їх рахунки в банках, коди підприємств, також зазначається кому виданий документ і на підставі, якого документу (номер доручення). У рахунку-фактурі записується найменування продукції, кількість, одиниця виміру, ціна за одиницю продукції, податок на додану вартість, а також загальна сума до сплати. Підписують рахунок-фактуру директор і головний бухгалтер.

По факту надання сировини та матеріалів підприємство також надає товарно-транспортну накладну (Додаток К).

Оскільки ПП «Бі Вуд» є платником ПДВ, то установа виписує такий первинний документ як податкова накладна (Додаток Л). Податкова накладна виписується на дату виникнення податкових зобов'язань. Отже, податкова накладна виписується на:

1. дату зарахування коштів від покупця на банківський рахунок або в касу;
2. дату відвантаження товарів, а для послуг - дату оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг.

Обов'язкові реквізити податкової накладної : порядковий номер податкової накладної; дата виписування; податковий номер платника податку (продавця та покупця); місцезнаходження юридичної особи; опис (номенклатура)

товарів/послуг та їх кількість, обсяг; ціна постачання без урахування податку; ставка податку та відповідна сума податку в цифровому значенні; загальна сума коштів, що підлягають сплаті з урахуванням податку.

Для оформлення операцій по надходженню в касу підприємства коштів з банку від покупців, підзвітних осіб, по поверненню невикористаних засобів та інших надходжень застосовується прибутковий касовий ордер. Прибутковий касовий ордер виписується в одному примірнику і реєструється за друкарським номером в журналі реєстрації прибуткових і видаткових касових документів працівником бухгалтерії, підписується головним бухгалтером і передається в касу підприємства. Квитанція (відривна частина прибуткового ордера), завірена підписами головного бухгалтера і касира, а також печаткою підприємства, видається на руки особі, яка здала гроші. Квитанція до прибуткового касового ордера залишається в касі.

Також приватне підприємство застосовує такий первинний документ, як видатковий касовий ордер. Видатковий касовий застосовується для оформлення операцій по видачі коштів з каси підприємства при: здачі готівки в банк; оплаті рахунків постачальників та інших дебіторів; виплаті заробітної плати й інших виплат; видачі коштів у підзвіт працівникам підприємства. Видатковий касовий ордер виписується в одному екземплярі працівником бухгалтерії, підписується керівником підприємства і головним бухгалтером або особою на те уповноваженим. Видача грошей з каси підтверджується підписом одержувача у видатковому касовому ордері.

Безготівкові розрахунки передбачають перерахування певної суми коштів з рахунків ПП «Бі Вуд» на рахунки постачальників. Після того як покупець замовив у продавця продукцію, постачальник підтверджує факт наявності даного товару. Для того, щоб отримати замовлений товар замовнику необхідно мати доручення на отримання даних товарно-матеріальних цінностей. А після того як покупець отримує товар від постачальника, він надає оригінал доручення та підписує накладну або акт приймання-передачі, один екземпляр залишається у нього, а інший – передається постачальникові сировини та матеріалів.

Документи, які надаються постачальникові по факту отримання сировини та матеріалів представлені у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Документи, які надають постачальникам після отримання сировини та матеріалів

№ п/п	Документ	Кому надається документ	Термін виконання
1.	Доручення на отримання товарно-матеріальних цінностей	Постачальникові	Після оплати рахунка
2.	Накладна або акт приймання-передачі матеріальних цінностей	Постачальникові	Після отримання товарно-матеріальних цінностей. Один екземпляр залишається покупцеві, а інший передається постачальникові

На даний період часу, ПП «Бі Вуд» здійснює фінансово-господарську діяльність лише на території України. Проте, якщо з часом буде виконувати імпорتنі та експортні операції, то документи дещо зміняться. Оприбуткування імпорتنих товарів проводиться на підставі зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу, митної декларації, приймального акту, а також рахунку-фактури (invoice), транспортної накладної. При здійсненні розрахунків в іноземній валюті також складається бухгалтерська довідка про наявність курсових різниць.

Документи весь час знаходяться в русі, тому шлях, який проходить документ від моменту створення до здачі в архів, називається документообігом. Етапи документообігу, які є на Приватному підприємстві «Бі Вуд» наведено на рис. 2.2. та рис. 2.3. відповідно.

Затвердженого графіка документообороту у досліджуваного підприємства немає, проте рух документів є упорядкованим і первинні документи одержуються своєчасно. Якщо підприємство вирішить встановити графік документообігу, тоді доцільним буде відобразити такі позиції:

- ~ вид документа (внутрішній / зовнішній);
- ~ підстава для створення документа;

- ~ посадова особа, що підписує документ;
- ~ термін відправлення або одержання документа (за умовами договорів);
- ~ умови відправлення або одержання документа (факс / електронна пошта);
- ~ термін проведення в обліку;
- ~ структурний підрозділ, до якого передається документ.

Запропонований графік документообігу наглядно представлено у Додатку

М.

Рис. 2.2. Етапи документообігу ПП «Бі Вуд» в процесі реалізації

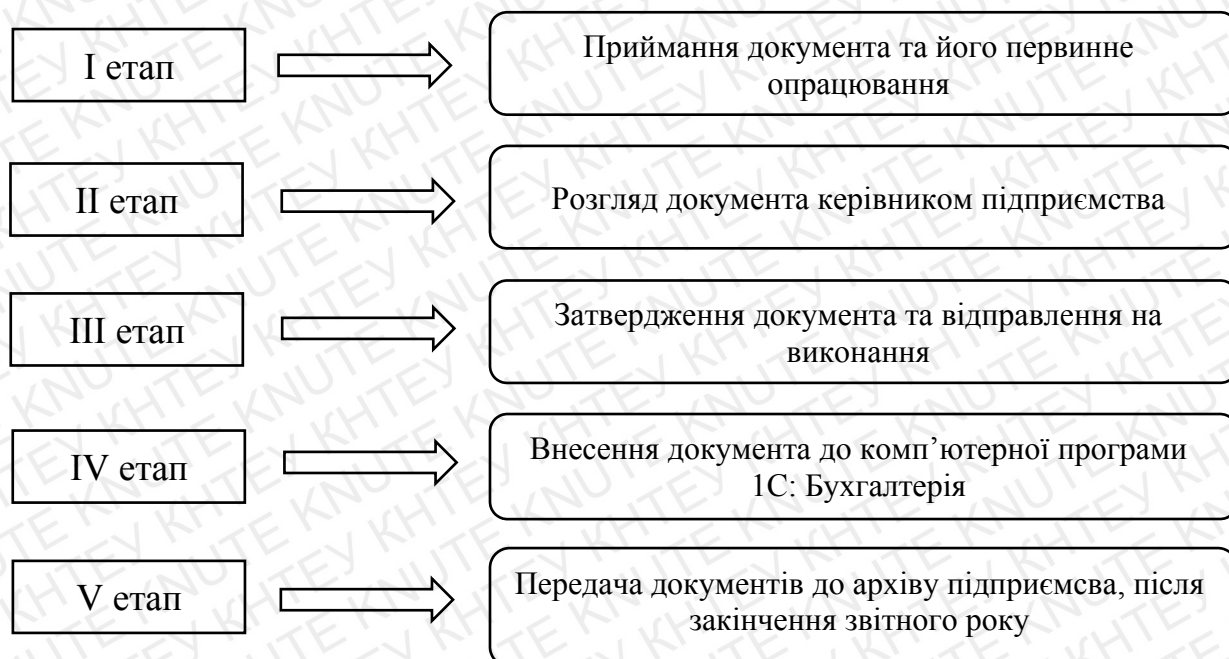

Рис. 2.3. Етапи документообігу ПП «Бі Вуд» в процесі придбання

Одним із вітчизняних нормативно-правових документів, які регулюють відображення в бухгалтерському обліку дебіторської та кредиторської заборгованостей є відповідно П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» та П(С)БО 11 "Зобов'язання".

Розглянемо більш детально організацію обліку поточної дебіторської та поточної кредиторської заборгованості.

Як було сказано вище, поточна дебіторська заборгованість – сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена впродовж дванадцяти місяців з дати балансу [43].

Виникає поточна дебіторська заборгованість під час звичайної діяльності підприємства та включає в себе виробництва і реалізації товарів (готової продукції, робіт, послуг) та процеси постачання.

Для обліку поточної дебіторської заборгованості Планом рахунків визначено рахунки 3 класу, а саме: 34 рахунок “Короткострокові векселі одержані”; 36 рахунок “Розрахунки з покупцями і замовниками”; 37 рахунок “Розрахунки з різними дебіторами”; 38 рахунок “Резерв сумнівних боргів” [42].

Облік розрахунків з покупцями та замовниками за відвантажену продукцію, товари та послуги Приватне підприємство «Бі Вуд» здійснює на рахунку 36 “Розрахунки з покупцями та замовниками” по субрахунку 361 “Розрахунки з вітчизняними покупцями” та рахунку 37 “Розрахунки з різними дебіторами” по субрахунку 371 “Розрахунки за виданими авансами”.

Рахунок 36 “Розрахунки з покупцями і замовниками” призначений для обліку розрахунків з покупцями та замовниками за відвантажену продукцію, товари, виконані роботи та надані послуги. За дебетом рахунку відображається вартість реалізованих товарів, виконаних робіт та послуг, яка включає податок на додану вартість та інші податки і збори, що підлягають перерахуванню до бюджетів. За кредитом відображаються платежі, які надійшли на банківські рахунки підприємства. Сальдо 36 рахунка відображає заборгованість покупців та замовників за одержану продукцію (роботи, послуги).

На субрахунку 361 “Розрахунки з вітчизняними покупцями” узагальнюється інформація про суму наявної дебіторської заборгованості і її погашення.

Рахунок 36 “Розрахунки з покупцями і замовниками” на підприємстві кореспондується з рахунками, наведеними у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Бухгалтерські записи за рахунком 36 “Розрахунки з покупцями та замовниками”

За дебетом з кредитом рахунків:	За кредитом з дебетом рахунків:
30 “Каса”	30 “Каса”
31 “Рахунки в банках”	31 “Рахунки в банках”
64 “Розрахунки за податками й платежами”	37 “Розрахунки з різними дебіторами”
70 “Дохід від реалізації”	50 “Довгострокові позики”
	60 “Короткострокові позики”
	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками”
	64 „Розрахунки за податками й платежами”
	65 „Розрахунки за страхуванням”
	68 „Розрахунки за іншими операціями”
	70 „Дохід від реалізації”
	90 „Собівартість реалізації”

Рахунок 37 “Розрахунки з різними дебіторами” призначений для обліку розрахунків за поточною дебіторською заборгованістю з різними дебіторами за виданими авансами. За дебетом рахунку відображається виникнення дебіторської заборгованості, за кредитом – її погашення або списання.

На субрахунку 371 “Розрахунки за виданими авансами” узагальнюється інформація про суму виданих авансів підприємством у національній валюті.

Коли підприємство реалізує товари на умовах відстроченого платежу (у кредит), тоді є ризик непогашення всієї суми дебіторської заборгованості. Тому завжди наявна дебіторська заборгованість, щодо повернення якої є сумніви.

Рахунок 37 “Розрахунки з різними дебіторами” на підприємстві кореспондується з рахунками, наведеними у табл. 2.4.

Для обліку поточної кредиторської заборгованості Планом рахунків визначено рахунки 6 класу, а саме: 60 рахунок “Короткострокові позики”; 61 рахунок “Поточна заборгованість за довгостроковими зобов’язаннями”; 62 рахунок “Короткострокові векселі видані”; 63 рахунок “Розрахунки з

постачальниками та підрядниками”; 64 рахунок “Розрахунки за податками і платежами”; 65 рахунок “Розрахунки за страхуванням”; 66 рахунок “Розрахунки з оплати праці”; 67 рахунок “Розрахунки з учасниками”; 68 рахунок “Розрахунки за іншими операціями”.

Таблиця 2.4

Бухгалтерські записи за рахунком 37 “Розрахунки з різними дебіторами”

За дебетом з кредитом рахунків:	За кредитом з дебетом рахунків:
10 “Основні засоби”	10 “Основні засоби”
11 “Інші необоротні матеріальні активи”	11 “Інші необоротні матеріальні активи”
20 “Виробничі запаси”	20 “Виробничі запаси”
22 “Малоцінні та швидкозношувані предмети”	22 “Малоцінні та швидкозношувані предмети”
23 “Виробництво”	23 “Виробництво”
26 “Готова продукція”	26 “Готова продукція”
30 “Каса”	30 “Каса”
31 “Рахунки в банках”	31 “Рахунки в банках”
36 “Розрахунки з покупцями та замовниками”	50 “Довгострокові позики”
50 “Довгострокові позики”	60 “Короткострокові позики”
60 “Короткострокові позики”	63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”
64 “Розрахунки за податками й платежами”	64 “Розрахунки за податками й платежами”
68 “Розрахунки за іншими операціями”	65 “Розрахунки за страхуванням”
70 “Доходи від реалізації”	66 “Розрахунки з оплати праці”
	68 “Розрахунки за іншими операціями”
	91 “Загальновиробничі витрати”
	92 “Адміністративні витрати”

Розглянемо більш детально, які рахунки у своїй господарській діяльності використовує Приватне підприємство «Бі Вуд» для обліку поточної кредиторської заборгованості.

Для бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками і підрядчиками передбачений рахунок 63 “Розрахунки з постачальниками і підрядчиками”. За кредитом рахунка підприємство обліковує виникнення зобов’язання за одержані матеріальні цінності, виконані роботи чи надані послуги, а за дебетом – погашення суми заборгованості.

Для того, щоб узагальнити дані за всіма видами платежів до бюджету, ПП «Бі Вуд» використовується рахунок 64 “Розрахунки за податками і платежами”. За дебетом рахунку 64 відображають необхідні до відшкодування з бюджету

податки, їх сплату та списання, за кредитом обліковують нараховані податки й платежі в бюджет.

Облік зобов'язань за страховими соціальними фондами ведеться на рахунку 65 “Розрахунки по страхуванню”. При відрахуваннях до соціальних фондів за рахунок підприємства розраховані суми відображаються за дебетом тих рахунків, на які була віднесена нарахована зарплата, і кредитується рахунок 65 відповідного субрахунка.

Отже, для обліку поточної дебіторської та кредиторської заборгованості ПП «Бі Вуд» використовує робочий план рахунків, які наглядно представлені у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Робочий план рахунків Приватного підприємства «Бі Вуд»

Шифр та назва рахунків (субрахунків) Робочого плану рахунків		Характеристика рахунку (субрахунку) за призначенням та структурою
Шифр	Назва	
36	“Розрахунки з покупцями та замовниками”	для обліку поточних розрахунків з покупцями та замовниками
361	“Розрахунки з вітчизняними покупцями”	для обліку розрахунків з вітчизняними покупцями
37	“Розрахунки з різними дебіторами”	для обліку поточних розрахунків з дебіторами
371	“Розрахунки за виданими авансами”	для обліку розрахунків за виданими авансами
60	“Короткострокові позики”	для обліку поточної кредиторської заборгованості
63	“Розрахунки з постачальниками та підрядниками”	Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками
631	“Розрахунки з вітчизняними постачальниками”	Для обліку розрахунків з вітчизняними постачальниками
64	“Розрахунки за податками і платежами”	Для обліку розрахунків за податками та платежами
641	“Розрахунки за податками”	Для обліку розрахунків за податками
642	“Розрахунки за обов'язковими платежами”	Для обліку розрахунків за платежами обов'язкового характеру
643	“Податкові зобов'язання”	Для обліку податкових зобов'язань
644	“Податковий кредит”	Для обліку податкового кредиту
65	“Розрахунки по страхуванню”	Для обліку поточних розрахунків по страхуванню
651	“За розрахунками із загальнообов'язкового	Для обліку ЄСВ

	державного соціального страхування”	
66	“Розрахунки з оплати праці”	Для обліку заробітної плати
661	“Розрахунки за заробітною платою”	Для обліку заробітної плати

Продовження табл. 2.5

68	“Розрахунки за іншими операціями”	Для обліку поточних розрахунків
681	“Розрахунки за авансами одержаними”	Для обліку розрахунків за авансами
685	“Розрахунки з іншими кредиторами”	Для обліку поточних розрахунків з кредиторами

Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку господарських операцій дебіторської та кредиторської заборгованості ПП «Бі Вуд» представлено у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку ПП «Бі Вуд»

№ п/п	Первинний документ	Зміст операції	Кореспонденція рахунків, яку застосовує підприємство		
			Дебет	Кредит	Сума, грн.
1.	Договір купівлі-продажу	Відвантажено товар покупцю	361	702	9 300,00
2.	Рахунок – фактура, ПН	Відображено ПДВ	702	641	1 550,00
3.	Виписка з банку	Здійснено оплату за товар	301,311	361	8 630,00
4.	Виписка з банку, акт звірки	Погашення заборгованості за товари взаємозарахуванням	63	68	2 740,00
5.	Виписка з банку	Отримано передоплату за товари та продукцію від покупців і замовників	31	681	3 200,00
6.	Податкова накладна	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ у складі передоплати за товари	643	641	533,33
7.	Виписка з банку	Перерахована постачальникові передоплата за продукцію, товари, роботи, послуги	371	311	4 960,00
8.	Податкова накладна	Відображений податковий кредит з ПДВ у складі передоплати за продукцію, товари, роботи, послуги	641	644	826,67
9.	Видаткова накладна	Отримані від постачальника продукція, товари за передоплатою	20	631	4 960,00
10.	Табель обліку робочого часу	Нараховано заробітну плату працівникам підприємства	23, 91, 92	661	5 200,00
11.	Розрахункова відомість	Утримано ПДФО	661	641	936,00
12.	Розрахункова відомість	Утримано військовий збір	661	642	78,00
13.	Розрахункова відомість	Нараховано єдиний соціальний внесок	23, 91, 92	651	1 144,00
14.	Розрахункова відомість	Утримано із заробітної плати працівника аліменти	661	685	930,75

Розглянувши кореспонденцію господарських операцій, які відбуваються на підприємстві, можна зробити висновок, що облік ведеться правильно і своєчасно.

На досліджуваному підприємстві резерв сумнівних боргів не створюється, тому і облік на рахунку 38 “Резерв сумнівних боргів” не створюється. Відповідно до Наказу про облікову політику ПП «Бі Вуд» створення резерву сумнівних боргів не передбачено. На нашу думку, причиною, ймовірно, є те, що створення резерву передбачає вилучення з обороту коштів, які можна спрямувати в інші сфери діяльності.

Якщо має місце виникнення сумнівної дебіторської заборгованості перед звітним податковим періодом, у такому випадку бухгалтер виконує списання такої заборгованості. У випадку, коли безнадійні борги повернули, тоді виконується проведення навпаки: перераховується дебіторську заборгованість, визнаються доходи і у наступному податковому періоді на суму поверненої заборгованості подають податкову звітність.

Оскільки резерв сумнівних боргів допомагає достовірно визначити величину активів підприємства та справедливо відобразити розрахунки з дебіторами, то на підприємстві є упущення щодо обліку дебіторської заборгованості. Тому, необхідним є удосконалення методики створення резерву сумнівних боргів та зміна діючої законодавчої бази, яка б стимулювала підприємства України створювати резерв.

Вважаю правильним буде розраховувати резерв сумнівних боргів за допомогою застосуванням абсолютної суми сумнівної заборгованості, величина резерву визначається на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів

Отже, при дослідженні методики відображення дебіторської та кредиторської заборгованості та організації їх обліку на ПП «Бі Вуд» можна зробити висновок, що організація обліку заборгованості на підприємстві належним чином проводиться, інформація упорядкована, дані достовірні, але пропонуємо підприємству запровадити певні нововведення.

Якісно і правильно організована система бухгалтерського обліку є однією з умов ефективного функціонування суб'єкта господарювання.

Організація обліку дебіторської та кредиторської заборгованості передбачає виконання декількох завдань:

- визначення об'єктів облікової політики дебіторської та кредиторської заборгованості;
- достовірне, своєчасне та повне відображення операції пов'язаних із заборгованістю;
- визначення правильних класифікаційних ознак заборгованості;
- вибір методу створення резерву сумнівних боргів.

Одним із удосконалень організації обліку поточної дебіторської та кредиторської є вмiле управління заборгованістю. Під час організації управління заборгованістю підприємству необхідно:

- встановити критерії надання кредиту (розмір та термін повернення боргу, розмір знижок та штрафні санкції);
- визначити групи клієнтів яких небажано втрачати;
- встановити групи неплатників, яким надавати товар лише на умовах передоплати;
- здійснювати попередню перевірку покупців, це допоможе співпрацювати з клієнтами, котрі мають відмінну кредитку історію та вчасно сплачують кошти за отримані товари та надані послуги.

Підсумовуючи зазначені раніше факти пропонуємо ввести у організацію обліку поточної дебіторської та кредиторської заборгованості додаткові елементи, які удосконалять методику обліку дебіторської та кредиторської заборгованості.

1) Класифікувати поточну дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги за терміном непогашення:

- з терміном погашення до трьох місяців;
- з терміном погашення від трьох до шести місяців;
- з терміном погашення більше шести місяців.

2) Використовувати метод нарахування резерву сумнівних боргів на підставі класифікації дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги за строками непогашення (до 3, 6 і 12 місяців). Формувати резерв сумнівних боргів

слід формувати за кожним боржником, а також за термінами непогашення дебіторської заборгованості та обсягів господарської діяльності.

3) Пропонуємо ввести аналітичні рахунки до субрахунку 631 «Розрахунки з поставальниками та підрядниками», а саме:

- 631/11 «Заборгованість за товари, роботи та послуги з майбутньою оплатою»;
- 631/21 «Заборгованість за товари, роботи та послуги відстрочена»;

4) удосконалити контроль стану розрахунків з дебіторами та кредиторами;

5) своєчасно та періодично контролювати співвідношення дебіторської заборгованості. Тому що, вагоме перевищення дебіторської заборгованості над кредиторською створює загрозу для фінансової стабільності підприємства і потребує залучення додаткових джерел фінансування.

6) здійснювати моніторинг потенційних дебіторів (оцінювання фінансового стану та платоспроможності, ринкової репутації та іміджу);

7) збільшувати кількість покупців і замовників підприємства для зменшення масштабів ризику несплати боргів.

2.2. Управлінський облік поточної дебіторської та кредиторської заборгованості для управління

На сьогодні розмір непогашеної дебіторської та кредиторської заборгованості стрімко зростає, тому стає все більш актуальним питання управління ними.

Управлінський облік – це процес виявлення, вимірювання, накопичення, аналізу, підготовки та передачі інформації управлінській ланці з метою оцінки та контролю всередині підприємства.

Проаналізувавши наукові праці, можна сформулювати систему факторів, що впливають на ефективність управління поточною дебіторською та кредиторською заборгованістю та організацію її обліку:

– кількість покупців поставальників підприємства;

- характер взаємовідносин з дебіторами та кредиторами;
- узгодженість умов договорів;
- контроль за строками поставки та отримання сировини та матеріалів, а також за оплатою;
- рівень надійності партнерів.

Від того чи правильно організовані розрахунки з постачальниками та підрядниками, покупцями та замовниками залежить організація матеріального забезпечення, платоспроможність та фінансовий стан підприємства. Для того, щоб уникнути проблем, які пов'язані з несвоєчасністю постачання, неповнотою або неякісною продукцією, підприємство зазвичай співпрацює лише з діловими партнерами, які є перевірені часом і не бажає співпрацювати з новими постачальниками, однак, це не завжди є гарантією того, що контрагент виконає свої зобов'язання необхідним чином. У випадку невиконання, виходячи з умов договору та чинного законодавства, потрібно буде здійснювати претензійно-позовні роботи проти постачальника. Вчений, А.Р. Скрипка зазначає, що «ключова роль і місце бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками полягає у налагодженні системи своєчасного інформування управлінців про момент настання виконання зобов'язань як з боку контрагентів, так і з боку самого підприємства з метою прийняття рішень та вжиття оперативних заходів» [14]. Система бухгалтерського обліку повинна виконувати функції не лише інформування про терміни, але й про обсяги взятих зобов'язань.

Погоджуюсь з алгоритмом управління розрахунками підприємства за товари, роботи, послуги, розробленого вченими Пустяком О.В. та Демченком Я.М., наведеного на рис. 2.4.

Кожний етап алгоритму має свої особливості, а саме:

1. Управління розрахунками з постачальниками та підрядниками на підприємстві потрібно розпочинатися з аналізу кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Даний аналіз потрібно здійснювати на основі даних бухгалтерської звітності за попередні роки. Для того, щоб інформація була більш достовірною варто досліджувати не менше двох попередніх періодів.

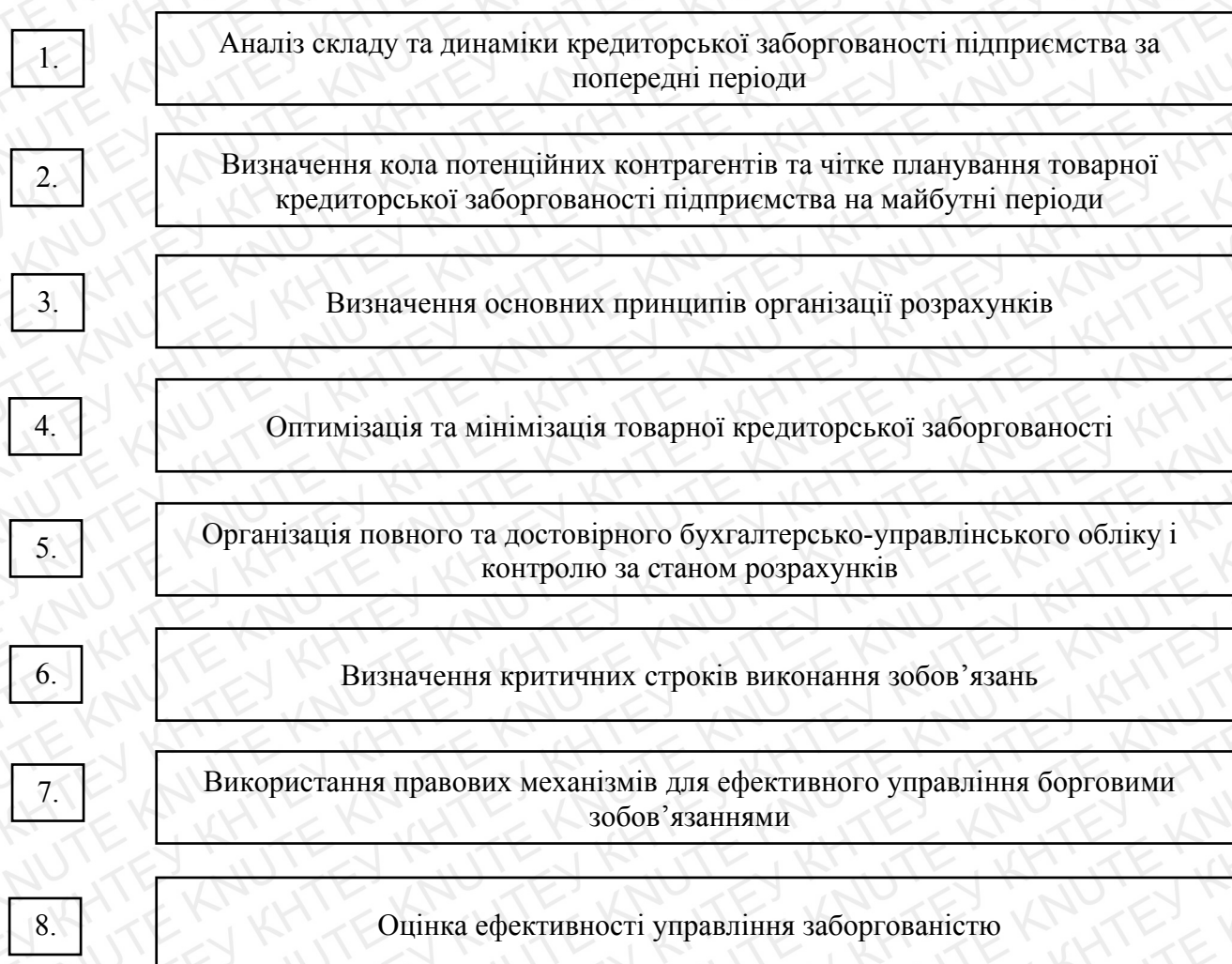

Рис. 2.4. Алгоритм управління розрахунками з постачальниками та підрядниками [48]

2. Для того, щоб визначити коло потенційних контрагентів, спершу потрібно здійснити попередню перевірку та аналіз до початку співпраці й у подальшому оцінювати результати роботи з ними.

3. Під час побудови системи розрахунків важливо правильно визначити принципи їх організації. Виділяють такі принципи:

- грошові кошти суб'єктів господарської діяльності підлягають обов'язковому зберіганню на рахунках в установах банків;
- постачальники та покупці мають право вільного вибору форми безготівкових розрахунків і способу платежу, що узгоджується при укладанні договорів;

- у розрахункових відносинах повинні використовуватись розрахунково-платіжні документи типових форм;
- розрахунки з постачальниками потрібно здійснювати одразу після відвантаження товарів або одночасно з проведенням операцій;
- платежі за товари і послуги з рахунка підприємства здійснюються за згодою платника після перевірки виконання постачальником договірних умов;
- платежі мають здійснюватися через установи банку лише за розпорядженням платника;
- претензії за розрахунками між платником та одержувачем коштів розглядаються сторонами в претензійно-позовному порядку без участі банку.

4. Оптимізація кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги повинна передбачати пошук нових підходів, які позитивно впливатимуть на діяльність підприємства. А мінімізація полягає у створенні такого механізму управління кредиторською заборгованістю, при якому вона максимально зменшуватиметься або погашатиметься.

5. Організація бухгалтерського обліку розрахунків із кредиторами повинна передбачати визначення елементів облікової політики щодо заборгованості постачальникам і підрядникам та закріплення їх відповідними розпорядчими документами.

6. У більшості договорів постачання з відстрочкою платежу граничний термін виконання зобов'язань визначається шляхом додавання встановленої кількості днів до дати виникнення заборгованості.

7. Кредитор втрачає право вимагати від боржника виконання зобов'язань, а боржник звільняється від обов'язку виконувати у випадку застосування до нього заходів відповідальності. Підстави щодо припинення зобов'язань передбачено Цивільним кодексом України і поділяються на дві групи: ті, що залежать від волі сторін та ті, що не залежать.

8. Також для підвищення ефективності управління розрахунками необхідно чітко розмежувати обов'язки між працівниками підприємства, спостерігати за дотриманням ними фінансової дисципліни, підвищувати кваліфікації

співробітників. Варто проаналізувати успішні відносини з партнерами і почати використовувати набуті знання для побудови вдалих стосунків з потенційними контрагентами [48].

На досліджуваному підприємстві управлінський облік не ведеться, але через економічну та політичну кризи суми невиконаних зобов'язань зростають, тому варто було б запровадити управлінський облік на ПП «Бі Вуд».

Користувачами управлінського обліку на досліджуваному підприємстві будуть внутрішні користувачі, представлені у табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Користувачі управлінського обліку ПП «Бі Вуд»

Користувачі	Інформаційні потреби
Власник суб'єкта господарювання	Інформація про фінансово-майновий стан та результати фінансово-господарської діяльності
Управлінський персонал	Інформація про фінансово-майновий стан, доходи, витрати та фінансові результати
Працівники підприємства	Інформація про загальний фінансовий стан, фінансування соціальних проектів
Інвестори	Інформація про фінансово-майновий стан, результати фінансово-господарської діяльності, рентабельність

Дані користувачі потребують знань в інформації стосовно поточної дебіторської та кредиторської заборгованості. Тому підприємству потрібно розробляти внутрішні управлінські звіти в яких точно і розширено буде наведено інформацію про заборгованості.

Вимоги, яких потрібно дотримуватись при складанні внутрішньої управлінської звітності ПП «Бі Вуд»:

- гнучка зрозуміла структура;
- зрозумілість і видимість інформації;
- придатність для аналізу та оперативного контролю.

Внутрішні звіти на Приватному підприємстві «Бі Вуд» необхідно робити щомісяця, а в разі необхідності – в міру виникнення відхилень.

На основі внутрішньої звітності будуть прийматися рішення на всіх рівнях управління підприємством.

Пропонуємо запровадити такі управлінські звіти:

- Управлінський звіт про дебіторську заборгованість;
- Управлінський звіт про кредиторську заборгованість.

Управлінський звіт про дебіторську заборгованість – це зведений документ, що надає інформацію на будь-який момент часу про угоди з відстроченими платежами і ще непогашеною заборгованістю.

Джерелом інформації для підготовки даного звіту є:

- ❖ рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, які підтверджують факт купівлі-продажу, на підставі яких проводиться оприбуткування або реалізація товарів (робіт, послуг);
- ❖ підтвердження про оплату, отримані від покупця, підтверджені випискою з банку;
- ❖ акти звірок розрахунків, що складаються для перевірки розрахунків з постачальниками, покупцями з метою виявлення неточностей в обліку розрахунків;
- ❖ бухгалтерська фінансова звітність.

Звіт про дебіторську заборгованість включатиме наступну інформацію (запропоновано у Додатку Н):

1. інформація про покупця;
2. підстава визнання дебіторської заборгованості
3. сума заборгованості
4. відсоток заборгованості кожного покупця до загального обсягу дебіторської заборгованості.

Управлінський звіт про кредиторську заборгованість – це зведений документ, що підсумовує інформацію на будь-який момент часу про закупівлі на умовах відстроченого платежу і ще непогашеної заборгованості.

Джерелом інформації для підготовки даного звіту є:

- ❖ рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, які підтверджують факт купівлі-продажу, на підставі яких проводиться оприбуткування або реалізація товарів (робіт, послуг);

- ❖ підтвердження про оплату, отримані від покупця, підтверджені випискою з банку;
- ❖ акти звірок розрахунків, що складаються для перевірки розрахунків з постачальниками, покупцями з метою виявлення неточностей в обліку розрахунків;
- ❖ бухгалтерська фінансова звітність.

Звіт про кредиторську заборгованість включатиме таку інформацію (запропоновано у Додатку П):

1. інформація про постачальника;
2. підстава визнання кредиторської заборгованості;
3. сума заборгованості;
4. відсоток заборгованості кожного постачальника до загального обсягу кредиторської заборгованості.

На основі даних у запропонованих звітах розрахуємо коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості:

Коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості дорівнює сума кредиторської заборгованості поділити на суму дебіторської заборгованості.

Коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості = $33\,527,47 / 124\,349,20 = 0,27$

Так як значення коефіцієнта становить 0,27, це свідчить про те, що структура дебіторської і кредиторської заборгованостей збалансована, у підприємства наявні власні оборотні кошти.

Бюджетування – це процес складання й реалізації даного документа в практичній діяльності підприємства.

Бюджетний процес являє собою замкнутий контур фінансового керування, що включає три послідовних етапи:

- 1) розробка проекту зведеного бюджету;
- 2) затвердження проекту;
- 3) аналіз виконання бюджету за підсумками поточного року.

Бюджети складаються для кожного центру відповідальності окремо, а потім зводяться у зведений бюджет. Бюджетування значною мірою забезпечує порядок між різними менеджерами підприємства.

Запровадження системи бюджетування дебіторської та кредиторської заборгованості передбачає виконання певних завдань:

- ❖ фінансове планування діяльності суб'єкта господарювання;
- ❖ оптимізація цінової політики підприємства;
- ❖ контроль і аналіз рентабельності кожного виду товарів.

Схиляюсь до думки кандидата економічних наук Кияшко О.М., яка вважає, що створення бюджету дебіторської заборгованості повинно враховувати такі дані: залишки дебіторської заборгованості на початок періоду які включатимуть:

- 1) дебіторську заборгованість за товари, аванси видані та іншу дебіторську заборгованість;
- 2) суму заборгованості за минулі звітні періоди, яка підлягає отриманню у поточному звітному періоді, і має аналогічні складові;
- 3) надходження грошових коштів у погашення дебіторської заборгованості за реалізований товар та іншої дебіторської заборгованості, що виникли у поточному періоді;
- 4) аванси отримані у поточному звітному періоді за товари, надходження яких очікується у наступному звітному періоді;
- 5) заборгованість контрагентів за відвантажений у звітному періоді товар, погашення якої очікується у майбутньому звітному періоді;
- 6) залишок дебіторської заборгованості на кінець періоду включаючи заборгованість за товари, аванси видані та іншу дебіторську заборгованість [27].

Зразок бюджету дебіторської заборгованості представлено у табл. 2.8.

Вважаємо, що доцільно, при створенні бюджету кредиторської заборгованості, буде зазначити таку інформацію:

- 1) суму заборгованості за минулі звітні періоди;
- 2) виплата грошових коштів за отриманий товар, сировину та матеріали;
- 3) виплачені аванси;

- 4) сума кредиторської заборгованості у звітному періоді;
- 5) залишок кредиторської заборгованості на кінець періоду.

Зразок бюджету кредиторської заборгованості наведено у табл. 2.9.

Таблиця 2.8

Бюджет дебіторської заборгованості ПП «Бі Вуд»

№ п/п	Контрагент	Сума заборгованості за попередні періоди	Надходження грошових коштів	Аванси отримані	Сума заборгованості у звітному періоді	Залишок заборгованості
1.	ТОВ "Глобинський м'ясокомбінат"	24 250,00	4 200,00	7 400,85	32 741,25	60 192,05
2.	ТОВ "Житомирський м'ясокомбінат"	14 269,00	5 710,00	2 000,00	9 740,00	16 299,00
3.	ТОВ "Поліс"	34 520,00	15 500,00	2 000,00	14 743,00	31 763,00

Таблиця 2.9

Бюджет кредиторської заборгованості ПП «Бі Вуд»

№ п/п	Контрагент	Сума заборгованості за попередні періоди	Виплата грошових коштів	Аванси видані	Сума заборгованості у звітному періоді	Залишок заборгованості
1.	ДП "Дрогобицьке лісове господарство"	14 250,00	4 200,00	17 400,00	22 200,00	14 850,00
2.	ТОВ "Поліське господарство"	23 620,00	15 000,00	5 500,00	18 900,00	22 020,00

На досліджуваному підприємстві доцільно буде застосовувати такі прийоми управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства:

- ✓ аналіз замовлень;
- ✓ аналіз дебіторів;
- ✓ аналіз заборгованості за видами продукції для визначення не вигідних з точки зору інкасації товарів;
- ✓ зменшення дебіторської заборгованості на суму безнадійних боргів;
- ✓ контроль за співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованості;

- ✓ визначенні конкретних розмірів знижок при достроковій оплаті [21].

Отже, для ефективної діяльності та розвитку підприємства необхідно контролювати та своєчасно приймати управлінські рішення. Важливими об'єктами контролю та управління і досі є дебіторська і кредиторська заборгованість.

Ефективне управління заборгованостями допоможе розширити ринки збуту товарів, залучити нових покупців та постачальників товарів і зменшити фактичні розміри невиконаних зобов'язань.

2.3. Розкриття інформації про поточну дебіторську і кредиторську заборгованість у звітності підприємства

Фінансова звітність складається з:

- ✓ балансу (звіту про фінансовий стан);
- ✓ звіту про фінансові результати (звіт про сукупний дохід);
- ✓ звіту про рух грошових коштів;
- ✓ звіту про власний капітал;
- ✓ приміток до фінансової звітності.

У кожному фінансовому звіті має бути вказана дата, станом на яку наведені його показники, або період, який він охоплює. Якщо період, за який складено фінансовий звіт, відрізняється від звітного періоду, то причини і наслідки цього повинні бути розкриті у примітках до фінансової звітності. Інформація, що підлягає розкриттю, наводиться у фінансових звітах або у примітках до фінансової звітності.

Баланс призначений для подання інформації, яка оцінить ресурси організації, фінансову структуру, ліквідність та платоспроможність кожного суб'єкта господарювання.

Відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку, поточна дебіторська та кредиторська заборгованість відображається у формі 1 «Баланс» та формі 5 «Примітки до річної фінансової звітності».

У Балансі (Звіті про фінансовий стан) обов'язковими статтями поточної дебіторської заборгованості є такі статті:

- ✚ дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги;
- ✚ дебіторська заборгованість за виданими авансами;
- ✚ дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом;
- ✚ у тому числі з податку на прибуток;
- ✚ інша поточна дебіторська заборгованість.

Відображається дебіторська заборгованість за чистою реалізаційною вартістю.

Планом рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення інформації про поточну дебіторську заборгованість передбачено балансові рахунки 34, 36, 37, 38. А у випадку, коли виникає дебетове сальдо 64 і 65 рахунків, тоді на цих рахунках також відображається поточна дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом та соціальним страхуванням.

Відображення поточної дебіторської заборгованості у балансі підприємства наведено у табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Заповнення рядків Балансу з відображення поточної дебіторської заборгованості

Актив	Код рядка	Інформація з рахунків бухгалтерського обліку
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	Сальдо рахунку 36 за вирахуванням сальдо рахунку 38
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	Сальдо субрахунку 371
з бюджетом	1135	Сальдо по дебету рахунку 64
у тому числі з податку на прибуток	1136	Сальдо по дебету субрахунку 641/1
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	Сальдо рахунків 37, 39 (за вирахуванням сальдо субрахунків 371, 373), 65

У Примітках до фінансової звітності наводиться така інформація:

- перелік дебіторів і суми довгострокової дебіторської заборгованості;
- перелік дебіторів і суми дебіторської заборгованості пов'язаних сторін, з виділенням внутрішньогрупового сальдо дебіторської заборгованості;

- склад і суми статті балансу «Інша дебіторська заборгованість»;
- метод визначення величини резерву сумнівних боргів;
- сума поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги в розрізі класифікації заборгованості за строками непогашення;
- залишок резерву сумнівних боргів за кожною статтею поточної дебіторської заборгованості.

На відміну від національних стандартів, міжнародні стандарти не вимагають відображення дебіторської заборгованості в балансі, за винятком резерву сумнівної заборгованості. Проте, для того, щоб визначити суму дебіторської заборгованості, яка відображається в балансі, слід:

1. Списати безнадійну заборгованість;
2. Для заборгованості, яка залишилася, нараховується резерв сумнівної заборгованості;
3. Вирахувати даний резерв із величини дебіторської заборгованості [10].

Розрахунки з постачальниками та підрядниками відображаються у III розділі «Поточні зобов'язання і забезпечення» пасиву Балансу (Звіту про фінансовий стан), більш детально наведено у табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Заповнення рядків Балансу з відображення поточної кредиторської заборгованості

Пасив	Код рядка	Інформація з рахунків бухгалтерського обліку
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	Сума довгострокових зобов'язань, що підлягає погашенню протягом 12 місяців з дати балансу: Кт 611
продукцію, товари, роботи, послуги	1615	Кт 63 + Кт 62
розрахунками з бюджетом	1620	Кт 641, 642
у тому числі з податку на прибуток	1621	Кт 641/1
розрахунками зі соціального страхування	1625	Кт 65
розрахунками з оплати праці	1630	Кт 66

Розкриття інформації про дебіторську та кредиторську заборгованість у Формі № 1 (Баланс) та інформації, що стосується відображення даного оборотного активу підприємств, постійно змінюється з метою наближення до

міжнародних стандартів фінансової звітності і це негативно впливає на об'єктивність та коректність оцінки суб'єкта господарювання в цілому та видів його заборгованостей.

Висновки до розділу 2

Досліджуючи процеси організації і методики обліку поточної дебіторської та кредиторської заборгованості, можна зробити такі висновки:

1. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну відповідно до законодавства та установчих документів несе керівник підприємства.

2. Особливості організації та методика бухгалтерського обліку у суб'єкта господарювання регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996 – XIV. При організації і веденні бухгалтерського обліку ПП «Бі Вуд» керується Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, нормативно-правовими актами та наказом про облікову політику підприємства.

3. Облік операцій по поточній дебіторській та кредиторській заборгованості здійснюється на підставі господарських договорів та первинних документів, що засвідчують факт здійснення господарської операції.

4. Облік розрахунків з покупцями та замовниками за відвантажену продукцію, товари та послуги Приватне підприємство «Бі Вуд» здійснює на рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» по субрахунку 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» та рахунку 37 «Розрахунки з різними дебіторами» по субрахунку 371 «Розрахунки за виданими авансами».

5. Для обліку поточної кредиторської заборгованості ПП «Бі Вуд» використовує такі рахунки: 60 рахунок «Короткострокові позики»; 63 рахунок «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»; 64 рахунок «Розрахунки за податками і платежами»; 65 рахунок «Розрахунки за страхуванням»; 66 рахунок «Розрахунки з оплати праці»; 68 рахунок «Розрахунки за іншими операціями».

6. На Приватному підприємстві резерв сумнівних боргів не створюється, тому і облік на рахунку 38 «Резерв сумнівних боргів» не проводиться. На нашу

думку, причиною, ймовірно, є те, що створення резерву передбачає вилучення з обороту коштів, які можна спрямувати в інші сфери діяльності.

7. Організація обліку дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємстві організована належним чином, інформація упорядкована, дані достовірні, але пропонуємо підприємству запровадити певні нововведення стосовно організації обліку заборгованості. Запропонували:

1) Класифікувати поточну дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги за терміном непогашення:

- з терміном погашення до трьох місяців;
- з терміном погашення від трьох до шести місяців;
- з терміном погашення більше шести місяців.

2) Використовувати метод нарахування резерву сумнівних боргів на підставі класифікації дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги за строками непогашення.

3) Ввести аналітичні рахунки до субрахунку 631 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», а саме:

- 631/11 «Заборгованість за товари, роботи та послуги з майбутньою оплатою»;
- 631/21 «Заборгованість за товари, роботи та послуги відстрочена»;

8. На досліджуваному підприємстві управлінський облік не ведеться, але через економічну та політичну кризи суми невиконаних зобов'язань зростають, тому варто було б запровадити управлінський облік на ПП «Бі Вуд».

9. Пропонуємо запровадити такі управлінські звіти, зразки форм звітів наведено у додатках до випускної кваліфікаційної роботи:

- ❖ Управлінський звіт про дебіторську заборгованість;
- ❖ Управлінський звіт про кредиторську заборгованість.

10. Здійснивши обрахунки коефіцієнта співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості, дійшли висновку, що структура дебіторської і кредиторської заборгованостей збалансована та у підприємства наявні власні оборотні кошти.

11. Також було розроблено бюджети дебіторської та кредиторської заборгованості для ПП «Бі Вуд».

12. Інформація про поточну дебіторську та кредиторську заборгованість підприємства розкривається у формі 1 «Баланс».

РОЗДІЛ 3

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ ПОТОЧНОЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ

3.1. Мета, завдання, інформаційні джерела контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості

Кожне підприємство здійснюючи господарську діяльність не обходиться без виникнення дебіторської і кредиторської заборгованості. Дані заборгованості є складовою бухгалтерського балансу підприємства та характеризують фінансовий стан підприємства. Дебіторська заборгованість формується у зв'язку з боргами покупців, у той час як кредиторська - через борги підприємства та використання позикових коштів. Одним з головних навиків у сучасному фінансовому світі є вміння працювати чужими грошми та купувати товари (роботи, послуги) у з відстрочкою оплати.

Різке збільшення дебіторської та кредиторської заборгованості та її частки в оборотних активах може свідчити про необачну кредитну політику підприємства стосовно покупців, збільшення обсягу продажів, неплатоспроможність і банкрутство деяких покупців та у рідкісних випадках про наявність факту розкрадання грошових коштів. Зменшення суми дебіторської заборгованості оцінюється позитивно, якщо це відбувається за рахунок скорочення періоду її погашення, проте якщо ж заборгованість зменшується у зв'язку зі зменшенням відвантаження продукції, то це свідчить про зниження ділової активності підприємства.

Аналіз і контроль поточної дебіторської та кредиторської заборгованості є одним з головних завдань у вирішенні проблем, що виникають під час поточного управління підприємствами з позиції оптимального співвідношення між ліквідністю та прибутковістю.

Метою контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості є виявити суми заборгованості, зміни, які відбулись протягом

аналізованого періоду, реальні суми дебіторської та кредиторської заборгованості та причини виникнення.

Аналіз дебіторсько-кредиторської заборгованості починають з розгляду абсолютних сум на початок і кінець періоду, а також знаходять питому вагу дебіторської заборгованості в складі оборотних коштів і кредиторської заборгованості в складі зобов'язань. Потім проводять класифікацію дебіторської та кредиторської заборгованості по термінах виникнення.

Завдання контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості – постійно здійснювати контроль та аналіз заборгованостей, щоб попередити виникнення довгострокових заборгованостей або безнадійної. Тому, що наявність однієї із заборгованостей впливає на ліквідність та платоспроможність підприємства.

Основні завдання контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості:

- 1) встановлення реальної суми заборгованості;
- 2) перевірка наявності простроченої заборгованості;
- 3) перевірка правильності обліку дебіторської та кредиторської заборгованості.

Аналіз кредиторської заборгованості підприємства дає можливість:

- визначити зміну розміру боргових зобов'язань підприємства у порівнянні із початком року або іншого досліджуваного періоду;
- обчислити оптимальне співвідношення дебіторської і кредиторської заборгованості;
- визначити та оцінити ризик кредиторської заборгованості, її вплив на фінансовий стан підприємства, встановити допустимий рівень цього ризику та заходи щодо його зниження;
- знайти раціональне співвідношення між розміром кредиторської заборгованості і обсягом продажів, встановити доцільність збільшення реалізації продукції, товарів і послуг в кредит;

– прогнозувати стан боргових зобов'язань підприємства протягом поточного року, що допоможе поліпшити фінансові результати його діяльності [6].

Для контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості використовують такі інформаційні джерела, які є спільними для обох заборгованостей: накази та розпорядження по підприємству, Головна книга, баланс підприємства, дані аналітичного і синтетичного обліку.

Для аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками використовуються документи, що визначають права і обов'язки сторін з постачання матеріальних ресурсів та надання послуг підприємству, а також правильність оплати. Дані документи перевіряють на відповідність до укладених договорів. Видаткові накладні, акти виконаних робіт та послуг, товарно-транспортна накладна слугують для перевірки правильності оприбуткування цінностей і розрахунків з постачальниками. Також при аналізі розрахунків з постачальниками і підрядниками потрібно використовувати дані Головної книги і бухгалтерського балансу.

Для аналізу розрахунків з покупцями і замовниками використовують первинні документи, що фіксують перехід готової продукції зі сфери виробництва в сферу обігу: накладні, акти виконаних робіт та наданих послуг, товарно-транспортні накладні та акти звірок.

Для того, щоб проаналізувати дебіторську і кредиторську заборгованість за розрахунками з бюджетом використовують довідки і розрахунки за окремими видами платежів, виписки банківських установ, акти перевірок, проведених податковими інспекціями; бухгалтерські записи по рахунках 64 «Розрахунки за податками та платежами» та 65 «Розрахунки за страхуванням».

При аналізі іншої дебіторської і кредиторської заборгованості використовуються первинні документи з виникнення заборгованості та її погашення, дані реєстрів синтетичного та аналітичного обліку, а також Головна книга та баланс підприємства.

Джерелами інформації, використовуваної в процесі аналізу заборгованості працівникам підприємства та утримань з неї, є аналітичні та синтетичні дані, первинні документи з обліку виробітку і нарахування оплати праці (табелі обліку робочого часу, штатний розпис, листки тимчасової непрацездатності).

Проте основними інформаційними джерелами для аналізу дебіторської і кредиторської заборгованості є баланс підприємства, оборотні відомості, картки аналітичного обліку, дані інвентаризації, первинні документи, розрахункові відомості по нарахуванню заробітної плати працівникам, Книга обліку господарських операцій.

Джерелами інформації для контролю поточної дебіторської та кредиторської заборгованості є:

- 1) наказ про облікову політику підприємства;
- 2) реєстраційні документи платників податків, обов'язкових платежів із соціального страхування та інших обов'язкових платежів;
- 3) реєстри аналітичного і синтетичного обліку, первинні бухгалтерські документи;
- 4) форми фінансової звітності;
- 5) Господарський кодекс України;
- 6) Податковий кодекс України
- 7) Цивільний кодекс України;
- 8) Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- 9) П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»;
- 10) П(С)БО 11 «Зобов'язання»;
- 11) П(С)БО 15 «Дохід»;
- 12) П(С)БО 16 «Витрати».

Під час контролю та аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості розглядається ряд питань, на які звертають увагу в першу чергу, наведено у табл. 3.1. та 3.2. відповідно.

Таблиця 3.1

Питання контролю поточної дебіторської заборгованості

Питання	Джерело інформації
Складання переліку великих дебіторів	Регістри аналітичного обліку
Складання запитів на підтвердження заборгованості	Договори, реєстри аналітичного обліку
Перевірка повноти і своєчасності оплати за відвантажені товари	Регістри синтетичного та аналітичного обліку, платіжні доручення, виписки банку, акти приймання, видаткові накладні

Таблиця 3.2

Питання контролю поточної кредиторської заборгованості

Питання	Джерело інформації
Складання переліку великих кредиторів	Регістри аналітичного обліку
Складання запитів на підтвердження заборгованості	Договори, реєстри аналітичного обліку заборгованості
Перевірка повноти і своєчасності оплати рахунків	Регістри синтетичного та аналітичного обліку, виписки банку
Звірення рахунків, накладних та актів, отриманих від постачальників, з даними бухгалтерського обліку	Акти про приймання, накладні, платіжні доручення, виписки банку

Важливим питанням контролю дебіторської та кредиторської заборгованості є контроль за розрахунками з оплати праці. Під час контролю необхідно перевірити:

- 1) наявність колективної угоди, положення про оплату праці, штатного розпис;
- 2) наявність первинних документів з обліку робочого часу та оплати праці;
- 3) правильність нарахування заробітної плати за відпрацьований час;
- 4) правильність віднесення операцій з оплати праці на рахунки відповідних витрат;
- 5) правильність утримання із заробітної плати військового збору та прибуткового податку;
- 6) повноту та своєчасність перерахування утриманих і нарахованих податків та зборів;
- 7) своєчасність виплати заробітної плати;

8) правильність нарахування заробітної плати за період відпустки та лікарняних.

Отже, наявність у підприємства поточної дебіторської та кредиторської заборгованості впливає на фінансовий стан підприємства, його платоспроможність та ліквідність, тому необхідно постійно і правильно здійснювати контроль та аналіз за їх розмірами та факторами, які впливають на виникнення заборгованостей.

3.2. Методика контролю поточної дебіторської та кредиторської заборгованості

Розрахунки з контрагентами є важливою складовою фінансово-економічної діяльності будь-якого суб'єкта господарювання. Несвоєчасне отримання платежів та погашення зобов'язань приводить до сповільнення операційного циклу та зниження ділової активності підприємства. Тому для того, щоб підприємство було платоспроможним і зміцнювало свій фінансовий стан, необхідно проводити належний контроль за станом розрахунків, динамікою дебіторської і кредиторської заборгованості.

Метою контролю розрахунків з дебіторами та кредиторами є встановлення повноти, достовірності та своєчасності відображення даних в первинній документації підприємства, облікових регістрах і звітності. Контроль передбачає здійснення перевірки за дотриманням планових показників, спостереження за строками оплати платежів, контроль за виконанням договірних відносин.

Одним із головних аспектів контролю дебіторської та кредиторської заборгованості є перевірка їх юридичного оформлення. Для здійснення процесу придбання та реалізації підприємство вступає з іншими суб'єктами господарювання, правовою основою яких є укладання договорів. Під час контролю перевіряється відповідність змісту договорів нормативно-правовій базі України та наявність обов'язкових реквізитів (строки, умови розрахунків, відповідальності за порушення договірних зобов'язань). Такий контроль

дозволить підвищити імовірність погашення боргу та зменшити ризик перетворення її у безнадійну.

Виділяють декілька видів контролю, детально представлено у табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Класифікаційні ознаки контролю

Класифікаційна ознака	Вид
1. За повнотою охоплення	-повний; -частковий; -наскрізний;
2. За повнотою вивчення господарських процесів	-суцільний; -вибірковий; -комбінований;
3. За видом господарських процесів	-спеціалізований; -тематичний; -галузевий;
4. За обсягом процесів	-контроль всередині підприємства; -внутрішньогосподарський; -міжгалузевий;
5. За етапами контролю	-попередній; -поточний; -майбутній;
6. За періодичністю проведення	-функціональний; -періодичний;
7. За методами здійснення	-перевірка; -обстеження; -аудит; -аналіз; -ревізія;
8. За формами здійснення	-кількісний; -якісний; -вартісний;
9. За статусом здійснення	-державний; -відомчий; -громадський; -незалежний;

Представлена у табл.3.3 класифікація дозволяє розібратися в змісті контролю та надає змогу вибрати методику того чи іншого виду контролю, необхідного для досягнення поставленої мети. Також дана класифікація допомагає з'ясувати, якими видами, формами і методами здійснюють контроль.

Для вивчення стану дебіторської заборгованості доцільно використовувати детальну класифікацію методів контролю, яка складається з наступних кроків:

1) аналіз дебіторської заборгованості підприємства у попередньому періоді;

- 2) формування принципів кредитної політики відповідно до покупців та замовників продукції;
- 3) формування системи кредитних умов;
- 4) формування стандартів оцінки наявних покупців та майбутніх;
- 5) побудова ефективної системи контролю за рухом і своєчасним погашенням дебіторської заборгованості.

Контроль поточної дебіторської заборгованості відбувається у декілька етапів, наглядно представлені на рис. 3.1.

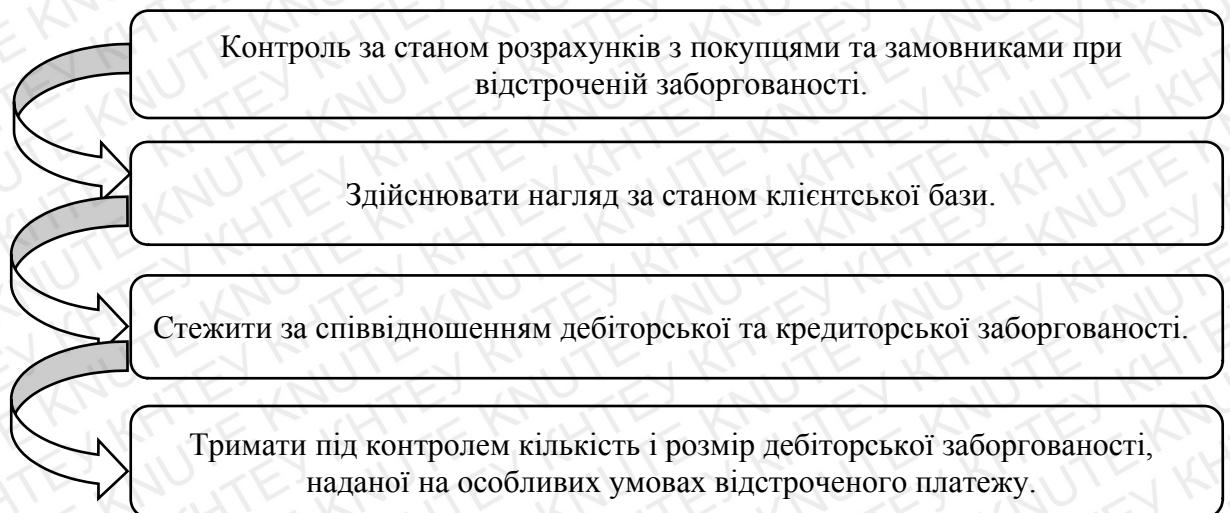

Рис. 3.1. Етапи контролю поточної дебіторської заборгованості

На сьогодні існує багато методів контролю розрахунків з покупцями та замовниками. Багато підприємств застосовують гнучку систему знижок для дебіторів, тим самим скоротити терміни розрахунків.

Все більшої популярності набуває метод "аутсорсингу", це процес передачі іншій організації повноважень для роботи із заборгованістю. Такими організаціями є факторингові компанії та банки.

Також доцільно застосовувати метод аналізу ієрархії. Суть якого полягає у тому, що підприємство обирає коло потенційних дебіторів, аналізує їхні фінансові показники та визначає узагальнюючий показник для кожного підприємства. По отриманих результатах проводить ранжування, а потім приймає рішення щодо подальшої співпраці з обраним контрагентом.

Кожен з вищенаведених методів має свої переваги та недоліки, і немає ще такого, який захистить підприємство від проблем з дебіторською заборгованістю.

Дослідивши праці зарубіжних економістів можна виділити такі методи контролю розрахунків з покупцями та замовниками:

- чітко визначати термін прострочених залишків на рахунках дебіторів і порівнювати цей термін з нормами в галузі та даними минулих років;
 - періодично переглядати граничну суму реалізації продукції;
 - у разі виникнення проблем з одержанням грошей, вимагати заставу на суму, не меншу, ніж сума на рахунку дебітора;
- залучати установи, які стягують борги [41].

Виділяють декілька етапів контролю зобов'язань перед постачальниками та підрядниками, які представлено на рис. 3.2.

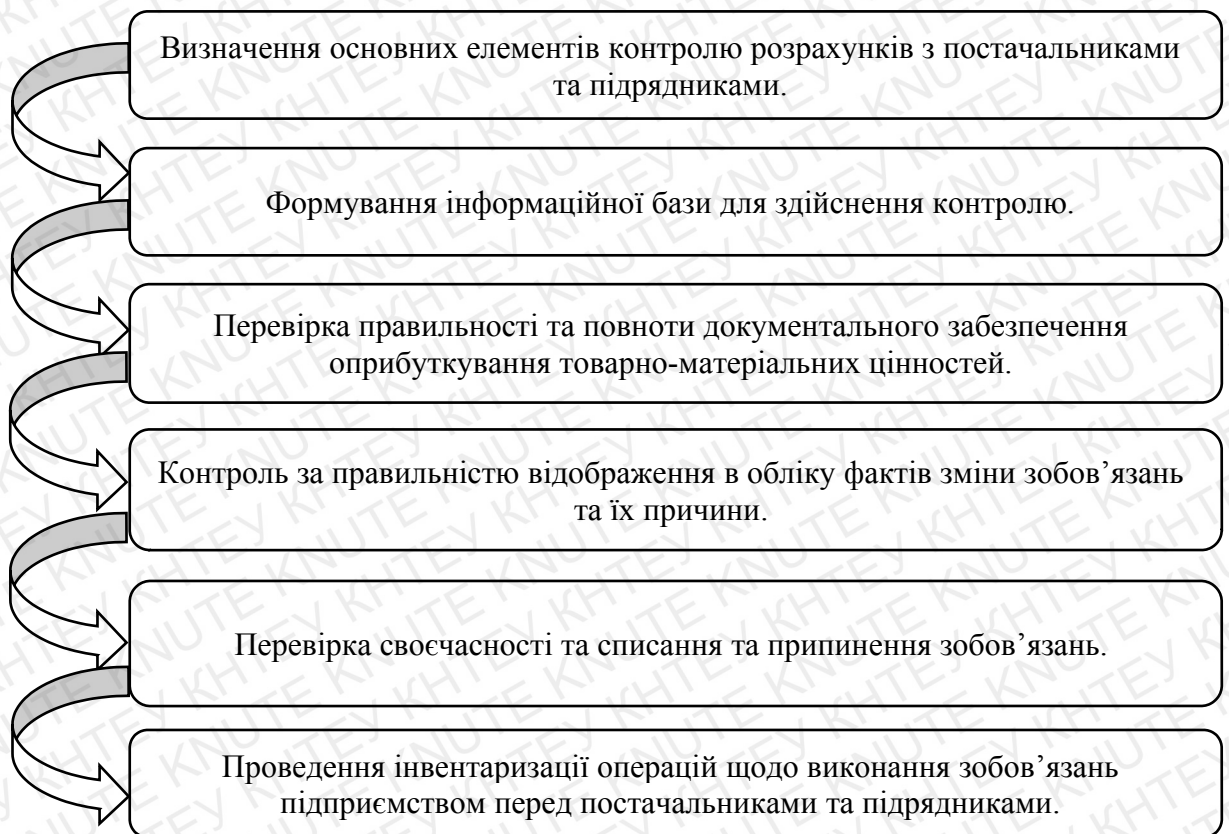

Рис. 3.2. Етапи контролю поточної кредиторської заборгованості

Існують такі методичні прийоми контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками:

- інвентаризація;
- вибіркові та суцільні спостереження;

- економічний аналіз;
- дослідження інформації за сутністю та змістом, перевірка на нормативно-правову відповідність, зустрічна перевірка, зіставлення, взаємний контроль операцій;
- методичні прийоми узагальнення та реалізації результатів контролю, такі як систематизація та групування виявлених порушень, складання проміжних актів, оформлення результатів контролю.

Процедури контролю кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги передбачають також перевірку факту виконання договорів. Можуть виникнути порушення договірних умов, а саме: арифметичні помилки у розрахункових документах, невідповідність цін, невідповідність товарно-матеріальних цінностей стандартам якості.

Результативність контролю залежить від постійного моніторингу та аналізу величини дебіторської та кредиторської заборгованості на фінансовий стан підприємства. Необхідно визначити оптимальний розмір дебіторської заборгованості, яка б не створювала загроз для безперебійного процесу постачання, виробництва, реалізації та розрахунків підприємства за своїми зобов'язаннями, а також встановити оптимальне співвідношення між дебіторською і кредиторською заборгованістю.

Необхідно систематично проводити інвентаризацію заборгованості шляхом перевірки первинних документів, які є основою для проведення розрахунків та відображення операцій в обліку та звірки залишків з контрагентами. Такі контрольні процедури дозволять розподілити дебіторську заборгованість залежно від строків її погашення на нормальну, прострочену та безнадійну.

Контроль за кредиторською заборгованістю повинен забезпечувати своєчасність погашення договірних зобов'язань. Це допоможе підприємству уникнути збитків у вигляді фінансових санкцій, а також створити позитивного іміджу у бізнес-середовищі, що підвищить рівень довіри партнерів та збільшить ймовірність підписання контрактів на більш вигідних умовах.

Поточна дебіторська та кредиторська заборгованість складає суттєву частку відповідно оборотних активів і поточних зобов'язань підприємства – орієнтовно 30-40%, а отже достовірність цих показників необхідна для забезпечення достовірності фінансової звітності.

Проаналізуємо ситуацію на Приватному підприємстві «Бі Вуд» у 2013–2017 роках (рис. 3.3). В абсолютному вираженні величина розрахунків підприємства з дебіторами та кредиторами з кожним роком зростає, при цьому в середньому розмір поточної дебіторської та кредиторської заборгованості майже однаковий кожного року.

Аналізуючи дані, можна зробити висновок, що структура оборотних коштів підприємства є незбалансованою. За період з 2013 року до 2015 питома вага заборгованості дебіторів була незмінною в діапазоні 12%, а з 2016 року по 2017 рік питома вага коливалась в діапазоні 42-45%. Це свідчить про значне вилучення коштів із обороту підприємства з одного боку за рахунок збільшення величини заборгованості покупців та замовників, а з іншого – за рахунок необхідності погашення зобов'язань перед бюджетом за нарахованими податками у той час, як безпосередній розрахунок з дебіторами ще не відбувся. Стосовно поточної кредиторської заборгованості, то її величина є невеликою і підприємство старається погашати своєчасно, по мірі своїх можливостей.

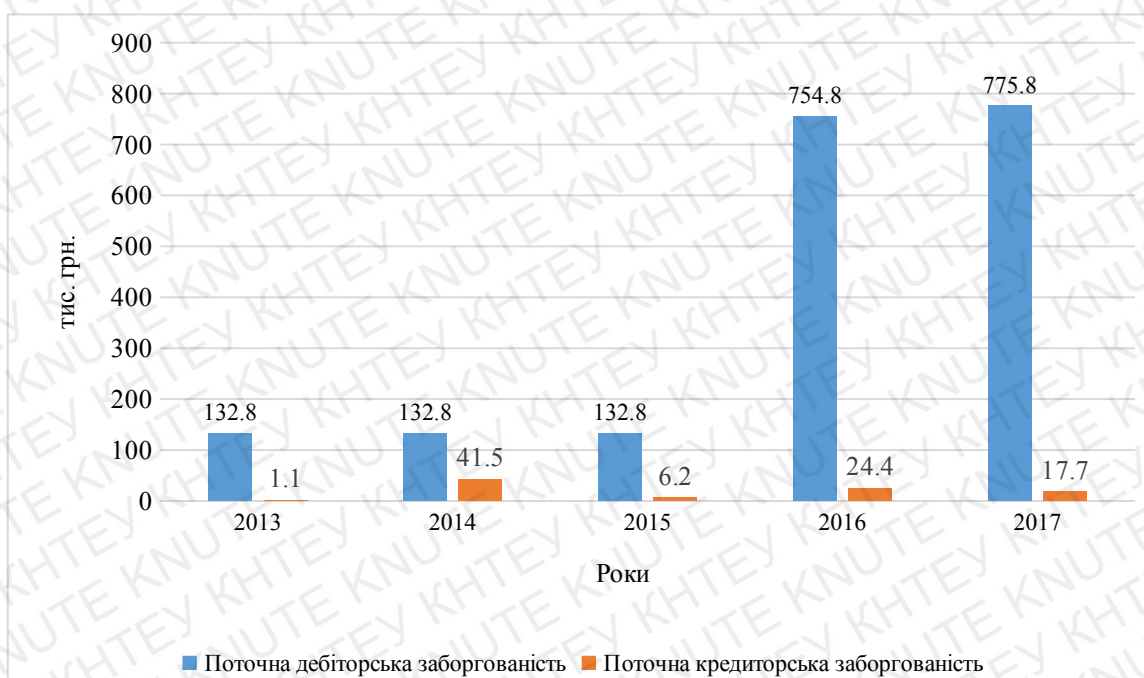

Рис. 3.3. Співвідношення величини поточної дебіторської та кредиторської заборгованості за 2013-2017 рр.

Отже, беручи до уваги тенденції економічного розвитку України та проаналізований стан поточної дебіторської і кредиторської заборгованості, впровадження внутрішнього контролю є необхідною передумовою успішного функціонування підприємства.

Перед тим як запровадити контроль на підприємстві, необхідно перевірити обґрунтованість та ефективність обраної підприємством стратегії відносин з контрагентами. Вона повинна включати умови надання чи отримання товарного кредиту, його забезпеченість, строк, доцільність застосування знижок. Важливим є класифікація усіх клієнтів, оскільки правильний розподіл дебіторів та кредиторів є запорукою успішності прийняття управлінських рішень.

Організація дієвої системи внутрішньогосподарського контролю повинна ґрунтуватися на своєчасності повідомлення про відхилення, відповідальності, збалансованості, постійності, комплексності та розподілі обов'язків.

Внутрішній контроль – це процес, який відповідає за забезпечення відповідності функціонування конкретного суб'єкта господарювання прийнятим управлінським рішенням. Допомагає підприємству досягати мети, а саме отримання прибутку. Метою впровадження внутрішнього контролю розрахунків з дебіторами є виявлення та попередження факторів і умов, які негативно впливатимуть на виконання прийнятих рішень і досягнення поставленої цілі.

На нашу думку, на підприємстві необхідно розробити і затвердити Положення про інвентаризаційну комісію. У цьому положенні передбачити порядок формування інвентаризаційної комісії, кваліфікаційні вимоги, порядок здійснення інвентаризації, права членів інвентаризаційної комісії та їх відповідальність.

Також було б доцільно до обов'язків головного бухгалтера віднести безпосередній контроль за станом та дебіторської заборгованості на підприємстві. Такий контроль можна проводити в декілька етапів:

- контроль за заборгованістю на основі бухгалтерських записів в регістрах обліку;
- контроль на основі первинних документів;
- контактування з контрагентами, по яких існує дебіторська заборгованість;
- аналіз платоспроможності потенційного дебітора.

3.3. Методика і організація аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості

Під час здійснення господарської діяльності виникають розрахункові відносини з іншими учасниками ринку, і тому для нормального функціонування всіх ділянок господарства необхідно володіти достовірною інформацією про фінансовий стан підприємства. У зв'язку з погіршенням політичного становища та економічною кризою облік та аналіз поточної дебіторської та кредиторської заборгованості набуває важливого значення. Те, що дебіторська та кредиторська заборгованість потребує удосконалення свідчить те, що їхні розміри збільшуються у складі пасивів підприємств. Поширеною причиною цього можуть є не виконання фінансових зобов'язань перед контрагентами та погіршення платоспроможності.

Збільшення або зменшення обсягу дебіторської або кредиторської заборгованості призводить до змін фінансового стану підприємства, тоді виникає необхідність у здійсненні аналізу стану розрахунків. Своєчасні розрахунки за зобов'язаннями є обов'язковими для кожного підприємства. А якщо розрахунки відбуваються не в зазначені терміни, тоді вони повинні сплачувати штрафи та неустойки. Проте, як показує практика, підприємства мають змогу уникнути майнової відповідальності за невиконання власних договірних зобов'язань. Несвоєчасність платежів стає причиною фінансових труднощів та сприяють негативному впливу на їх господарську діяльність та на економіку держави.

Аналіз кредиторської заборгованості підприємства допоможе:

- визначити зміну розміру боргових зобов'язань підприємства у порівнянні із початком року або іншого досліджуваного періоду;
- обчислити оптимальне співвідношення дебіторської і кредиторської заборгованості;
- визначити та оцінити ризик кредиторської заборгованості, її вплив на фінансовий стан підприємства, встановити допустимий рівень цього ризику та заходи щодо його зниження;
- знайти раціональне співвідношення між розміром кредиторської заборгованості і обсягом продажів, встановити доцільність збільшення реалізації продукції, товарів і послуг в кредит, визначити межі цінових знижок для прискорення оплати виставлених рахунків;
- прогнозувати стан боргових зобов'язань підприємства протягом поточного року, що дасть змогу покращити фінансові результати [48].

Аналіз поточної дебіторської та кредиторської заборгованості здійснюється в однаковій послідовності, досліджують загалом, а також за окремими видами та дебіторами/кредиторами. За даними балансу й аналітичного обліку розрахунків з дебіторами та кредиторами виявляють зміни в обсязі та складі заборгованості, реальність її погашення, характер боргів, час і причини виникнення [51].

Аналіз поточної дебіторської та кредиторської заборгованості розпочинають з дослідження її складу та структури на основі даних Форми 1 «Баланс». Потім вираховують частку кожного виду кредиторської заборгованості в її загальній сумі.

Джерелом інформації для виконання аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості є другий і четвертий розділи балансу підприємства.

Під час дослідження аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості доцільно провести економічний аналіз ліквідності активів за строком реалізації. Під ліквідністю оборотних засобів слід розуміти можливість підприємства вільно розпоряджатись коштами, переміщувати їх з товарної форми в грошову та навпаки, змінювати структуру коштів і матеріальних цінностей, щоб кожна гривня перебувала в обігу і давала максимальну віддачу у формі доходу чи

економії. Високоліквідними оборотними засобами є грошові кошти, тому що вони можуть бути використані в будь-який час для здійснення господарських операцій, а менш ліквідними засобами є дебіторська заборгованість, тому що по таких коштах немає впевненості в строках їх надходження.

Низький показник ліквідності свідчить про те, що підприємство не може оплатити свої поточні борги та зобов'язання. Якщо така ситуація продовжується протягом декількох років, то існує велика ймовірність, що з часом підприємство стане неплатоспроможним або збанкрутує.

Для власників підприємства недостатня ліквідність може означати зменшення прибутковості, втрату контролю та часткову або повну втрату вкладень капіталу, а для кредиторів - затримку у сплаті процентів та основної суми боргу.

При оцінці ліквідності розраховують такі коефіцієнти:

- коефіцієнт загальної ліквідності;
- коефіцієнт швидкої ліквідності;
- коефіцієнт абсолютної ліквідності.

Коефіцієнт загальної ліквідності — дає загальну оцінку ліквідності активів, вказуючи на те, яка сума поточних активів підприємства припадає на одну гривню поточних зобов'язань.

Коефіцієнт загальної ліквідності = $\frac{\text{Оборотні активи} + \text{Витрати майбутніх періодів}}{\text{Поточні зобов'язання} + \text{Доходи майбутніх періодів}}$

Коефіцієнт швидкої ліквідності — враховує якість оборотних активів і при його розрахунку враховуються найбільш ліквідні поточні активи.

Коефіцієнт швидкої ліквідності = $\frac{\text{Оборотні активи} - \text{Запаси} + \text{Витрати майбутніх періодів}}{\text{Поточні зобов'язання} + \text{Доходи майбутніх періодів}}$

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, яка частина поточних зобов'язань може бути погашена негайно.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності = $\frac{\text{Грошові кошти та їх еквіваленти}}{\text{Поточні зобов'язання} + \text{Доходи майбутніх періодів}}$

На основі даних фінансової звітності ПП “Бі Вуд” за 2015-2017 роки проведемо аналіз ліквідності підприємства та представимо у вигляді табл. 3.4.

Коефіцієнт загальної ліквідності є відносним показником, що характеризує потенційну можливість підприємства оплатити свої короткострокові зобов’язання шляхом реалізації всіх оборотних активів. Даний показник характеризує лише наявність оборотних активів, але не відображає їх якість. На ПП “Бі Вуд” спостерігається в динаміці зниження даного коефіцієнта на 138,92 у 2017 році відносно 2015 року та його збільшення на 20,75 порівняно з 2016 роком. Даний показник є більше одиниці, що є нормативним значенням.

Таблиця 3.4

Оцінка ліквідності ПП “Бі Вуд” за 2015-2017 роки

Показник	2015р.	2016р.	2017р.	Відхилення	
				2017-2015рр.	2017-2016рр.
Коефіцієнт загальної ліквідності	206,92	47,25	68,0	-138,92	+20,75
Коефіцієнт швидкої ліквідності	206,48	46,14	66,0	-140,48	+19,86
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	147,44	10,73	14,07	-133,37	+3,34

Аналізуючи динаміку коефіцієнта швидкої ліквідності необхідно звертати увагу на чинники, які зумовили його зміну. Рівень цього показника, на відміну від значення коефіцієнта загальної ліквідності, є досить незначним, навіть якщо взяти до уваги його деяке збільшення. Даний факт свідчить про наявність у складі оборотних активів значної кількості матеріальних запасів. На ПП “Бі Вуд” спостерігається тенденція до зменшення вищевказаного коефіцієнта у 2017 році порівняно з 2015 роком – на 140,48, порівняно з 2016 р. – зростання на 19,86. Значення коефіцієнта є більше нуля, що є позитивним фактором, оскільки свідчить про здатність підприємства погасити свої зобов’язання при умові своєчасного проведення розрахунків з дебіторами.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності є найбільш жорстким чинником ліквідності і показує, яка частина короткострокових позикових зобов’язань може

бути при необхідності погашена негайно за рахунок наявних грошових коштів. На ПП “Бі Вуд” у 2017 році порівняно з 2015 роком спостерігається тенденція зниження даного показника, що свідчить про зменшення здатності підприємства погасити найбільш термінові зобов’язання. Однак, зростання даного коефіцієнта порівняно з 2016 роком є позитивом. Показник є більше нуля, що свідчить про те, що підприємство є платоспроможним у довготерміновій перспективі.

Розглянемо склад та структуру дебіторської заборгованості Приватного підприємства «Бі Вуд» за 2015-2017 рр. (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Склад та структура дебіторської заборгованості ПП “Бі Вуд” за 2015-2017 роки, тис. грн

Показник	2015р.	2016р.	2017р.	Відхилення	
				2017-2015рр.	2017-2016рр.
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	233,3	109,3	143,4	-89,9	+34,1
Інша поточна дебіторська заборгованість	132,8	754,8	775,5	+642,7	+20,7

Проаналізувавши дані, представлені у табл. 3.2, можна зробити висновок про те, що дебіторська заборгованість займає досить значну частку в структурі оборотних засобів підприємств. Найбільшу питому вагу в структурі дебіторської заборгованості підприємства протягом періоду, що аналізується, займає інша поточна дебіторська заборгованість: у 2017 р. порівняно з 2015 р. спостерігається її збільшення на 642,7 тис. грн. та порівняно з 2016 р. зростання на 20,7 тис. грн., що є негативною тенденцією. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги у 2015 році становила 132,8 тис.грн., у 2016 році - 754,8 тис.грн., а у 2017 році – 775,5 тис.грн. Зменшення або збільшення дебіторської заборгованості може вказувати або зміну обсягів реалізації, або на зміну умов надання кредиту контрагентам.

При аналізі дебіторської заборгованості необхідно розкривати її якісний склад і внутрішню структуру за видами заборгованості і за термінами виникнення, наглядно представлено у табл. 3.6.

Це потрібно зробити для того, щоб:

- 1) виявити прострочені та безнадійні борги дебіторів;
- 2) встановити розмір боргів;
- 3) своєчасно вжити заходи зі стягнення з дебіторів прострочених боргів.

Таблиця 3.6

**Аналіз дебіторської заборгованості за термінами її виникнення на ПП
«Бі Вуд» за 2017 р.**

Місяць	Прострочена дебіторська заборгованість, тис. Грн					
	до 30 днів	31-60 днів	61-90 днів	91 -120 днів	121 - 180 днів	181 і більше днів
Січень	95	-	-	-	10	-
Лютий	-	-	120	-	-	-
Березень	40	-	-	55	-	-
Квітень	-	67	-	-	-	-
Травень	-	-	60	-	-	25
Червень	14	-	-	-	-	-
Липень	-	-	-	24	5	-
Серпень	-	-	-	-	-	-
Вересень	-	37	40	-	-	8
Жовтень	26	-	-	-	-	-
Листопад	-	-	15	-	-	-
Грудень	-	10	-	10	-	-
Разом	175	114	235	89	15	33
У % до відвантажень за рік	10	8	13	6	2	3
Безнадійна заборгованість	-	-	-	-	-	-

Підсумовуючи дані з таблиці, можна зробити висновок, що прострочена дебіторська заборгованість виникає в кінці року, але величина її невелика, найбільша заборгованість короткострокова – 61-90 днів та з строком до 30 днів. Тому керівнику підприємства необхідно звернути увагу на відповідних контрагентів та договори з ними.

У зв'язку з тим, що дебіторська заборгованість неминує призводить до виникнення кредиторської заборгованості, аналіз та пошук шляхів скорочення першої потрібно доповнити аналізом кредиторської заборгованості. Розглянемо склад та структуру кредиторської заборгованості Приватного підприємства «Бі Вуд» за 2015-2017рр. (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Склад та структура кредиторської заборгованості ПП «Бі Вуд» за 2015-2017 роки, тис. грн

Показник	2015р.	2016р.	2017р.	Відхилення	
				2017-2015рр.	2017-2016рр.
За товари, роботи і послуги	22,7	6,9	5,2	-17,5	-1,7
Поточні зобов'язання за розрахунками: -з бюджетом	6,2	17,5	17,7	+11,5	+0,2

Проаналізувавши дані з табл. 3.7, можна зробити висновки про те, що найбільшу частку в структурі кредиторської заборгованості ПП «Бі Вуд» у 2016 р. та 2017 р. займала кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом. У 2015 році найбільша частку у структурі підприємства займала заборгованість за товари, роботи і послуги – 22,7 тис.грн., однак позитивним є суми заборгованості протягом 2016-2017 років.

Проаналізуємо кредиторську заборгованість за термінами її виникнення, дослідження представлено у табл. 3.8.

Таблиця 3.8

Аналіз кредиторської заборгованості за термінами її виникнення на ПП «Бі Вуд» за 2017 р.

Місяць	Прострочена кредиторська заборгованість, тис. Грн					
	до 30 днів	31-60 днів	61-90 днів	91 -120 днів	121 - 180 днів	181 і більше днів
Січень	-	-	-	-	-	-
Лютий	12	-	-	-	-	-
Березень	-	-	-	-	-	-
Квітень	-	34	10	-	-	-
Травень	-	-	-	-	-	-
Червень	-	-	-	-	-	-
Липень	28	-	-	-	-	-
Серпень	-	-	-	-	-	-
Вересень	-	-	-	-	-	-
Жовтень	-	10	-	-	-	-
Листопад	-	-	-	-	-	-
Грудень	-	-	-	-	-	-
Разом	40	44	10	-	-	-
У % до відвантажень за рік	5	6	2	-	-	-
Безнадійна заборгованість	-	-	-	-	-	-

Підсумовуючи дані з таблиці, зробили висновок, що прострочена кредиторська заборгованість не виникає в кінці року. Найбільша сума заборгованості короткострокова – 31-90 днів та з строком до 30 днів. Це є хорошим показником для підприємства і позиціонує як надійного партнера.

Отже, за результатами проведеного аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості можна надати певні рекомендації щодо покращання фінансового стану ПП “Бі Вуд”, а саме:

- здійснювати постійний контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості. Значне перевищення дебіторської заборгованості створює загрозу фінансовій стабільності підприємства і робить необхідним залучення додаткових джерел фінансування;
- орієнтуватися на збільшення кількості замовників з метою зменшення масштабу ризику не оплати;
- контролювати стан розрахунків за простроченими заборгованостями. В умовах інфляції будь-яка відстрочка платежу призводить до того, що підприємство реально одержує лише частину вартості виконаних робіт, тому необхідно розширити систему авансових платежів.

Висновки до розділу 3

1. Кожне підприємство здійснюючи господарську діяльність не обходиться без виникнення дебіторської і кредиторської заборгованості. Аналіз і контроль поточної дебіторської та кредиторської заборгованості є одним з головних завдань у вирішенні проблем, що виникають під час поточного управління підприємствами з позиції оптимального співвідношення між ліквідністю та прибутковістю.

Метою контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості є виявити суми заборгованості, зміни, які відбулись протягом аналізованого періоду, реальні суми дебіторської та кредиторської заборгованості та причини виникнення.

2. Розглянули етапи контролю дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства.

3. Існує багато методів контролю розрахунків з покупцями та замовниками, постачальниками та підрядниками. Багато підприємств застосовують гнучку систему знижок для дебіторів, щоб скоротити терміни розрахунків. Набуває метод "аутсорсингу". Це процес передачі іншій організації повноважень для роботи із заборгованістю. А також дуже часто застосовують метод аналізу ієрархії. Ще використовують під час здійснення контролю такі методи як інвентаризація, вибіркові та суцільні спостереження та економічний аналіз.

4. Зробили висновок, що для ефективного функціонування підприємства та покращення фінансового становища, потрібно здійснювати контроль за поточною дебіторською та кредиторською заборгованістю. Було б доцільно до обов'язків головного бухгалтера віднести безпосередній контроль за станом та дебіторської заборгованості на підприємстві. Такий контроль можна проводити в декілька етапів:

- контроль за заборгованістю на основі бухгалтерських записів в регістрах обліку;
- контроль на основі первинних документів;
- контактування з контрагентами, по яких існує дебіторська заборгованість;

аналіз платоспроможності потенційного дебітора.

5. Проведений аналіз розрахунків на Приватному підприємстві «Бі Вуд» дав підставу зробити висновки про те, що дебіторська заборгованість займає досить значну частку в структурі оборотних засобів підприємств. Найбільшу питому вагу в структурі дебіторської заборгованості підприємства протягом періоду, що аналізується, займає інша поточна дебіторська заборгованість: у 2017 р. порівняно з 2015 р. спостерігається її збільшення на 642,7 тис. грн. та порівняно з 2016 р. зростання на 20,7 тис. грн., що є негативною тенденцією. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги у 2015 році становила 132,8 тис.грн., у 2016 році - 754,8 тис.грн., а у 2017 році – 775,5 тис.грн.

6. Стосовно кредиторської заборгованості ПП «Бі Вуд», то найбільшу частку в структурі кредиторської заборгованості ПП «Бі Вуд» у 2016 р. та 2017 р. займала кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом. У 2015 році найбільша частку у структурі підприємства займала заборгованість за товари, роботи і послуги – 22,7 тис.грн

7. За результатами проведеного аналізу розрахунків з дебіторами та кредиторами для ПП «Бі Вуд» запропоновано рекомендації щодо управління дебіторською заборгованістю для покращання фінансового стану підприємства.

8. За результатами проведеного аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості можна надати певні рекомендації щодо покращання фінансового стану ПП «Бі Вуд», а саме:

- здійснювати постійний контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості. Значне перевищення дебіторської заборгованості створює загрозу фінансовій стабільності підприємства і робить необхідним залучення додаткових джерел фінансування;
- орієнтуватися на збільшення кількості замовників з метою зменшення масштабу ризику не оплати;
- контролювати стан розрахунків за простроченими заборгованостями.

ВИСНОВКИ

На основі проведеного дослідження організації обліку, контролю та аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства можна зробити наступні висновки та пропозиції:

1. Розрахунки між підприємствами є однією з необхідних складових економічного відтворення. Вони відповідають за розподіл і перерозподіл суспільного продукту, перехід його з товарної форми в грошову та навпаки. У сучасних умовах господарювання основною проблемою є несвоєчасне та неповне виконання суб'єктами зобов'язань, в першу чергу це стосується строків оплати та поставки товарів, робіт, послуг. Основою фінансово-господарської діяльності підприємства є розрахункові операції, внаслідок яких, з однієї сторони, виникає дебіторська, а з іншої – кредиторська заборгованість. Тому, суб'єктам ринкових відносин необхідно здійснювати ефективне управління дебіторською і кредиторською заборгованістю та сприяти зменшенню їх розмірів.

2. Дебіторська заборгованість – це матеріальні ресурси, що не оплачені контрагентами, або готівка, що вилучена з кругообігу грошових коштів. Кредиторська заборгованість – це сума, яку повинен сплатити боржник за одержані від постачальника цінності, надані послуги, виконані роботи, нараховану заробітну плату, розрахунки з бюджетом і позабюджетними фондами.

3. Проведений аналіз економічної літератури показав, що до теперішнього часу серед науковців відсутня єдність поглядів щодо класифікації дебіторської заборгованості. Досліджена у роботі класифікація дебіторської заборгованості розкриває економічну природу дебіторської заборгованості з різних ракурсів та відповідає структурі бухгалтерського балансу. Наведені в роботі класифікації, допомагають згрупувати заборгованість за термінами її виникнення, за видами, за об'єктами обліку та строками непогашення. Перед тим як вибирати, яку саме класифікаційну ознаку варто застосовувати необхідно звернути увагу на економічний вид діяльності підприємства і те, які управлінські рішення необхідно буде приймати в майбутньому.

4. Провівши аналіз показників фінансово-господарської діяльності, можна зробити висновок, що ПП «Бі Вуд» показує, що його фінансовий стан є стійким протягом всієї його діяльності. Досліджуване підприємство займається оптово-роздрібною торгівлею виробами з деревини, продає свою продукцію заводам та фабрикам по всій Україні та деяким приватним підприємствам.

5. Особливості організації та методика бухгалтерського обліку у суб'єкта господарювання регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996 – XIV. При організації і веденні бухгалтерського обліку ПП «Бі Вуд» керується Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, нормативно-правовими актами та наказом про облікову політику підприємства.

6. Облік операцій по поточній дебіторській та кредиторській заборгованості здійснюється на підставі господарських договорів та первинних документів, що засвідчують факт здійснення господарської операції. Розглянутий стан організації розрахунків з дебіторами та кредиторами на ПП «Бі Вуд» свідчить, що відповідає вимогам чинного законодавства з цього питання і ведеться із застосуванням типових форм первинних документів зі складанням відповідним бухгалтерських проведення. Належна організація обліку дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємстві має важливе значення, оскільки сприяє упорядкуванню інформації, прозорості та достовірності даних розрахункових операцій за борговими зобов'язаннями.

7. Для удосконалення обліку дебіторської і кредиторської заборгованості, при її автоматизації, рекомендовано:

- встановити критерії надання кредиту (розмір та термін повернення боргу, розмір знижок та штрафні санкції);
- визначити групи клієнтів яких небажано втрачати;
- встановити групи неплатників, яким надавати товар лише на умовах передоплати;

– здійснювати попередню перевірку покупців, це допоможе співпрацювати з клієнтами, котрі мають відмінну кредитку історію та вчасно сплачують кошти за отримані товари та надані послуги.

8. Пропонуємо запровадити певні нововведення стосовно організації бухгалтерського обліку дебіторської та кредиторської заборгованості, а саме

1) Класифікувати поточну дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги відносно терміну непогашення:

- з терміном погашення до трьох місяців;
- з терміном погашення від трьох до шести місяців;
- з терміном погашення більше шести місяців.

2) Розпочати нараховувати резерв сумнівних боргів, а так як досліджуване підприємство його не створює, тоді пропонуємо нараховувати даний резерв на підставі класифікації дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги за строками непогашення.

3) Ввести аналітичні рахунки до субрахунку 631 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», а саме:

- 631/11 «Заборгованість за товари, роботи та послуги з майбутньою оплатою»;
- 631/21 «Заборгованість за товари, роботи та послуги відстрочена»;

9. Пропонуємо започаткувати ведення управлінського обліку тому, що у зв'язку з економічною та політичною кризами суми невиконаних зобов'язань зростають.

10. Розроблено та запропоновано керівнику підприємства бюджети дебіторської та кредиторської заборгованості.

11. Метою контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості є виявити суми заборгованості, зміни, які відбулись протягом аналізованого періоду, реальні суми дебіторської та кредиторської заборгованості та причини їх виникнення.

12. Досліджена методика проведення контролю поточної дебіторської та кредиторської заборгованості, що представляє собою систему способів, прийомів

і правил, призначена покращення господарської діяльності суб'єкта господарювання. Рекомендовані напрями удосконалення існуючої системи контролю розрахунків з дебіторами та кредиторами є запорукою покращення активності суб'єктів господарювання та забезпечення їх стабільності.

13. Розглянуті організаційні підходи щодо внутрішнього контролю поточної дебіторської та кредиторської заборгованості забезпечать вирішення важливих завдань, що мають істотне значення для управління фінансово-господарською діяльністю ПП «Бі Вуд».

14. Проведений аналіз розрахунків на ПП «Бі Вуд» дав підставу зробити висновки про те, що дебіторська заборгованість займає вагомий частку в структурі оборотних засобів підприємств. Найбільшу питому вагу в структурі дебіторської заборгованості підприємства протягом періоду, що аналізується, займає інша поточна дебіторська заборгованість: у 2017 р. порівняно з 2015 р. спостерігається її збільшення на 642,7 тис. грн. та порівняно з 2016 р. зростання на 20,7 тис. грн., що є негативною тенденцією. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги у 2015 році становила 132,8 тис.грн., у 2016 році - 754,8 тис.грн., а у 2017 році – 775,5 тис.грн.

15. Здійснивши аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості можна надати певні рекомендації щодо покращання фінансового стану ПП «Бі Вуд», а саме:

- здійснювати постійний контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості. Значне перевищення дебіторської заборгованості створює загрозу фінансовій стабільності підприємства і робить необхідним залучення додаткових джерел фінансування;
- орієнтуватися на збільшення кількості замовників з метою зменшення масштабу ризику не оплати;
- контролювати стан розрахунків за простроченими заборгованостями.

16. На основі результатів проведеного аналізу розрахунків з дебіторами та кредиторами для ПП «Бі Вуд» було запропоновано певні рекомендації щодо

управління дебіторською заборгованістю задля покращання фінансового стану підприємства.

17. Також було б доцільно до обов'язків головного бухгалтера додати безпосередній контроль за станом та дебіторської заборгованості на підприємстві. Даний контроль можна проводити в декілька етапів:

- 1) контроль за заборгованістю на основі бухгалтерських записів в регістрах обліку;
- 2) контроль на основі первинних документів;
- 3) контактування з контрагентами, по яких існує дебіторська заборгованість;
- 4) аналіз платоспроможності потенційного дебітора.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Асмолова Т.В., Сирцева С.В. Особливості обліку зобов'язань за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку: порівняльний аспект/Т.В. Асмолова, С.В. Сирцева// «Економічні науки». – Серія «Облік і фінанси». – Випуск 12 (45). Ч. 1. – 2015.
2. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік в галузях економіки. Навчальний посібник / П.Й. Атамас – 2-ге видання. К.: ЦУЛ. 2010. – 392 с.
3. Белозерцев В. Щодо товарного кредиту та дебіторської заборгованості на підприємстві / В. Белозерцев // Економіст. - фірма «Колегіум». - 2009. - № 11. - С. 23-28.
4. Білик М. Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2012.
5. Бланк І. А. Управління активами / І. А. Бланк. – К.: Ника-центр, 2000. – 720 с.
6. Бондаренко О.С. Сучасні підходи до обліку дебіторської заборгованості у вітчизняній та зарубіжній практиці / О. С. Бондаренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – № 18. – С. 36-39.
7. Булат Г.В., Булка І.В. Вплив кредиторської заборгованості на фінансовий стан підприємств та проблеми її оптимізації. Молодий вчений. 2014. №7(10). С. 56–58.
8. Буряк І. О. Облікова політика, як складова організації обліку за розрахунками / І. О. Буряк // Науковий вісник Мукачівського державного університету, 2015. С. 214-217.
9. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. для студ. спец. «Облік і аудит» / за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир: ПП «Рута», 2003. – 726 с.
10. Бухгалтерський фінансовий облік: [Підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів – 8-ме вид., доп. і перероб.] / за заг. ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2009. – 912 с.

- 11.Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика. Навчально-практичний посібник / Н.І. Верхоглядова, В.П. Шило, С.Б. Ільїна – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 536 с.
- 12.Гарасим П.М., Гарасим М.П., Лобод Н.О. Структурна динаміка зобов'язань підприємства як класична обліково-аналітична парадигма. Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Вип. 11(41). Ч. 2. 2014. С. 102–110.
- 13.Гуня, В. О. Удосконалення класифікації дебіторської заборгованості та її відображення у фінансовій звітності підприємств [Електронний ресурс] / В. О. Гуня. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/gunya.pdf>.
- 14.Гуцаленко Л. В., Шадурська Л. І. Організація контролю дебіторської і кредиторської заборгованості господарюючого суб'єкта // Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 5 (20). – Ч. 1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/en_oif/2008_5_1/zbirnuk_O_FN_5_1_116.pdf.
- 15.Голов С.Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарії: практ. посіб. / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. - К.: Лібра, 2007. - 840 с.
- 16.Гончарук Р. П. Сутність та класифікація кредиторської заборгованості: колізії наукових підходів. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. 2012. № 1(59). С. 48–51.
- 17.Грабова Н.М. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках. Навчальний посібник / Н.М. Грабова, Ю.Г. Кривоносов. – К.: А.С.К., 2005. – 416 с.
- 18.Дубровська Є.В. Управління дебіторською заборгованістю підприємств вантажного автотранспорту / Є.В. Дубровська – Х., 2010. – 19 с.
- 19.Євлаш Т.О. Інформаційне забезпечення обліку операцій з дебіторської заборгованості та його удосконалення / Т.О. Євлаш // Вісник Запорізького національного університету. – №4(8). - 2010. – С. 161-171.

20. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. Навч. посіб. /І.В. Жолнер — К.: Центр учбової літератури, 2012 — 368 с.
21. Завгородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. — 2-ге вид. — Львів: “Центр Європи”, 2007. — 576 с.
22. Захожай В.Б., Базась В.М. Бухгалтерський облік у галузях економіки. / В.Б. Захожай, М.Ф. Базась, В.М. Базась; Акад. упр. персоналом. — К., 2012.
23. Зеленко С.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління кредиторською заборгованістю за товари, роботи, послуги. Економічні науки. 2014. № 11 (41). С. 65–71.
24. Зелікман В.Д., Соніна Ю.А. Напрями удосконалення обліку та внутрішнього аудиту дебіторської заборгованості підприємств / В.Д. Зелікман, Ю.А. Соніна // Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту, 2014. — № 4 (52). — с. 37-42.
25. Іващенко А.С. Проблеми обліку дебіторської та кредиторської заборгованості в Україні / А.С. Іващенко, О.В. Гайдамака, Н.В. Черевик // Молодий вчений. — 2014. - №4. — с.69-71.
26. Кияшко О.М. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / О.М. Кияшко. — Київ, 2011. — 21 с.
27. Кияшко О.М. Актуальність організації обліку дебіторської заборгованості в управлінні підприємством / О.М. Кияшко // International Journal of Innovative Technologies in Economy-2018. - № 3(15), с. 43-45.
28. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент / За ред. проф. Г.Г. Кірейцева. — К.: ЦУЛ, 2002. — 469 с.
29. Коваленко А.Н. Бухгалтерський облік в Україні: теорія і практика / А.Н. Коваленко. — Дніпропетровськ: Баланс-Клуб, 2010.

30. Коренєва І.Н. Управління дебіторською заборгованістю на підприємствах / І.Н. Коренєва. – Санкт-Петербург, 2008. – 24 с.
31. Кужельний М.В. Організація обліку: підручник / М.В. Кужельний, С.О. Левицька. – К.: Центр учб. л-ри, 2010. – 352 с.
32. Левченко З. М. Організація бухгалтерського обліку розрахунків з дебіторами. / З. М. Левченко // ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО - 2017. - № 9, с.1167- 1171.
33. Лищенко О.Г. Аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством / О.Г. Лищенко, Г.М. Бескота // Держава і регіони. – Запоріжжя: Гуманіст. – 2009. – № 1. – С. 114–117.
34. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 1 «Подання фінансової звітності» [Електронний ресурс] Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013.
35. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 32 «Фінансові інструменти: подання» [Електронний ресурс] Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_029.
36. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» [Електронний ресурс] Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_051.
37. Міжнародний стандарт фінансової звітності № 9 «Фінансові інструменти» » [Електронний ресурс] Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_016.
38. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) та їх тлумачення. — К.: ПП «Видавництво «Фенікс», 2004. — 1272 с.
39. Остапченко Н. В. Реструктуризація заборгованості як засіб підвищення ефективності діяльності підприємств харчової промисловості: автореф. дисертації на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 — економіка та управління підприємствами (харчова промисловість). Київ, 2010. 22 с.

40. Островерха Р.Е. Організація обліку. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України) / Р.Е. Островерха— 2-е вид. К.: Центр учбової літератури, 2012.—408 с.
41. Партин Г. О., Загородній А. Г. Управлінський облік: навч. посіб. Київ: Знання, 2007. 303 с.
42. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій: Затверджено наказом МФУ від 30.11.99 р. № 291.
43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» у редакції від 09.08.2013 р. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.
44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» у редакції від 18.03.2014 р. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.
45. Потій В. Кредитна політика підприємств як інструмент управління дебіторською заборгованістю / В. Потій, Г. Куліш // Ринок цінних паперів України. — 2012. — №8. — С. 37-43.
46. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України №996-ХІУ від 16.07.1999 р. (зі змінами та доповненнями) [Електрон.ресурс] / Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
47. Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: затв. наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 № 88 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
48. Пустяк О.В. Ефективність управління кредиторською заборгованістю за товари, роботи, послуги: обіково-аналітичний аспект / О.В. Пустяк, Я.М. Демченко // Економіка і регіон : наук. вісн. ПолтНТУ. — Полтава: ПолтНТУ, 2015. — № 3 (52). — С. 88-95.
49. Соловей Н.В., Маліношевська К.І. Проблеми обліку дебіторської заборгованості. Ефективна економіка. 2016. № 17.

- 50.Сопко В.В. Бухгалтерський облік: основи теорії. Навчальний посібник у схемах. Свідectво про реєстрацію авторського права на твір №23921 від 11.03.2008. - К.: Міністерство освіти і науки, 2008.
- 51.Сопко В. В., Муковіз В.С., Шарапа О.М. Особливості визначення та регулювання обліку кредиторської заборгованості. Глобалізаційні виклики розвитку національних економік. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 19–20 жовтня 2016 р.). К. : КНТЕУ. 2016. С. 635–647.
- 52.Сорока Р.С. Реструктуризація заборгованості як елемент формування економічної безпеки підприємства / Р.С. Сорока, І.В. Брень, О.М. Колич // Науковий вісник НЛТУ України. - 2014. - № 24.2. - С. 288-298.
- 53.Таратута Л.В. Управління поточною дебіторською заборгованістю в умовах кризи / Л.В. Таратута // Сталий розвиток економіки. – 2015. – № 4. – С. 220–228.
- 54.Терещенко Л.О., Матієнко-Зубенко І.І. Інформаційні системи і технології в обліку / Л.О.Терещенко, Матієнко-Зубенко І.І. // Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2013.
- 55.Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підруч. Київ: Алерта, 2013. 982 с.
- 56.Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз: підруч. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 566 с.
- 57.Чебанова Н. В., Василенко Ю. А. Бухгалтерський фінансовий облік: посіб. Київ: Видавничий центр «Академія», 2002. 672 с.
- 58.Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент : підруч. / В. М. Шелудько. – К. : Знання, 2006. – 439 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
- 59.Шип В.Ю. Дебіторська заборгованість: сутність та класифікація / В.Ю. Шип // Науковий вісник Ужгородського національного університету Серія: Економіка. — Вип. 29, Ч. 2. – 2010. — С. 96-99.

Динаміка статистичних показників поточної дебіторської та кредиторської заборгованості за 2012-2016 рр. (у млн. грн)

Показник	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік
Поточна дебіторська заборгованість	823727,2	842901,7	970982,2	1343048,4	2577740,2
Поточна кредиторська заборгованість	692235,8	764994,9	914944,3	1400987,5	2665847,2

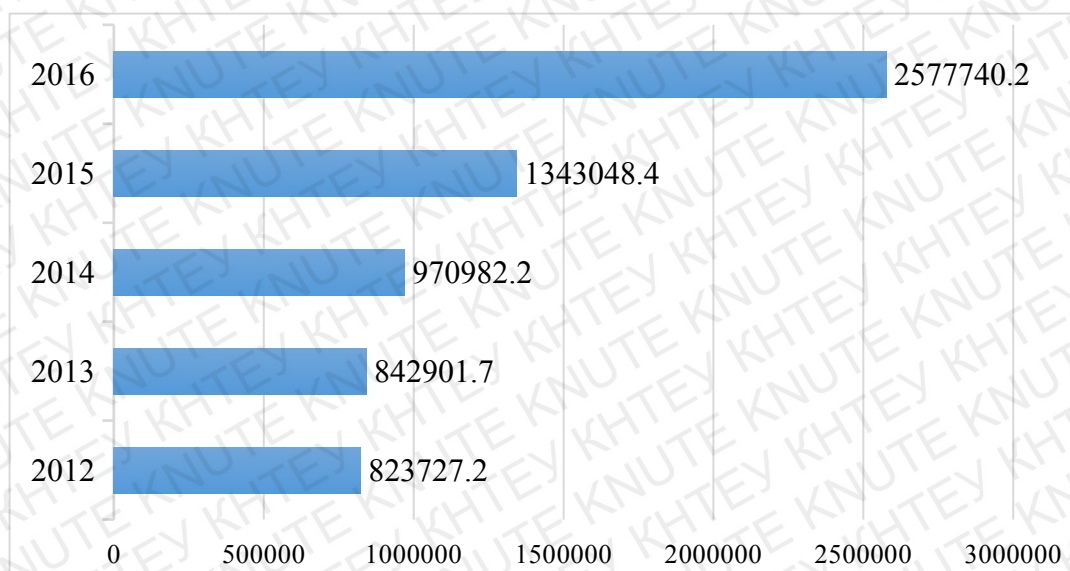

Рис. А.1. Показники поточної дебіторської заборгованості

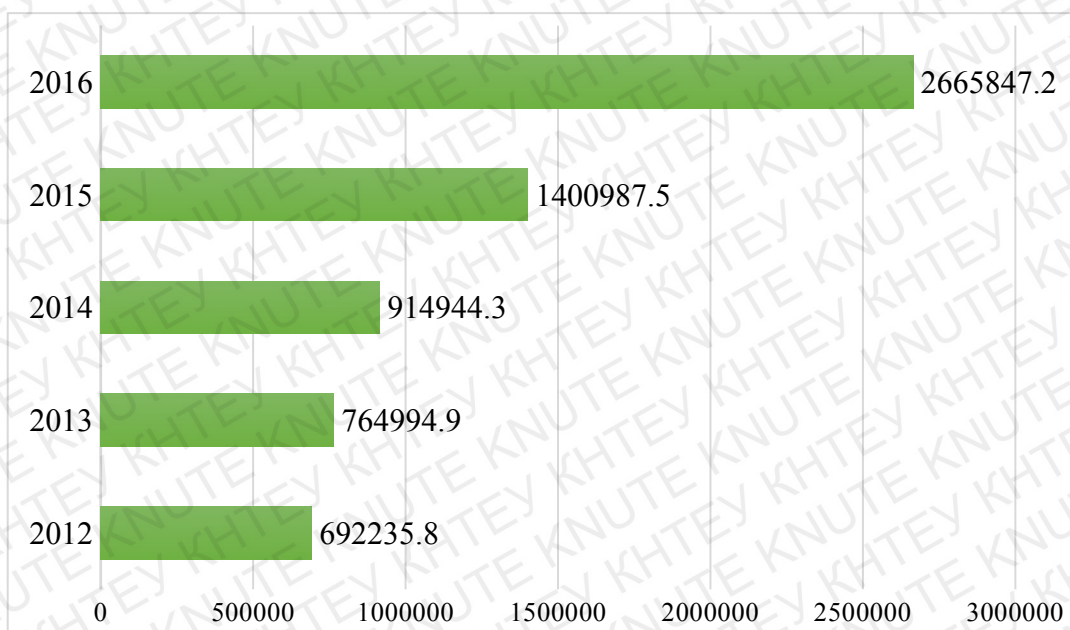

Рис. А.2. Показники поточної кредиторської заборгованості

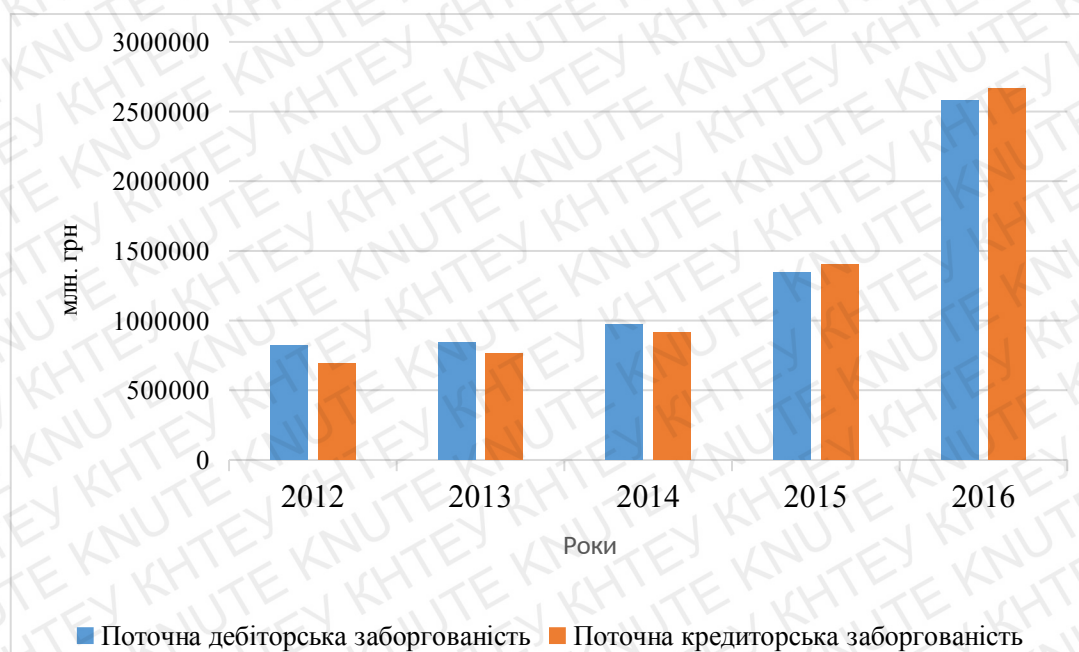

Рис. А.3. Динаміка показників поточної дебіторської та кредиторської заборгованості за 2012-2016 рр.

Джерело: розроблено автором на основі даних Державної служби статистики України

Додаток Б
Таблиця Б.1

Характеристика діючої нормативно-правової бази з обліку, контролю і аналізу поточної дебіторської та кредиторської заборгованості

№ пор.	Нормативний документ	Основні положення	При розкритті яких питань в роботі доцільно використовувати
1.	Податковий кодекс України	регулювання відносин, що виникають у сфері справляння податків і зборів	Правильність регулювати відносини у сфері податки і збори
2.	Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV	висвітленні загальні положення про надання послуг та закріплено положення щодо договорів, розкривається інформація щодо строку позовної давності дебіторської заборгованості	Укладенні договорів з покупцями та замовниками
3.	Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV	визначає правові основи господарської діяльності (господарювання), яка базується на різноманітності суб'єктів господарювання різних форм власності та регулює договірні відносини між суб'єктами господарювання, відповідальність за невиконання договірних зобов'язань	Укладання договорів з покупцями та замовниками та виконання зобов'язань відповідно до умов.
4.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	визначає правові принципи регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку і складанні фінансової звітності в Україні	Правильність організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності
5.	Закон України «Про захист прав споживачів»	регулює відносини між споживачами товарів, робіт, послуг і виробниками, виконавцями, продавцями в умовах різних форм власності, встановленні права споживачів і визначенні механізму реалізації державного захисту їх прав	Порушення прав споживачів та врегулювання відносин між споживачем і виробником
6.	Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»	встановлює умови та порядок відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом	Визнання боржника банкрутом чи відновив свою платоспроможність

Продовження табл. Б.1

7.	Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»	визначає правові засади аудиту фінансової звітності, провадження аудиторської діяльності в Україні та регулює відносини, що виникають при її провадженні	Дотримання правових засад аудиту фінансової звітності
8.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про результати суцільної інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості і заходи щодо її скорочення» від 29.04.1999 р. № 750	Відображення результатів суцільної інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості.	Проведення інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості
9.	Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок подання фінансової звітності» від 28.02.2000 р. № 419	Порядок подання фінансової звітності для всіх юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми господарювання і форми власності	Подання фінансової звітності
10.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування»	план рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та Інструкція про застосування Плану рахунків	Правильність застосовування рахунків бухгалтерського обліку
11.	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до признання і розкриття її елементів	Розкриття інформації про операції з покупцями та замовниками, постачальниками та підрядниками у фінансовій звітності
12.	П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	визначає мету, склад і принципи складання фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів	Правильність складання звітності і дотримання вимог до визнання і розкриття її елементів
13.	П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»	визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності	Правильність формування інформації про дебіторську заборгованість і розкриття у звітності

Продовження табл. Б.1

14.	П(С)БО «Зобов'язання» 11	визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності	Правильність формування інформації про зобов'язання і розкриття у звітності
15.	П(С)БО 13 «Фінансові інструменти»	визначає методологічні засади формування в обліку інформації про дебіторську заборгованість, яка не призначена для перепродажу	Облік дебіторської заборгованості не призначеної для перепродажу
16.	П(С)БО 15 «Дохід»	визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності	Правильність формування інформації про доходи і розкриття у звітності
17.	П(С)БО 16 «Витрати»	визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності	Правильність формування інформації про витрати і розкриття у звітності
18.	П(С)БО 17 «Податок на прибуток»	визначає визнання дебіторською заборгованістю перевищення сплаченої суми податку на прибуток над сумою, що підлягає сплаті	Визнання дебіторської та кредиторської заборгованості
19.	П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»	визначає порядок формування інформації про дебіторську заборгованість в іноземній валюті	Облік операцій з покупцями та замовниками, постачальниками та підрядниками в іноземній валюті
20.	МСБО 1 «Подання фінансової звітності»	визначає основи подання фінансової звітності загального призначення	Дотримання вимог щодо подання фінансової звітності, настанови щодо її структури та вимог щодо її змісту
21.	МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання»	визначає принципи для подання фінансових інструментів як зобов'язань або власного капіталу	Чи правильно використаний певний принцип подання
22.	МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»	визначає критерії визнання і методів оцінки, що застосовуються до забезпечень, умовних зобов'язань і умовних активів, а також розкриття інформації у примітках	Як визнати і які методи оцінки варто застосувати до забезпечень
23.	МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»	визначає принципи розкриття інформації щодо фінансових активів та фінансових зобов'язань	Який принцип слід застосовувати до фінансових активів і зобов'язань

Продовження табл. Б.1

24.	МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»	визначає принципи визнання та оцінки фінансових активів та фінансових зобов'язань	Які принципи визнання та оцінки застосовувати до фінансових інструментів
25.	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція «Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій»	встановлюють позначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку	Відображення операцій з покупцями та замовниками, постачальниками та підрядниками на рахунках бухгалтерського обліку
26.	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку	встановлює порядок відображення та зберігання первинних документів та фінансової звітності підприємства	Відображення операцій з покупцями та замовниками, постачальниками та підрядниками у первинних документах
27.	Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності	розкриття інформації у фінансовій звітності	Відображення поточної дебіторської та кредиторської заборгованості у фінансовій звітності
28.	Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства	розглянуто формування облікової політики та її зміни	формування облікової політики та внесення змін
29.	Наказ про облікову політику підприємства	визначає спосіб організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, залежно від його виду діяльності	Організація обліку дебіторської та кредиторської заборгованості

Продовження табл. Б.1

30.	Робочий План рахунків	Кожне підприємство розробляє власний план рахунків	Організація фінансового обліку, віднесення операцій з покупцями та замовниками, постачальниками та підрядниками на відповідні рахунки бухгалтерського обліку
-----	-----------------------	--	--

Огляд джерел спеціальної літератури з питань обліку, контролю та аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості

№ пор.	Джерело	ПІБ автора	Використання
1.	Бухгалтерський управлінський облік. Навчальний посібник для студентів	Бутинець Ф.Ф., Чижевська Л.В., Герасимчук Н.В. [9]	Під час вивчення управлінського обліку та проблем управління з дебіторською та кредиторською заборгованістю
2.	Бухгалтерський облік в Україні: теорія і практика. Підручник	Коваленко А.Н. [27]	При вивченні організації обліку, методичних та теоретичних основ обліку дебіторської та кредиторської заборгованості
3.	Бухгалтерський облік у галузях економіки. Підручник	Захожай В.Б., Базась В.М. [21]	Під час вивчення ролі обліку дебіторської та кредиторської заборгованості в умовах ринкової економіки в різних галузях
4.	Фінансовий аналіз: Навч. Посібник.	Білик М. Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. [4]	При фінансовому аналізі, а саме при: аналізі ефективності заборгованості, ліквідності та платоспроможності
5.	Інформаційні системи і технології в обліку. Посібник	Терещенко Л.О., Матієнко-Зубенко І.І. [50]	При розгляді вдосконалення систем обліку, звітності, контролю із застосуванням інформаційних систем та комп'ютерних технологій
6.	Аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством. Наукова стаття	Лищенко О.Г. [30]	При вивченні визнання дебіторської та кредиторської заборгованості, класифікації та оцінки
7.	Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність. підручник	Ткаченко Н.М. [51]	Під час ознайомлення з бухгалтерським обліком та його організації на підприємствах України
8.	Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика. Навчально-практичний посібник	Верхоглядова Н.І. [10]	Під час ознайомлення з сутністю та методами фінансового аналізу
9.	Бухгалтерський облік: основи теорії. Підручник у схемах	Сопко В.В. [46]	Під час ознайомлення з методикою ведення бухгалтерського обліку
10.	Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках. Навчальний	Грабова Н.М. [16]	При вивченні ведення обліку поточної дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємствах

	посібник		
--	----------	--	--

Продовження табл. В.1

11.	Організація обліку. Навчальний посібник для ВНЗ	Острове́рха Р.Е. [37]	При вивченні основ фінансового обліку та обліку кредиторської заборгованості підприємства
12.	Бухгалтерський облік в галузях економіки. Навчальний посібник	Атамас П.Й. [2]	При вивченні основ бухгалтерського обліку, організації і практики ведення обліку кредиторської заборгованості
13.	Особливості обліку зобов'язань за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. Наукова стаття	Асмолова Т.В., Сирцева С.В. [1]	При порівнянні ведення обліку зобов'язань за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку
14.	Товарний кредит та дебіторська заборгованість на підприємстві. Наукова стаття	Белозерцев В. [3]	При вивченні основ обліку дебіторської заборгованості на прикладі підприємства
15.	Управління активами. Посібник	Бланк І. А. [5]	Під час вивчення методики ефективного управління активами та заборгованостями
16.	Сучасні підходи до обліку дебіторської заборгованості у вітчизняній та зарубіжній практиці. Наукова стаття	Бондаренко О.С. [6]	Під час ознайомлення з сучасними методами обліку у вітчизняній та зарубіжній практиці
17.	Вплив кредиторської заборгованості на фінансовий стан підприємств та проблеми її оптимізації. Наукова стаття	Булат Г.В., Булка І.В. [7]	Під час дослідження впливу кредиторської заборгованості на фінансовий стан
18.	Удосконалення класифікації дебіторської заборгованості та її відображення у фінансовій звітності підприємств. Наукова стаття	Гуня, В. О. [12]	Під час вивчення методів удосконалення класифікації дебіторської заборгованості
19.	Організація контролю дебіторської і кредиторської заборгованості господарюючого суб'єкта	Гуцаленко Л. В., Шадурська Л. І. [13]	Під час вивчення методів контролю дебіторської та кредиторської заборгованості
20.	Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами. Практичний	Голов С.Ф., Костюченко В. М. [14]	Під час вивчення методики обліку операцій за міжнародними стандартами

	посібник	
--	----------	--

Продовження табл. В.1

21.	Сутність та класифікація кредиторської заборгованості: колізії наукових підходів. Наукова стаття	Гончарук Р. П. [15]	Під час дослідження класифікацій кредиторської заборгованості вчених
22.	Управління дебіторською заборгованістю. Наукова стаття	Дубровська Є.В. [17]	Під час вивчення методів управління заборгованістю
23.	Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. Навчальний посібник	Жолнер І. В. [19]	Під час вивчення ведення фінансового обліку за міжнародними та національними стандартами
24.	Обліково-аналітичне забезпечення управління кредиторською заборгованістю за товари, роботи, послуги. Наукова стаття	Зеленко С.В. [22]	Під час удосконалення управління кредиторською заборгованістю
25.	Напрями удосконалення обліку та внутрішнього аудиту дебіторської заборгованості підприємств. Наукова стаття	Зелікман В.Д., Соніна Ю.А. [23]	Під час удосконалення обліку дебіторської заборгованості
26.	Проблеми обліку дебіторської та кредиторської заборгованості в Україні. Наукова стаття	Іващенко А.С. [24]	Під час дослідження проблем обліку в Україні
27.	Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством. Автореферат	Кияшко О.М. [25]	Під час вивчення ведення обліку та аналізу дебіторської заборгованості
28.	Управління дебіторською заборгованістю на підприємствах. Наукова стаття	Коренєва І.Н. [28]	Під час вивчення методів управління дебіторською заборгованістю
29.	Організація обліку. Підручник	Кужельний М.В. [29]	Під час вивчення основ організації обліку на підприємстві
30.	Реструктуризація заборгованості як засіб підвищення ефективності діяльності підприємств. Автореферат	Остапченко Н. В. [36]	Під час вивчення методів підвищення ефективності діяльності підприємств

«ЗАРЕЄСТРОВАНО»

"ЗАТВЕРДЖЕНО"

ДРОГОБИЦЬКОЮ РАЙОННОЮ
ДЕРЖАВНОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ
ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Засновник

Приватного підприємства

ІЛЬНИЦЬКА ГАЛИНА

Від «11» 04. 2011 року

Державну реєстрацію юридичної особи
ПРОВЕДЕНО

Дата реєстрації 04.04.2011р.

Номер запису 13361020000002770

Державний реєстратор

СТАТУТ ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

«Бі Вуд»

Продовження Дод. Г

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Приватне підприємство "Бі Вуд" (надалі - "Підприємство")

створюється згідно чинного законодавства України "Про господарські товариства", Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України та іншого чинного законодавства.

1.2. Засновником і власником підприємства є громадянин України – **Ільницька Галина Миколаївна**

Паспорт KB 536862 виданий Дрогобицьким МРВ УМВС України у Львівській області 01 грудня 2000 року, що проживає за адресою с. Болахівці, вул. Б. Хмельницького 19, Львівської області, України. Ідент. код 2738912363.

1.3. Найменування підприємства,

- повне - українською мовою - **Приватне підприємство "Бі Вуд";**
- скорочене - українською мовою - **ПП "Бі Вуд";**
- англійською - **PE "Bi Vood"**

1.4. Місце знаходження підприємства: *с. Болахівці, вул. Б. Хмельницького 19, Львівської області, України.*

1.5. Підприємство утворюється на невизначений термін.

2. МЕТА І ПРЕДМЕТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Метою створення і діяльності Підприємства є одержання прибутку на вкладений капітал шляхом здійснення виробничо-господарської та іншої діяльності, згідно з цим Статутом, а також задоволення на основі одержаного прибутку соціально-економічних інтересів Власника та членів трудового колективу.

2.2. Предметом діяльності Підприємства є:

1. Основна діяльність:

- зовнішньоекономічна діяльність;
- оптова торгівля обробленою і необробленою деревиною;
- оптова торгівля недержавних організацій крім споживчої кооперації в т. ч. лісоматеріалами і будматеріалами;
- роздрібна торгівля недержавних організацій крім споживчої кооперації в т. ч. лісоматеріалами і будматеріалами.

Продовження Дод. Г

2. Виробничо-господарська діяльність:

- виробництво, закупівля та реалізація промислових товарів народного споживання, агропромислової та господарської продукції, лісоматеріалів, пиломатеріалів, будматеріалів;
- лісопилне та стругальне виробництво, просочування деревини;
- виробництво та реалізація товарів народного споживання;
- організація та здійснення збирання, переробка та реалізація вторинної сировини та відходів виробництва;
- оптова торгівля відходами та бруктом (купівля-продаж);
- виробництво, збереження та переробка сільськогосподарської і харчової продукції;
- виробництво та ремонт сільськогосподарської техніки, вузлів, агрегатів та інших частин до них.

3. Будівництво:

- будівництво виробничих та житлових об'єктів; розробка проектно-кошторисної документації; виробництво будівельних матеріалів і конструкцій та їх реалізація; технічне оснащення механізмів, оснащення механізмів, обладнання, будівель та споруд;
- ремонт та реставраційні роботи;
- виконання будівельних, проектних, ремонтних, оздоблювальних, монтажних та сантехнічних робіт

4. Торгівля та послуги:

- торгівельна діяльність, в тому числі, дрібнооптова, роздрібна, комісійна; торговельно-закупівельна та торгово-посередницька діяльність;
- створення оптово-роздрібних підприємств торгівлі і послуг населенню, продаж різноманітних товарів через власну торгівельну мережу; оптова та роздрібна торгівля паливно-мастильними матеріалами; оптова та роздрібна торгівля сільгоспмашинами та агрегатами; оптова та роздрібна торгівля товарами побутової хімії;
- оптова та роздрібна торгівля товарами народного споживання;
- оптова та роздрібна торгівля іншими групами товарів;
- купівля, продаж, оренда об'єктів нерухомості.

Продовження Дод. Г

5. Транспорт:

- надання побутових та транспортних послуг населенню і юридичним особам здійснення міжнародних перевезень; створення СТО та реалізація автомобілів, запчастин;
- внутрішні та міжнародні перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом;
- створення центрів прокату, ремонту та обслуговуванню різноманітної техніки та обладнання, у тому числі нових та комісійних автомобілів та вітчизняного та закордонного виробництва (з їх наступною реалізацією); реалізація автотранспортних засобів підприємствам та громадянам; надання експедиційних послуг;
- інші види діяльності, які не суперечать чинному законодавству.

2.3. Предметом **зовнішньоекономічної діяльності** Підприємства є всі види діяльності згідно з діючим законодавством України, а саме:

- експорт та імпорт товарів, капіталів та робочої сили;
- надання Підприємством послуг іноземним суб'єктам господарської діяльності, в тому числі: виробничих, транспортно-експедиційних, страхових, консультаційних, маркетингових, експортних, посередницьких, брокерських, агентських, консигнаційних, управлінських, облікових, юридичних та інших, що прямо і виключно не заборонені законами України;
- наукова, науково-технічна, науково-виробнича, виробнича, навчальна та інша кооперація з іноземними суб'єктами господарської діяльності;
- міжнародні фінансові операції та операції з цінними паперами у випадках, передбачених законами України;
- спільна підприємницька діяльність між Підприємством та іноземними суб'єктами господарської діяльності, що включає створення спільних підприємств різних видів і форм, проведення спільних господарських операцій та спільне володіння майном як на території України, так і за її межами;
- товарообмінні (бартерні) операції та інша діяльність, побудована на формах зустрічної торгівлі між Підприємством та іноземними суб'єктами господарської діяльності;
- орендні, в тому числі лізингові, операції між Підприємством та іноземними суб'єктами господарської діяльності;
- інші види зовнішньоекономічної діяльності, не заборонені прямо і у виключній формі законами України.

Продовження Дод. Г

3. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Підприємство є юридичною особою за законодавством України. Підприємство має відокремлене майно, самостійний баланс, поточний (розрахунковий) та інші рахунки в банках, круглу печатку зі своїм найменуванням, кутовий та інші штампи, фірмові бланки, знак для торгівлі та послуг.

3.2. Підприємство може від свого імені укладати угоди, набувати майнових та особистих немайнових прав, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді, арбітражному та третейському суді, користуватись банківськими та іншими видами кредитів (позик).

3.3. У своїй діяльності Підприємство керується чинним законодавством України, Статутом Підприємства. Підприємство має право керуватись у своїй діяльності законодавством України з питань оподаткування, інвестиційної діяльності та митного регулювання, яке діяло на момент його державної реєстрації.

3.4. Підприємство може створювати на території України, а також за її межами дочірні підприємства, філії, представництва та інші відокремлені підрозділи. Дочірні підприємства діють на підставі статутів та користуються правами юридичної особи. Філії, представництва та інші відокремлені підрозділи функціонують на підставі положень про них і діють від імені Підприємства. Керівники філій, представництв та інших відокремлених підрозділів діють на підставі довіреності, що видається Директором Підприємства.

3.5. Підприємство може бути учасником спільних підприємств, господарських товариств, концернів, консорціумів, асоціацій та інших добровільних об'єднань.

3.6. Підприємство у встановленому порядку бере участь у зовнішньоекономічній діяльності і здійснює експертно-імпорتنі операції.

3.7. Підприємство відповідає по своїх зобов'язаннях лише тим майном, яке належить йому на праві власності.

3.8. Підприємство не несе відповідальності по зобов'язаннях держави, а держава по зобов'язаннях Підприємства.

3.9. Підприємство може від свого імені укладати угоди, набувати майнових та особистих немайнових прав, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді, арбітражному та третейському суді, користуватись банківськими та іншими видами кредитів (позик).

3.10. Підприємство користується правом на охорону комерційної таємниці та іншої конфіденційної інформації про свою діяльність. Об'єм інформації, що становить комерційну таємницю чи являється конфіденційною визначається чинним законодавством України..

Продовження Дод. Г

3.11. Підприємство у своїй діяльності керується чинним законодавством України, цим Статутом, а також внутрішніми нормативними актами. Підприємство має право керуватись у своїй діяльності законодавством України з питань оподаткування, інвестиційної діяльності та митного регулювання, яке діяло на момент його державної реєстрації.

4. ПРАВОВИЙ СТАТУС ПІДПРИЄМСТВА

4.1 Підприємство є юридичною особою згідно законодавства України.

Підприємство володіє відокремленим майном на праві власності, має самостійний баланс, розрахунковий, валютний та інші рахунки, круглу печатку із своїм найменуванням, кутовий та інші штампи, емблему та товарний знак, зареєстрований у встановленому порядку, бланки та інші реквізити, ідентифікаційний код.

4.2 Підприємство набуває права юридичної особи з дня його державної реєстрації. Підприємство не має у своєму складі інших юридичних осіб.

4.3 Підприємство для досягнення мети своєї діяльності має право від свого імені укладати договори, набувати майнових і особистих немайнових справ, виконуючи обов'язки, пов'язані з її діяльністю, самостійно виступати позивачем і відповідачем в суді, господарському та третейському суді.

4.4 Підприємство володіє, користується та розпоряджається належним їй на праві повного господарського відання майном, включаючи майно передане Підприємству Власником, відповідно до чинного законодавства згідно мети своєї діяльності та призначення майна.

4.5 Підприємство відповідає по своїх обов'язках всім своїм майном. Підприємство не відповідає по обов'язках держави. Держава не відповідає по обов'язках Підприємства.

4.6 Підприємство не відповідає за зобов'язаннями Власника. Власник не відповідає за зобов'язаннями Підприємства і зазнає збитки тільки в межах вартості майна Підприємства.

4.7 Підприємство має право створювати самостійно і спільно з іншими установами і організаціями /незалежно від їх форми власності/, підприємства з правом юридичної особи, а також філії і представництва на території України, та за її межами відповідно до законодавства, діючого на території України, а також відповідного законодавства іноземних держав.

4.8 Філії, представництва та інші відособлені підрозділи діють від імені Підприємства на підставі Положень про них. Положення про філії, представництва та інші відособлені підрозділи Підприємства приймаються Власником відповідно до законодавства держави заснування.

Продовження Дод. Г

5. МАЙНО ПІДПРИЄМСТВА І ОХОРОНА ВЛАСНОСТІ

5.1 Майно Підприємства складають виробничі і невиробничі фонди, а також інше майно, вартість якого відображається на самостійному балансі підприємства.

5.2 Майно Підприємства формується за рахунок:

- грошових і матеріальних внесків Власника на статутну діяльність;
- переданих по договору оренди або безкоштовне користування основних і оборотних коштів від підприємств, організацій та фізичних осіб ;
- виробленої продукції;
- прибутку від виробничої діяльності, комерційних операцій з цінними паперами і іншої комерційної діяльності;
- позичених /зайомних/ коштів, кредитів;
- придбання майнових прав, ліцензій, патентів;
- благодійних внесків організацій, підприємств та громадян;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

6. ГОСПОДАРСЬКА ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

6.1 Підприємство самостійно веде планування господарської діяльності та здійснює її, виходячи з попиту на продукцію (роботи, послуги) з метою покриття витрат, забезпечення науково-технічного, виробничого і соціального розвитку та отримання прибутку.

6.2. Підприємство самостійно організовує матеріально-технічне забезпечення своєї діяльності шляхом придбання ресурсів на ринку товарів та послуг.

6.3. Підприємство самостійно визначає ціни на свою продукцію (товари, послуги).

6.4. Прибуток Підприємства утворюється з надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних та інших витрат, включаючи витрати на оплату праці, сплати відсотків по банківських кредитах, дивідендів по облігаціях Підприємства, а також сплати податків, інших обов'язкових платежів у бюджет, передбачених чинним законодавством України.

6.5. Списання коштів з рахунків Підприємства може проводитись виключно за розпорядженням Директора Підприємства, за рішенням суду чи арбітражного суду.

Продовження Дод. Г

7. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

7.1 Управління діяльністю Підприємства здійснюється Директором Підприємства, яким є Власник Підприємства, або призначеним Власником Директор, з яким укладається контракт. Директор Підприємства самостійно вирішує всі питання поточної діяльності Підприємства і перспективи його розвитку.

7.2 Директор Підприємства організує всю виробничо-господарську діяльність, несе повну відповідальність за прибутковість цієї діяльності, діє від імені Підприємства, представляє Підприємство без довіреності в усіх підприємствах, організаціях, установах і здійснює зв'язок з іншими юридичними особами і громадянами, укладає договори, видає довіреності, відкриває в установах банку розрахункові та інші рахунки Підприємства, визначає напрямки використання прибутку, має право брати кредити в установах банківської системи, видавати майнові гарантії, забезпечені майном Підприємства.

7.3 Директор визначає самостійно структуру управління Підприємством, приймає на роботу, звільняє осіб, працюючих по трудових договорах, затверджує штатний розпис, видає накази, вказівки, обов'язкові для всіх працюючих на Підприємстві, визначає порядок збереження печатки та штампу та їх використання, організує надання державним органам бухгалтерської і статистичної звітності.

8. ОБЛІК, ЗВІТНІСТЬ, АУДИТ

8.1 Підприємство здійснює облік результатів фінансово-господарської діяльності, веде податковий, бухгалтерський та статистичний облік відповідно до норм, встановлених чинним законодавством. Порядок організації обігу документів у Підприємстві, його дочірніх підприємствах, філіях та представництвах встановлюється Директором Підприємства.

8.2 Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку, забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого чинним законодавством терміну, своєчасне подання бухгалтерської та іншої звітності покладається на Директора та головного бухгалтера Підприємства.

8.3 Фінансовий рік Підприємства співпадає з календарним роком.

8.4 Для підтвердження достовірності та повноти річного балансу і звітності Підприємство, якщо цього вимагає чинне законодавство України, замовляє проведення аудиторської перевірки.

Продовження Дод. Г

9. КАДРИ І ОПЛАТА ПРАЦІ

9.1 Підприємство самостійно розробляє і затверджує штатний розпис, визначає фонд оплати праці і встановлює форми, системи і розміри оплати праці, а також інші види доходів працівників.

9.2 Підприємство має право наймати на роботу українських та іноземних спеціалістів. У необхідних випадках для виконання конкретних робіт і послуг залучати громадян, виробничі, творчі та інші колективи на основі трудових та цивільно-правових договорів.

9.3 Трудові доходи найманого працівника Підприємства визначається трудовим договором відповідно до законодавства України.

9.4 Громадяни, які своєю працею беруть участь у діяльності Підприємства на основі трудового договору, складають трудовий колектив.

9.5 Трудовий колектив Підприємства розглядає та затверджує проект колективного договору. Цей проект Директору та Зборам трудового колективу представляє Рада трудового колективу. Розбіжності, що виникають при укладенні або виконанні колективного договору, вирішуються у порядку, встановленому чинним законодавством.

9.6 Трудовий розпорядок, порядок надання і тривалість щорічних оплачуваних і додаткових відпусток визначається чинним законодавством України та Правилами внутрішнього трудового розпорядку.

9.7 Наймані працівники підлягають соціальному страхуванню відповідно до чинного законодавства.

9.8 Підприємство має право самостійно встановлювати для своїх працівників додаткові відпустки, скорочений робочий день та інші пільги.

10. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

10.1 Підприємство самостійно здійснює зовнішньоекономічну діяльність у порядку, встановленому чинним законодавством України та в напрямках згідно з предметом діяльності.

10.2 Підприємство, як суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності:

- самостійно або при посередництві інших організацій здійснює операції по експорту-імпорту товарів, робіт та послуг;
- самостійно укладає усі види зовнішньоекономічних договорів, створює спільні

Продовження Дод. Г

підприємства з участю іноземних юридичних та фізичних осіб на території України та за її межами:

- може відкривати за межами України свої представництва, філії, дочірні підприємства;
- у порядку, передбаченому чинним законодавством, може одержувати від нерезидентів кредити (позики).

10.3 Валютна виручка від зовнішньоекономічної діяльності зараховується на валютний рахунок Підприємства і використовується ним відповідно до чинного законодавства.

10.4 Зовнішньоекономічні договори (контракти) від імені Підприємства підписує Директор.

11. ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ ВЛАСНИКА

11.1 Власник зобов'язаний:

- сприяти створенню і організації Підприємства;
- сприяти матеріально-технічному забезпеченню Підприємства;
- дотримуватись вимог трудового законодавства України.

11.2 Власник Підприємства має право:

- приймати рішення по будь-яких питаннях діяльності Підприємства;
- визначати основні напрямки діяльності Підприємства, затверджувати плани, звіти про їх виконання;
- вносити зміни і доповнення до Статуту Підприємства;
- затверджувати річні результати діяльності Підприємства.

12. ЛІКВІДАЦІЯ І РЕОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА

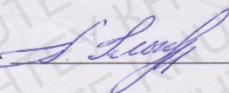
12.1 Припинення діяльності Підприємства здійснюється шляхом його реорганізації/злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення/ або ліквідації. Реорганізація Підприємства відбувається за рішенням Власника. При реорганізації Підприємства його права переходять до правонаступника. Підприємство ліквідується за рішенням Власника, на підставі рішень суду або господарського суду у випадку несплатоспроможності /банкрутства/, на інших підставах, передбачених законодавчими актами України.

12.2 Підприємство вважається ліквідованим з моменту виключення його з державного

реєстру, реорганізованим з моменту внесення в установленому порядку змін і доповнень до Статуту. Майно що залишилося після задоволення претензій кредиторів і членів трудового колективу, використовується за вказівкою Власника.

12.3 У випадку смерті Власника його права і обов'язки щодо Підприємства, його майна, грошових коштів переходять до його правонаступників або осіб, організацій вказаних в заповіті.

ЗАСНОВНИК ПІДПРИЄМСТВА

Ільницька Галина Миколаївна

Приватне підприємство «Бі Вуд»

НАКАЗ №1

про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику ПП «Бі Вуд»

с. Болахівці

від "01" січня 2015 року

На підставі Закону України від 16.07.99 р. N 996-XIV "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні", Положень (стандартів) бухгалтерського обліку наказую:

1. Доручити забезпечення бухгалтерського обліку на підприємстві бухгалтерській службі на чолі з головним бухгалтером.
2. Застосовувати на підприємстві журнально-ордерну систему обліку.
3. Застосовувати форми журналів-ордерів та інших облікових реєстрів, розроблені фахівцями підприємства в минулому році й адаптовані бухгалтерією до нової системи обліку. Для повної та реальної картини здійснюваних господарських операцій та їх результатів дозволити головному бухгалтерові своїм розпорядженням затверджувати додаткову систему субрахунків і реєстрів аналітичного обліку.
4. Бухгалтерам проставляти на первинних документах, що відображаються в обліку, відмітку про їх обробку у вигляді кореспонденції рахунків, дати, підпису.
5. Складати щомісяця журнали-ордери та інші облікові реєстри. Роздруковки з комп'ютерної програми підписувати оператору-виконавцеві і бухгалтерові, який відповідає за складання облікового документа.
6. Дані журналів-ордерів, інших облікових реєстрів і додаткових довідок головному бухгалтеру відображати в Головній книзі підприємства (оборотному балансі), що є підставою для складання Балансу підприємства. Після обробки журнали-ордери, облікові реєстри і довідки повинні бути підписані головним (старшим) бухгалтером із вказівкою дати підпису.
7. Фахівцям відділу збуту підприємства неухильно виконувати вимоги працівників бухгалтерії щодо дотримання порядку оформлення первинних документів і терміну подання їх до обліку. За порушення вимог бухгалтерів, несвоєчасне складання первинних документів і недостовірність відображення в них даних притягати фахівців до дисциплінарної відповідальності.

У випадках якщо документ, підписаний таким фахівцем, складений з порушенням законодавчих і нормативних вимог, або взагалі не складений, або

Продовження Дод. Д

відсутність такого документа потягла за собою застосування фінансових санкцій до підприємства, то питання про відповідальність фахівця вирішувати у відповідності до закону.

8. Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності провести інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів і розрахунків, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 р. N 69 (зі змінами і доповненнями).

Для здійснення інвентаризації і прийняття рішення за її результатами створити постійно діючу інвентаризаційну комісію у складі:

Голова комісії: директор Ільницька Галина Миколаївна

Члени комісії: менеджер Блюй Петро Володимирович

менеджер зі збуту Клюс Михайло Васильович

Вказаній комісії проводити інвентаризацію основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів і розрахунків у строки та на підставі наказу директора підприємства.

9. Дозволяю змінити облікову політику, якщо:

- зміняться вимоги Міністерства фінансів України;
- зміняться статутні вимоги підприємства;
- нові (запропоновані й обґрунтовані фахівцями підприємства) положення облікової політики забезпечують більш достовірне відображення господарських операцій.

10. При складанні фінансової звітності встановити кордон істотності в розмірі 50 грн.

11. Основним засобом визнавати актив, якщо очікуваний термін його корисного використання (експлуатації), установлений засіданням виробничої комісії, більше року (або операційного циклу, якщо він більше року), а вартісна оцінка якого дорівнює сумі, що перевищує 2 500 грн.

12. До малоцінних необоротних матеріальних активів відносити активи, відмінні від основних засобів (на підставі класифікації, поданої в пункті 5 П(С)БО 7 "Основні засоби" і пункті 4 цього наказу), вартісна оцінка яких дорівнює сумі, що не перевищує 2 500 грн.

13. Застосовувати при нарахуванні амортизації основних засобів прямолінійний метод, термін використання по кожному об'єкту встановлювати окремо, в момент його зарахування на баланс.

Пр
одовження Дод. Д

Встановити, що об'єкти основних засобів відносяться до операційної нерухомості підприємства.

У випадку придбання одного об'єкту основних засобів, що складається з частин, які мають різний строк корисного використання (експлуатації), то кожен з цих частин визнавати в бухгалтерському обліку як окремий об'єкт основних засобів.

Первісну вартість основних засобів збільшувати на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням та ремонтом об'єкта, в тому числі орендованого об'єкта, визначену у порядку, встановленому податковим законодавством.

Первісну вартість об'єкта основних засобів збільшувати на суму індексації, проведеної у порядку, встановленому податковим законодавством, з відображенням у бухгалтерському обліку в порядку, передбаченому пунктами 19-21 Положення (стандарту) 7.

Нарахування амортизації здійснювати з урахуванням мінімально допустимих строків корисного використання основних засобів, встановлених податковим законодавством.

14. Установити такі методи нарахування амортизації для:

- інших необоротних матеріальних активів - прямолінійний метод;
- малоцінних необоротних активів і бібліотечних фондів - у розмірі 100%-вої їх вартості в першому місяці використання об'єкта.

15. Термін корисного використання нематеріальних активів встановлюється наказом по підприємству, за результатами місяця в якому такий нематеріальний актив введений в експлуатацію.

16. Застосовувати прямолінійний метод амортизації нематеріальних активів.

17. Установити такі методи оцінки вибуття запасів:

- при відпусканні запасів у виробництво - метод ФІФО

18. З метою недопущення розкрадань (недостач) малоцінних і швидкозношуваних предметів, переданих в експлуатацію і вилучених зі складу активів, головному бухгалтерові посилити контроль за видачею таких МШП за місцями експлуатації шляхом забезпечення проставлення в облікових картках підписів працівників в отриманні МШП, відміток про переміщення МШП між структурними підрозділами, а також складання актів на їх списання у разі непридатності до експлуатації.

19. Фактичні витрати на ремонт основних засобів, як власних так і орендованих, включати до складу витрат.

Продовження Дод. Д

20. При визначенні одиниці бухгалтерського обліку запасів визначити їх однорідну групу (вид).

22. При визначенні собівартості реалізованих товарів використовувати підхід «прямих витрат». Тобто, витрати вважати витратами періоду та відносити на фінансові результати періоду, в якому вони фактично понесені.

23. Для цілей бухгалтерського обліку, використовувати національні стандарти бухгалтерського обліку, що введені в дію згідно з чинним законодавством.

Директор

Ільницька Г.М.

З наказом ознайомлений:

Головний бухгалтер

Ільницька Г.М.

25.02.2014р.

Волошин А.Ф.

Додаток 1
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого
підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ суб'єкта малого підприємства

Підприємство Тривале підприємство "Бі Ву"
Територія _____
Організаційно-правова форма господарювання _____
Орган державного управління _____
Вид економічної діяльності виробництво
Середня кількість працівників 3
Одиниця виміру: тис. грн. _____
Адреса, телефон с. Волківка, вул. Глибичанська, 19

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КОДУ
за КВЕД

КОДИ

01

36918449

16.29

1. Баланс
на 31 грудня 2013р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	020	—	31,4
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	150	113,4
первісна вартість	031	182,5	181,0
знос	032	(32,5)	(67,6)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	—	—
первісна вартість	036	—	—
накопичена амортизація	037	(—)	(—)
Довгострокові фінансові інвестиції	040	—	—
Інші необоротні активи	070	—	—
Усього за розділом I	080	150,0	144,8
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	2,7	2,7
Поточні біологічні активи	110	—	—
Готова продукція	130	—	—
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	159,2	155,8
первісна вартість	161	—	—
резерв сумнівних боргів	162	(—)	(—)
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	170	—	—
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	132,8	132,8
Поточні фінансові інвестиції	220	—	—
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	170,5	225,5
у тому числі в касі	231	—	—
в іноземній валюті	240	—	—
Інші оборотні активи	250	—	—
Усього за розділом II	260	465,2	546,8
III. Витрати майбутніх періодів	270	0,3	—
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	—	—
Баланс	280	615,5	721,6

Продовження Дод. Е

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	—	—
Додатковий капітал	320	—	—
Резервний капітал	340	—	—
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	469,1	558,2
Неоплачений капітал	360	(—)	(—)
Усього за розділом I	380	469,1	558,2
II. Забезпечення наступних витрат і цільове фінансування	430	141,4	162,3
III. Довгострокові зобов'язання	480	—	—
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	—	—
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	—	—
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	5,0	—
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з бюджетом	550	—	1,1
зі страхування	570	—	—
з оплати праці*	580	—	—
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605	—	—
Інші поточні зобов'язання	610	—	—
Усього за розділом IV	620	5,0	1,1
V. Доходи майбутніх періодів	630	—	—
Баланс	640	615,5	721,6

* З рядка 580 графа 4

Прострочені зобов'язання з оплати праці

(665)

2. Звіт про фінансові результати

за р/к 20 13 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	835,0	1041,6
Непрямі податки та інші вирахування з доходу	020	(3,9)	(—)
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (010 - 020)	030	831,1	1041,6
Інші операційні доходи	040	21,6	1,4
Інші доходи	050	—	—
Разом чисті доходи (030 + 040 + 050)	070	852,7	1043,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	080	(702,2)	(685,0)
Інші операційні витрати	090	(40,5)	(88,6)
у тому числі:	091	—	—
	092	—	—
Інші витрати	100	(—)	(112,5)
Разом витрати (080 + 090 + 100)	120	(742,7)	(886,1)
Фінансовий результат до оподаткування (070 - 120)	130	110,0	156,9
Податок на прибуток	140	(20,9)	(56,6)
Чистий прибуток (збиток) (130 - 140)	150	+ 89,1	+ 100,3
Забезпечення матеріального заохочення	160		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції та дохід від зміни вартості поточних біологічних активів	201	—	—
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції та витрати від зміни вартості поточних біологічних активів	202	—	—

Керівник

Головний бухгалтер

Тисимська Т.М.
(ініціали, прізвище)Тисимська Т.М.
(ініціали, прізвище)

Продовження Дод. Е

27.02.2015р.
Волошин А.О.

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва	Дата (рік, місяць, число)	01
Територія		за ЄДРПОУ	38918479
Організаційно-правова форма господарювання		за КОАТУУ	
Вид економічної діяльності	Директорство	за КОПФГ	
Середня кількість працівників, осіб	3	за КВЕД	16.29
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон	с. Болелів, вул. Київська, 19		

1. Баланс
на 31 грудня 2014 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	31,4	-
Основні засоби:	1010	113,4	104,1
первісна вартість	1011	181,0	212,4
знос	1012	(67,6)	(108,3)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	144,8	104,1
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	2,7	2,7
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	135,8	211,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	132,8	132,8
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	235,5	502,0
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	576,8	879,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
	1200	-	-
Баланс	1300	721,6	983,4

Продовження Дод. Е

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	—	—
Додатковий капітал	1410	—	—
Резервний капітал	1415	—	—
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	558,2	739,8
Неоплачений капітал	1425	(—)	(—)
Усього за розділом I	1495	558,2	739,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
	1595	162,3	202,1
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	—	—
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	—	—
товари, роботи, послуги	1615	—	22,4
розрахунками з бюджетом	1620	1,1	18,8
у тому числі з податку на прибуток	1621	—	—
розрахунками зі страхування	1625	—	—
розрахунками з оплати праці	1630	—	—
Доходи майбутніх періодів	1665	—	—
Інші поточні зобов'язання	1690	—	—
Усього за розділом III	1695	1,1	41,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	—	—
Баланс	1900	721,6	983,4

2. Звіт про фінансові результати

за пк 2014 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	726,218	831,1
Інші операційні доходи	2120	2,3	2,6
Інші доходи	2240	—	—
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	728,5	833,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(461,8)	(402,2)
Інші операційні витрати	2180	(45,2)	(40,5)
Інші витрати	2270	(—)	(—)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(507,0)	(442,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2268 – 2285)	2290	+ 221,54	110
Податок на прибуток	2300	(39,8)	(20,9)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	+ 181,6	89,1

(підпис)
(підпис)

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

Продовження Дод. Е

J0901106

23.02.2016р.
36918479Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського
обліку 25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого
підприємництва"**ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ**
суб'єкта малого підприємництваПідприємство **ПЦ "Бі Вуд"**

Територія _____

Організаційно-правова форма господарювання **приватне підприємство**Вид економічної діяльності **виробництво**Середня кількість працівників **2**

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон **вул.Б.Хмельницького,19,с.Болехівці, Дрогобицький р-н, Львівська обл, 82170**

Дата (рік, місяць, число)

за СДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ
08.02.2016
36918479
4621280300
120
16.29

0673745800**Баланс**на **31 грудня** **2015** року

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	57.0
Основні засоби:	1010	104.1	66.0
первісна вартість	1011	212.4	218.0
знос	1012	(108.3)	(152.0)
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	104.1	123.0
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2.7	2.7
у тому числі: готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	241.8	233.3
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	132.8	132.8
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	502.0	914.1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	879.3	1282.9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	983.4	1405.9
Пасив			
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	739.8	1115.2
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	739.8	1115.2
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	202.1	284.5
III. Поточні зобов'язання	1600	-	-
Короткострокові кредити банків	1610	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:	1615	-	-
довгостроковими зобов'язаннями	1620	22.7	-
товари, роботи, послуги	1621	18.8	6.2
розрахунками з бюджетом	1625	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1630	-	-
розрахунками зі страхування	1635	-	-
розрахунками з оплати праці	1665	-	-
Доходи майбутніх періодів	1690	-	-
Інші поточні зобов'язання	1695	41.5	6.2
Усього за розділом III	1700	-	-
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1900	983.4	1405.9
Баланс			

Продовження Дод. Е

2. Звіт про фінансові результати

за рік 2015 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1307.0	726.2
Інші операційні доходи	2120	29.6	2.3
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1336.6	728.5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(821.2)	(461.8)
Інші операційні витрати	2180	(57.6)	45.2)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(878.8)	(507.0)
Фінансовий результат до оподаткування (2268 - 2285)	2290	457.8	221.5
Податок на прибуток	2300	(82.4)	(39.8)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	375.4	181.7

Керівник

Ільницька Г.М.

(ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

Ільницька Г.М.

(ініціали та прізвище)

М.П.

Продовження Дод. Е

Додаток 1

до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство

Приватне підприємство "БІ ВУД"

Дата(рік,місяць,число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди

2017	01	01
36918479		
4621280300		
120		
16.29		

Територія ЛЬВІВСЬКА

Організаційно-правова форма господарювання приватне підприємство

Вид економічної діяльності Виробництво інших виробів із деревини, виготовлення виробів з корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння

Середня кількість працівників, осіб 3

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон вулиця Хмельницького, буд. 19, с. БОЛЕХІВЦІ, ЛЬВІВСЬКА обл., 82170

0677468388

1.Баланс на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	57,0	-
Основні засоби	1010	66,0	319,4
первісна вартість	1011	218,0	523,0
знос	1012	(152,0)	(203,6)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	123,0	319,4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2,7	26,9
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	233,3	109,3
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	132,8	754,8
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	914,1	261,8
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	1 282,9	1 152,8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 405,9	1 472,2

Продовження Дод. Е

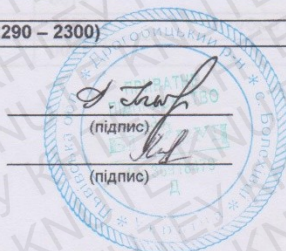
Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 115,2	1 057,8
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	1 115,2	1 057,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	6,9
розрахунками з бюджетом	1620	6,2	17,5
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	6,2	24,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	1 405,9	1 472,2

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2016

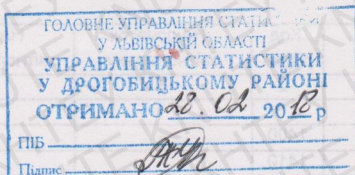
		Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 556,9	-	
Інші операційні доходи	2120	284,6	-	
Інші доходи	2240	-	-	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1 841,5	-	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 767,5)	(-)	
Інші операційні витрати	2180	(131,4)	(-)	
Інші витрати	2270	(-)	(-)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1 898,9)	(-)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	(57,4)	-	
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	(57,4)	-	

Керівник

Головний бухгалтер

Ільницька Галина Миколаївна
(ініціали, прізвище)Табачинська Лілія Володимирівна
(ініціали, прізвище)

Продовження Дод. Е

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство

Приватне підприємство "БІ ВУД"

Територія ЛЬВІВСЬКА

Організаційно-правова форма господарювання приватне підприємство

Вид економічної діяльності Виробництво інших виробів із деревини, виготовлення виробів з корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння

Середня кількість працівників, осіб 5

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон вулиця Хмельницького, буд. 19, с. БОЛЕХІВЦІ, ЛЬВІВСЬКА обл., 82170

Дата(рік,місяць,число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди		
2018	01	01
36918479		
4621280300		
120		
16.29		

1.Баланс на 31 грудня 2017 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006		
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	319,4	242,2
первісна вартість	1011	523,0	523,0
знос	1012	(203,6)	(280,8)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	319,4	242,2
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	26,9	35,4
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	109,3	143,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	754,8	775,8
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	261,8	249,0
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	1 152,8	1 203,6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 472,2	1 445,8

Продовження Дод. Е

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 057,8	1 428,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	1 057,8	1 428,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	6,9	-
розрахунками з бюджетом	1620	17,5	17,7
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	24,4	17,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	1 472,2	1 445,8

2. Звіт про фінансові результати за Рік 2017

Стаття		Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	Код рядка	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 776,9	1 556,9	
Інші операційні доходи	2120	-	284,6	
Інші доходи	2240	-	-	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1 776,9	1 841,5	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 229,4)	(1 767,5)	
Інші операційні витрати	2180	(177,2)	(131,4)	
Інші витрати	2270	(-)	(-)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1 406,6)	(1 898,9)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	370,3	(57,4)	
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	370,3	(57,4)	

Керівник

Головний бухгалтер

Ільницька Галина Миколаївна
(ініціали, прізвище)Табачинська Лілія Володимирівна
(ініціали, прізвище)

Постачальник**ПП "Бі Вуд"**

ЄДРПОУ 36918479, тел.

Р/р 26007300445175 в Ф-я Львівське ОУ АТ "Ощадбанк" МФО 325796

ІПН 369184713098, номер свідоцтва 200013840

Не є платником податку на прибуток на загальних підставах

Адреса 82170, Львівська обл., Дрогобицький рн, с. Болехівці,
вул.Хмельницького, 19**Одержувач**ТОВ м'ясокомбінат "Ювілейний"
тел.**Платник**

той самий

Умова продажу:

Оплата з поточного рахунку

Підстава:

Дов. № від

Видаткова накладна № 22**від 04 Квітня 2018 р.**

№	Артикул	Товар	Од.	Кількість	Ціна без	Сума без ПДВ	ПДВ	Сума з ПДВ
1		Тріска технологічна калібрована 8-10 мм	кг	5000	7,50	37 500,00	7500,00	45 000,00
Підсумок				5000		37 500,00	7500,00	45 000,00

Всього на суму: **Сорок п'ять тисяч грн. 00 коп.**

ПДВ: 7500.00грн.

Місце складання: с.Болехівці

Від постачальника*

Отримав(ла)

* Відповідальний за здійснення господарської операції та правильність її оформлення

Постачальник	ПП "Бі Вуд"
Адреса	Дрогобицький р-н, с.Болеківці вул. Хмельницького, 19
Р/рахунок	26007300445175
в	Філія Львівське ОУ АТ "Ощадбанк"
м.Дрогобич	МФО 325796
ЄДРПОУ	36918479
Тел./ф.	

РАХУНОК-ФАКТУРА

N 22

від " 4 " квітня 2018 р.

Нові реквізити!!!

Платник	ТОВ м'ясокомбінат "Ювілейний"
---------	-------------------------------

Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Ціна	Сума
Тріска технологічна калібрована 8-10мм	кг	5000	7,50	37500,00
Всього				37500,00
Податок на додану вартість (ПДВ)				7500,00
Загальна сума з ПДВ				45000,00

Загальна сума, що підлягає оплаті Сорок п'ять тисяч гривень 00 копійок
грн. коп.

Директор

Гол. бухгалтер

Додаток 7
до Правил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні

Форма № 1-ТН

ТОВАРНО-ТРАНСПОРТНА НАКЛАДНА

№ 3 "04" квітня 2018 р.

Автомобіль TATA (марка, модель, тип, реєстраційний номер) / AP 1523 CB Причип/напівпричип (марка, модель, тип, реєстраційний номер) Вид перевезень автомобільним транспортом

Автомобільний перевізник Смігун Т.М. (наименование/П.І.Б.) Водій Смігун Т.М. (П.І.Б., номер посвідчення воля) / ПВВ 408616

Замовник ТОВ "Місочасна" (наименование/П.І.Б.)

Вантажовідправник Т.П. "Ві" вуз "Львівська обл., Львівський р-н, с. Басаньків, вул. Хмельницького, 19" (повне найменування, місцезнаходження/П.І.Б., місце проживання)

Вантажоодержувач ТОВ "М'єсочасна", Львівський" (повне найменування, місцезнаходження/П.І.Б., місце проживання)

Пункт навантаження с. Басаньків, вул. Хмельницького, 19 (місцезнаходження) Пункт розвантаження (місцезнаходження)

Переадресування вантажу (найменування, місцезнаходження/П.І.Б., місце проживання нового вантажоодержувача; П.І.Б., посада та підпис відповідальної особи)

Відпуск за довіреністю вантажоодержувача: серія № 20 р., виданою

Вантаж наданий для перевезення у стані, що зруйнує (відповідає/не відповідає) правилам перевезень відповідних вантажів, номер пломби (за наявності) Смігун Т.М. (П.І.Б., посада, підпис)

кількість місць 250 (словами) масою бруто, т 1000 (словами) отримав-водій/експедитор Смігун Т.М. (П.І.Б., посада, підпис)

Бухгалтер (відповідальна особа вантажовідправника) Гамичева Т.М. директор (П.І.Б., посада, підпис) вантажовідпуск дозволив Гамичева Т.М. директор (П.І.Б., посада, підпис, печатка)

Усього відпущено на загальну суму сорок тисяч тисяч гривень 00 копійок (словами, з урахуванням ПДВ) , у т.ч. ПДВ

Супровідні документи на вантаж Накази № 22 від 04.04.18, розреш № 22 від 04.04.18, акти на вантаж, сертифікат вантажу

Транспортні послуги, які надаються автомобільним перевізником:

Продовження Дод. К

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
31 грудня 2015 року № 1307
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
23 лютого 2017 року № 276)

ПОДАТКОВА НАКЛАДНА

0 4 0 4 2 0 1 8
Дата складання

 2
Порядковий номер

гво "БІ ВУД"
для фізичної особи - підприємця

м 2 3

Отримувач (покупець)

2 4 6 1 5 6 4 0 4 1 7 0
(підписувальний податковий номер)

ТОВ "Іскомобіліз" "Ювілейний"

(підприємство, працівник, ас, по банком - для фізичної особи - підприємця)
 3
(номер філії 3)

Рахуванням податку на додану вартість

У числі:

Всього ставок 45 000,00
Всього 7 500,00
Всього 7 500,00

(завдяки 7)

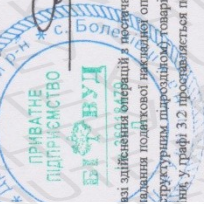
на ставку 0% (код ставки 901)

України за ставкою 0% (код ставки 902)

звання (код ставки 903)

Код описки	Код згідно з ГЗЕД	Код згідно з ДКПП	Одиниця виміру		Кількість (об'єм, обсяг)	Ціна поставлення одиниці товару/ послуги без урахування податку на додану вартість	Код ставки	Код пільги 4	Обсяги поставлення (база оподаткування) без урахування податку на додану вартість	Код виду діяльності (сподарсько- го товарно- виробництва)
			умовне позначення (одиниця)	код						
1.1	3.2	3.3	4	5	6	7	8	9	10	11
401	кг	0301	5000	7,50	20	37 500,00				

Становим товарів/послуг, зазначених у цій накладній, визначені правильно, відповідають суми податкових зобов'язань продавця.

Г.М. Ільницька
(підпис та прізвище)

2738912363
(реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та/або номер паспорта 3)

всі здійснені операції з поставлення власновироблених товарів, отриманих як результатами видів діяльності, визначених в пункті 16.1.3 статті 16.1 Закону України "Про державну підтримку підприємств", виконаних оператором інвестування за безпосередньою угодою про розподіл продукції між інвестором та підприємством, а також операції з поставлення товарів/послуг, які фактично є від імені головного підприємства - платника податку стороною договору.

Літисові плат зазначаються відповідно пунктів (пунктів), статті, підрозділи, розділи Податкового кодексу України та/або міжнародного договору, якими передбачено звільнення від оподаткування) відсотку у паспорті про право здійснювати будь-які платежі за серією та/або номером паспорта.

Директор _____ Г. М. Ільницька

“20” жовтня 2018 р.

Графік документообороту ПП «Бі Вуд»

№ п/п	Назва документа	Вид документа	Підстава для створення документа	Посадова особа, що підписує документ	Термін відправлення або одержання документа	Умови відправлення документа	Умови одержання документа	Термін проведення в обліку	Структурний підрозділ, до якого передається документ
1.	Рахунок-фактура	зовнішній	договір	директор	у момент продажу/ купівлі	Електронна пошта	Електронна пошта/факс	в день продажу/ купівлі	Бухгалтерія
2.	Довіреність	зовнішній	купівля товарів і послуг	директор	після узгодження поставки	Електронна пошта	Електронна пошта/факс	при отриманні товару	Бухгалтерія
3.	Видапкова накладна	зовнішній	передача сировини та матеріалів	директор	у момент передачі сировини та матеріалів	Електронна пошта	Електронна пошта/факс	в день передачі сировини та матеріалів	Бухгалтерія
4.	Товарно-транспортна накладна	зовнішній	передача сировини та матеріалів	директор, матеріально-відповідальна особа	у момент передачі сировини та матеріалів	Передаються під час відправлення	Передаються під час одержання	в день передачі/ приймання сировини та матеріалів	Бухгалтерія
5.	Акт приймання-передачі	зовнішній	передача сировини та матеріалів	директор, матеріально-відповідальна особа	у момент передачі сировини та матеріалів	Передаються під час відправлення	Передаються під час одержання	в день передачі/ приймання сировини та матеріалів	Бухгалтерія
6.	Табель обліку використання робочого часу	внутрішній	облік робочого часу	директор, головний бухгалтер	заповнюється кожного робочого дня	-	-	останній день місяця	Бухгалтерія
7.	Розрахунково-платіжна	внутрішній	Нарахування заробітної	директор, головний	заповнюється 1 раз в кінці місяця	-	-	в кінці місяця	Бухгалтерія

	ВІДОМІСТЬ		плати	бухгалтер					
--	-----------	--	-------	-----------	--	--	--	--	--

**Управлінський звіт про дебіторську заборгованість
за I квартал 2018 року**

№ п/п	Дебітори	Документ	Сума дебіторської заборгованості	Кількість протермінованих днів	% Від загального обсягу заборгованості
1	ПАТ "Івано-Франківський м'ясокомбінат"	Вид.накл. №5 (04.01.18)	3 000,00	86	2,4
2	ПП "АВАЧА"	Вид.накл. №8 (10.01.18)	1 500,00	80	1,2
3	ТОВ "АМК"	Вид.накл. №11 (16.01.18)	2 400,00	74	1,9
4	ТОВ "Вудтехнік"	Вид.накл. №15 (22.01.18)	1 320,00	68	1,1
5	ТОВ "Глобинський м'ясокомбінат"	<i>Вид.накл. №19, 31, 58</i>	<i>25 200,00</i>		<i>20,3</i>
		Вид.накл. №19 (26.01.18)	7 900,00	64	6,4
		Вид.накл. №31 (14.02.18)	11 200,00	45	9,0
		Вид.накл. №58 (21.03.18)	6 100,00	10	4,9
6	ТОВ "Житомирський м'ясокомбінат"	Вид.накл. №22 (31.01.18)	3 216,40	59	2,6
7	ТОВ "Нововолинський м'ясокомбінат"	Вид.накл. №25 (05.02.18)	1 620,00	54	1,3
8	ТОВ "Поліс"	<i>Вид.накл. №27, 46</i>	<i>13 800,00</i>		<i>11,1</i>
		Вид.накл. №27 (07.02.18)	5 800,00	52	4,7
		Вид.накл. №46 (01.03.18)	8 000,00	30	6,4
9	ПП "ПРОДПОСТАВКА ГРУП"	Вид.накл. №28 (09.02.18)	20,00	50	0,0
10	ТОВ "Ренійський м'ясокомбінат"	Вид.накл. №30 (12.02.18)	9 000,00	47	7,2
11	ПП "Рикун"	<i>Вид.накл. №33, 49</i>	<i>9 650,00</i>		<i>7,8</i>
		Вид.накл. №33 (15.02.18)	7 500,00	44	6,0
		Вид.накл. №49 (06.03.18)	2 150,00	25	1,7
12	ФГ "Світ м'яса"	Вид.накл. №36 (20.02.18)	2 800,00	39	2,3
13	ТМ «Скворцово»	Вид.накл. №39 (22.02.18)	2 950,00	37	2,4
14	ТД "М'ясопродукт"	Вид.накл. №40 (23.02.18)	90,00	36	0,1

15	ТОВ "Тульчинм'ясо"	<i>Вид.накл. №43, 65</i>	<i>14 400,00</i>		<i>11,6</i>
		Вид.накл. №43 (27.02.18)	8 400,00	33	6,8
		Вид.накл. №65 (29.03.18)	6 000,00	2	4,8
16	ТОВ "ВКФ УКРПРОМПОСТАЧ-95"	Вид.накл. №52 (12.03.18)	14 400,00	19	11,6
17	ТОВ «Черкаська продовольча компанія»	Вид.накл. №55 (15.03.18)	8 552,80	16	6,9
18	Чернівецьке УВП УТОГ	Вид.накл. №57 (20.03.18)	960,00	11	0,8
19	ТОВ "Чугуївський м'ясокомбінат"	<i>Вид.накл. №29, 48, 59</i>	<i>18 055,00</i>		<i>14,5</i>
		Вид.накл. №29 (12.02.18)	755,00	47	0,6
		Вид.накл. №48 (06.03.18)	9 200,00	25	7,4
		Вид.накл. №59 (22.03.18)	8 100,00	9	6,5
20	ПП "Шкурський"	Вид.накл. №60 (26.03.18)	855,00	5	0,7
21	ТОВ "Євро Вік"	Вид.накл. №67 (30.03.18)	5 400,00	1	4,3
	Усього		124 349,20		

**Управлінський звіт про кредиторську заборгованість
за I квартал 2018 року**

№ п/п	Кредитори	Документ	Сума кредиторської заборгованості	Кількість протермінованих днів	% Від загального обсягу заборгованості
1	ТОВ "Ірбіс"	Вид.накл. №65 (29.01.18)	4 425,78	61	13,2
2	ДП "Дрогобицьке лісове господарство"	Вид.накл. №111 (27.02.18)	11 841,90	32	35,3
3	ТОВ "Епіцентр К"	Вид.накл. №125 (29.03.18)	13 694,23	2	40,8
4	ТОВ "ПК"Золоте Руно, Україна"	Вид.накл. №85 (30.03.18)	1 261,56	1	3,8
5	ПП "Конус-Україна"	Вид.накл. №58 (21.03.18)	2 304,00	10	6,9
	Усього		33 527,47		

Додаток П